

A GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁSBÓL VALÓ KILÉPÉS TÁMOGATÁSA
Képzési Kézikönyv

IMPRESSZUM

©SOS Children's Villages International and ©CELCIS, the Centre for Excellence for Looked After Children in Scotland, University of Strathclyde, 2017

Megjelent: Ausztriában az SOS Gyermekfaluak gondozásában

Első megjelenés: 2017. december

Minden jog fenntartva. Jelen kiadványnak egyetlen része sem reprodukálható, nem tárolható lehívható információk rendszerekben, és semmilyen formában, illetve eszközön nem továbbítható, az SOS Nemzetközi Gyermekfaluak, és a CELCIS előzetes írásos engedélye nélkül, kivéve, ha azt a jogszabályok kifejezetten engedélyezik, illetve ha azt a megfelelő sokszorosítási jogokkal foglalkozó szervezettel kötött megállapodás lehetővé teszi. A fentiekén túlmenően, sokszorosítással kapcsolatos információ érdekében vegye fel a kapcsolatot a SOS Nemzetközi Gyermekfaluakkal az alábbi címen:

SOS Children's Villages International

Hermann-Gmeiner-Str.51

A-6020 Innsbruck

Austria

Email: train4childrights@sos-kd.org

Kivitelezés és tördelőszerkesztés

Bestias Design

Borítólapon fotó

Romana Glavurdić

Fordítás

Mészáros Julianna, Dr. Lux Ágnes

Lektorálta

Szilvási Léna, Szlankó Viola

Projekt vezető

Szlankó Viola

Projekt munkatárs

Szűcs Enikő

A szerkesztő bizottság tagjai

Chrissie Gale, Ian Milligan, Gabriella Rask, Florence Treyvaud Nemtzov

A jelen kiadvány az Európai Unió támogatásával készült. A jelen kiadvány tartalmáért kizárólag az SOS Nemzetközi Gyermekfaluak a felelős; a kiadvány tartalma nem feltétlenül tükrözi Európai Unió véleményét.

TARTALOM

BEVEZETÉS	4
A KÉZIKÖNYV SZERKEZETI FELÉPÍTÉSE	11

ELSŐ RÉSZ

FELKÉSZÜLÉS A KÉPZÉSRE - ELLENŐRZŐ LISTA

A TRÉNER SZÁMÁRA	13
------------------	----

MÁSODIK RÉSZ

A TRÉNEREK SZÁMÁRA JAVASOLT PROGRAM	17
-------------------------------------	----

ELSŐ NAP: Tájékoztató a képzésről, jogszabályok és a gyermekek jogai	18
MÁSODIK NAP: Az élettervezés megértése	25
HARMADIK NAP: Eszközök az életútterv kidolgozásához	31
NEGYEDIK NAP: Gyakorlati munka az életúttervezés során	38
ÖTÖDIK NAP: Problémás, nehezen bevonható fiatalokkal végzett munka	42
HATODIK NAP: A területek közötti együttműködés és az érdekérvényesítés	50

HARMADIK RÉSZ

A KÉPZÉSEN KIOSZTOTT ANYAGOK	55
------------------------------	----

1. ANYAG	56
2. ANYAG	60
3. ANYAG	61
4. ANYAG	62
5. ANYAG	65
6. ANYAG	66
7. ANYAG	68
8. ANYAG	71
9. ANYAG	72
10. ANYAG	73
11. ANYAG	74
12. ANYAG	76
13. ANYAG	78
14. ANYAG	80
15. ANYAG	81
16. ANYAG	82
17. ANYAG	84
18. ANYAG	88
19. ANYAG	94
20. ANYAG	107
21. ANYAG	108
22. ANYAG	109
23. ANYAG	110
24. ANYAG	111
25. ANYAG	115
26. ANYAG	116
27. ANYAG	119

MELLÉKLET: Felkészítés a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre - kvízzjáték	122
--	-----

BEVEZETÉS

Üdvözljük Kedves Olvasó! Ez a kézikönyv útmutatást ad ahhoz, hogyan kell levezetni egy hat napos képzést különböző szervezetektől érkező olyan szakemberek részére, akik gyermekvédelmi gondoskodásból, kilépő fiatalokkal dolgoznak. A kézikönyv úgy készült, hogy azt csak olyan, kiválasztott mestertrénerek használják, akik részt vettek a megfelelő trénerképzésen. Az elképzelések szerint a kézikönyvet a *Felkészítés a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre Gyakorlati útmutató* című kiadvánnyal, amelyre a továbbiakban - *Gyakorlati útmutató* néven utalunk, együtt kell használni.

A *Gyakorlati útmutató* és a jelen kézikönyv tartalma azon a felmérésen alapul, amelyben öt ország (Horvátország, Olaszország, Lettország, Litvánia, és Spanyolország) vett részt. Az egyes országokban a munkacsoportok kiváló információt adtak a gyermekvédelmi gondoskodásból való sikeres értékes érdekében legfontosabbnak tartott dolgokról. Az információk a szakellátásban élő fiatalok véleményét és a jövőjükkel kapcsolatos elképzeléseiket tükrözi.

A képzés kézikönyve hangsúlyozza, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépés egy olyan folyamat vége, amely azon a napon kezdődik, amikor a fiatal bekerül a szakellátásba. A gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépéskor a fiatalnak rendelkeznie kell a felnőtt és önálló életvitelhez szükséges képességekkel, ismeretekkel, amelyhez segítséget kell nyújtani számára. A felmérés, és a kutatások alapján tudjuk, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásból kilépő fiatalokat még manapság is magára hagyja az egyes országokban működő ellátórendszer. Reményeink szerint a jelen képzési kézikönyv és a *Gyakorlati útmutató* segít a szakembereknek abban, hogy jobb eredményeket érjenek el a szakellátást elhagyó fiatalok esetében.

A jelen képzés célja, hogy egyaránt fejlessze a *képességeket* – a kilépés előtt álló fiatalokkal való közös munka során – és az *ismereteket* az előttük álló kihívásokról, és arról, hogy szerintük milyen segítségre van a leginkább szükségük. A képzést úgy terveztük meg, hogy sok lehetőséget adjon a *reflexióra*, mivel az egyaránt segíti a képességek és a tudás fejlődését.

MEGJEGYZÉS A SZÓHASZNÁLATHOZ

Angolszász nyelvterületeken különböző szavakat és kifejezéseket használnak azokra a fiatalokra, akik 18 éves korukban kikerülnek a szakellátásból:

- akik korban túllépik a gyermekvédelmi gondoskodási keretet (those who 'age out of care' (USA & Kanada)
- akik kilépnek a gyermekvédelmi gondoskodásból (those who are 'care-leavers' (Egyesült Királyság & Ausztrália)
- azok a fiatalok, illetve fiatal felnőttek, akik megtapasztalták a gyermekvédelmi gondoskodást (those who are 'care-experienced') (Skócia)

A 'Care-experienced' új kifejezés, amit a Who Cares? Scotland, nagy múlttal rendelkező gyermekjogi NGO-val kapcsolatban álló fiatalok használnak. Tudatosan támogatják a pozitív gyermekvédelmi gondoskodás fogalmát és szerintük a 'care-leaving' (gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülés) nem elég pozitív az átmeneti időszak jellemzésére.

ALAPELVEK: FELNŐTTKORI TANULÁS

A képzés a felnőttkori tanulás elvein alapul. Rendkívül fontos, hogy ezeket az elveket minden olyan esetben alkalmazzák, amikor a mestertrénerek képzést tartanak. Ezeket az elveket, amelyeket a trénerképzések során foglaltak meg, az alábbiak szerint lehet összegezni:

A felnőttkori tanulás feltételei	A képzés szemlélete
A tanulást elsősorban az ösztönzi, ha a tanulókat arra kéri, hogy kérdőjelezzék meg az alkalmazott gyakorlatról alkotott feltevéseiket.	A trénereknek és a tanulóknak együtt kell felépíteni, kidolgozni a tanulási folyamatot oly módon, hogy az a gyakorlatban általuk megtapasztalt dolgokra/ problémákra vonatkozzon.
A felnőtt tanulók szeretnek részt venni a tanulási folyamatban.	A képzési módszerek alkalmazásába be kell vonni a tanulókat, ahelyett, hogy megmondanák nekik, mit tegyenek.

A felnőtt tanulók magukkal hozzák a saját: • tapasztalataikat a tanulási folyamatba • a tanulási helyzettel kapcsolatos szükségleteiket, igényeiket	A tréneknak ezeket a tapasztalatokat a tanulás során erőforrásként kell felhasználniuk. A trénereknek segíteniük kell a tanulókat abban, hogy felismerjék a tanult dolgok relevanciáját, hasznosságát, és a témának elsősorban gyakorlatinak, és nem elméletinek kell lenni.
A felnőtt tanulók a tanulási helyzetbe beleviszik a saját: • magabiztosságukat • önbecsülésüket • önképüket	A trénereknek tisztában kell lenni a tanulók érzéseivel, és kellő érzékenységet kell mutatniuk azok iránt, valamint segíteniük kell a tanulókat abban, hogy az önbizalmukat és önértékelésüket erősítsék.
A felnőtt tanulók akkor tanulnak a legjobban, ha nem érznek fenyegetettséget.	A trénereknek olyan tanulási helyzetet kell teremteniük, amelyben a tanulók nem érzik magukat fenyegetve, illetve elnyomva, vagy gátolva – ez különösen igaz a képzés kezdetére. Verseny helyett az együttműködést kell erősíteni.
A felnőtt tanulóknak érezni kell, hogy felnőttként kezelik őket.	A trénereknek nem „szakértőkként” kell viselkedniük, hanem kísérletet kell tenniük arra, hogy jó tanítási és tanulási légkört teremtsenek saját maguk és a tanulók között.
A felnőtt tanulók már kialakították a saját tanulási módszerüket.	A trénereknek fel kell ismerni, hogy különböző tanulási módszerek és stílusok léteznek. Rugalmasnak kell lenniük, és olyan tanítási módszereket kell alkalmazniuk, amelyek megfelelnek a tanulóknak és a tanulók helyzetének.

A felnőtt tanulók eltérő végzettségűek, ezért eltérő gyorsasággal tanulhatnak.	A trénereknek segíteni kell a tanulókat abban, hogy a saját tanulási ütemük szerint tanulhassanak.
A felnőtt tanulók „kikristályosodott” tudással rendelkeznek.	A trénereket nem szabad, hogy befolyásolják a résztvevők korábbi tanulmányi eredményei, különös tekintettel a résztvevők korábbi iskolai végzettségének az eredményeire.
A felnőtt tanulókat befolyásolhatják az olyan körülmények, amelyek esetében segítségre szorulnak (például: fogyatékoság, egészségi állapot, stb.).	A trénereknek gondoskodni kell arról, hogy a fizikai környezet akadálymentes legyen és minden más, a tanuláshoz szükséges támogatás és segítség biztosított legyen.

(Átvéve: Jarvis, P. [2010]. Adult Education and Lifelong Learning: Theory and Practice – Felnőtt oktatás és élethosszig tartó tanulás: Elmélet és gyakorlat, London: Routledge)

MÁSODIK ALAPELV: A GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁST MEGTAPASZTALT EMBEREK RÉSZVÉTELE

A *Gyakorlati útmutató* és a jelen képzési anyag kidolgozását nagymértékben áthatja a gyermekvédelmi gondoskodást megtapasztalt emberek bevonása. A képzés egyik alapelve az, hogy legalább egy érintett embert be kell vonni és meg kell fizetni a munkáját. Miközben tisztában vagyunk azzal, hogy mindez kihívást jelent a mestertrénerek számára, mégis nagyon fontosnak tartjuk, hogy a résztvevők számára életszerűek legyenek a gyermekvédelmi gondoskodásban részesült gyermekek és fiatalok tapasztalatai. Mindehhez szükséges az is, hogy a szakellátásban élt személyek részvétele ne csak látszat legyen a képzés során. Ennek érdekében a kézikönyv javaslatokat tesz arra, hogy hol és hogyan lehet bevonni a fiatalokat a képzési programba.

Ön, mint mestertréner mérje fel, hogy milyen segítségre van szüksége a programban részt vevő, gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatalnak, aki lehet tapasztalt tréner vagy olyan fiatal, aki épp csak kikerült a szakellátásból. Találkozzanak a képzés előtt és beszéljék át, hogy mikor és hogyan tud, vagy tudnak részt venni a képzésen. Mesélje el, hogy milyen lesz a képzés és részletesen mondja el, hogy hol, melyik részben szeretné, ha a fiatal részt venne, vagy vezető szerepet töltene be. A gyermekvédelmi gondoskodásból való fiatal részvétele során Ön is legyen jelen, hogy szükség esetén támogatást tudjon nyújtani a számára. Végül, a képzés végeztével beszéljék át, hogy zajlott a fiatal részvétele, és ha szükséges, hogyan lehetne azt a következő alkalommal javítani. Gondolja azt is végig, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatalnak milyen gyakorlati segítségre van szüksége. Például: a hozzájárulásáért, munkájáért díjazást kell fizetni az utazási költségeinek a megtérítésén túl, és esetleg szállásra is szüksége lehet.

MEGFONTOLANDÓ JAVASLATOK EGY GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁSBÓL KIKERÜLT FIATALTÓL

Kilépő fiataleként bevontak a „A gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépés támogatása” című képzés egy részének a megtartásába. Öt hasznos javaslatot szeretnék elmondani azzal kapcsolatban, hogyan lehet a részvételt sikeresebbé tenni.

1. Építsenek jó kapcsolatot a gyermekvédelmi gondoskodást megtapasztalt fiattal a munka során, és azon kívül is!

Mint minden más munkakapcsolatban, a gyermekvédelmi gondoskodást megtapasztalt fiattal való együttműködés minősége is nagymértékben függ a felek, vagyis a tréner és a fiatal közötti személyes kapcsolattól. Szenteljen elég időt arra, hogy megismerje azt a fiatalel, akivel együtt fog dolgozni. Minden esetben tartsa szem előtt, hogy ahhoz, hogy a képzésnek ez a része jól működjön, a fiatalnak nyugodtnak kell lennie ahhoz, hogy beszélni tudjon a tapasztalatairól, amelyek időnként eléggé fájdalmasak, illetve kellemetlenek. Ha a fiatal azt érzi, hogy a teremben jelen lévők nem megítélik, hanem megértik azt, amit átélt, az nagyban hozzájárul ahhoz, hogy megnyíljon, őszintén beszéljen az élményeiről, és magabiztosabb legyen, amikor javaslatokat vagy észrevételeket próbál megfogalmazni. Ezért próbálja meg bevonni azt a személyt, akivel együtt fog dolgozni! A képzés megkezdése előtt töltsenek el együtt egy kis időt, ami alatt megpróbálják megismerni egymást – akár úgy, hogy elmennek együtt vacsorázni, vagy a képzés közös tervezése során informális beszélgetést folytatnak –, mert a legfontosabb dolog az, hogy a mestertréner tudassa és éreztesse a gyermekvédelmi gondoskodást megtapasztalt fiattal, hogy biztonságos és barátságos környezetben van.

2. Építsék be a képzésbe a gyermekvédelmi gondoskodást megtapasztalt fiatal ötleteit

Érdemi részvételre nincs lehetőség akkor, ha a résztvevők nem lehetnek biztosak abban, hogy őszintén kimondhatják, amit gondolnak. Mindez különösen nehéz lehet a gyermekvédelmi gondoskodást megélt fiatalok számára, mert úgy érezhetik, hogy a részvételük csak a „show” része, ezért esetleg nem gondolják úgy, hogy fontos a véleményük. Emiatt rendkívül fontos, hogy a fiatal biztos lehessen abban, hogy a véleménye számít, és hogy tényleg fontolóra veszik azokat a jobbító jellegű megjegyzéseket és javaslatokat, amelyeket elmond. A gyermekvédelmi gondoskodást megtapasztalt fiatal élményeinek megismerése azért is fontos, mert az ötletei beépítése segíthet annak biztosításában, hogy a képzés jobban illeszkedjen a helyi körülményekhez, és ezért az ötletek jobban átültethetők lesznek a gyakorlatba.

3. Bizalom

Fontos, hogy a fiatal ötleteit ne csak meghallgassák, hanem be is építsék a képzésbe. Természetesen ez némi kockázatot jelent, de azt szeretnénk hangsúlyozni, hogy a bizalom alapvető fontosságú a képzés sikere szempontjából. Azáltal, ha úgy vonjuk be a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatalot a képzésbe, hogy lehetővé tesszük az ötletei megvalósulását, sok szempontból jobbá válik a képzés is. Először is, a képzés résztvevői számára gyakorlati példaként szolgál arra, hogyan kell együtt dolgozni egy gyermekvédelmi gondoskodásból kilépő fiatallal, ahelyett, hogy utasításokat adnánk neki. Másodszor, ez bizalmat ébreszt a fiatalban, ami nem csak a teljesítményét javítja, de potenciálisan nagyobb magabiztossággal mer majd beszélni az élményeiről is, és így aktívabban részt vesz a csoport munkájában és a gyermekek jogainak képviseletében. Végül, ezáltal a fiatal szabadabban ötletelhet, hisz nagyobb a valószínűsége annak, hogy az ötleteit megvalósíthatja.

4. Öszinteség és építő jellegű kritika

A fentiekben leírtak azt az érzést kelthetik, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal minden ötletét, kritikai felülvizsgálat nélkül be kell építeni a képzésbe. Ez tévedés, mert negatív hatással lehet mind a képzésre, mind a fiatal képzésben való részvételére. Ami a képzést illeti, a trénernek bármilyen ötletének kritikátlan beillesztése a képzésbe egyáltalán nem javasolt, és ugyanezt a megközelítést kell alkalmazni a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatalok esetében is. De hangsúlyozni kell azt is, hogy az olyan megközelítés, ami minden megalapozottság nélkül elfogadja és támogatja a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal ötleteit, szintén káros és romboló hatású a fiatalnak a képzésben való részvétele szempontjából. Mivel a gyermekvédelmi gondoskodásból kilépő fiatalra úgy kell tekinteni és úgy kell kezelni, mint egy másik trénerre, ha különleges bánásmódban részesítjük őt és az ötleteit, akkor csak újabb kételyeket ébresztünk benne a folyamatban betöltött szerepét illetően. Ezért a fiatal ötleteit minden esetben kritikusan kell szemlélni, azért, hogy az ötletei ténylegesen gazdagítsák és javítsák a képzést.

5. A gyermekvédelmi gondoskodásból kilépő fiatal erősségeinek és gyengeségeinek a felismerése

Tartsa szem előtt, hogy „gondoskodást megélt személyek” fogalma eltérő érdeklődésű, tapasztalatú személyek csoportját takarja. Ez azt jelenti, hogy az a személy, akivel Ön együtt fog dolgozni, a saját hátterét hozza majd magával, amely hasznos lehet a tréning folyamat eredményessége szempontjából. Lehet, hogy valaki kiváló prezentációs készséggel rendelkezik, vagy a szakellátás jogi oldalát ismeri, esetleg pszichológiai tanulmányokat folytat, stb. Ugyanakkor ez azt is jelenti, hogy gyengeségeket is számba kell venni! Például, ha az illető lámpalázás, akkor nem túl jó ötlet egy előadás megtartását erőltetni az ő esetében. Próbáljon olyan helyzeteket teremteni, ami mind a közös tanulási folyamatot, mind a fiatal személyes fejlődését előrelendíti.

Arturs Poksans

A KÉZIKÖNYV SZERKEZETE

A jelen kézikönyv segítséget nyújt a mestertrénereknek a „A gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépés támogatása” című képzés megtartásához. Minden olyan módszert és eszközt tartalmaz, amire szükség lehet egy hatásos és hatékony képzéshez. Három fő részből áll.

ELSŐ RÉSZ

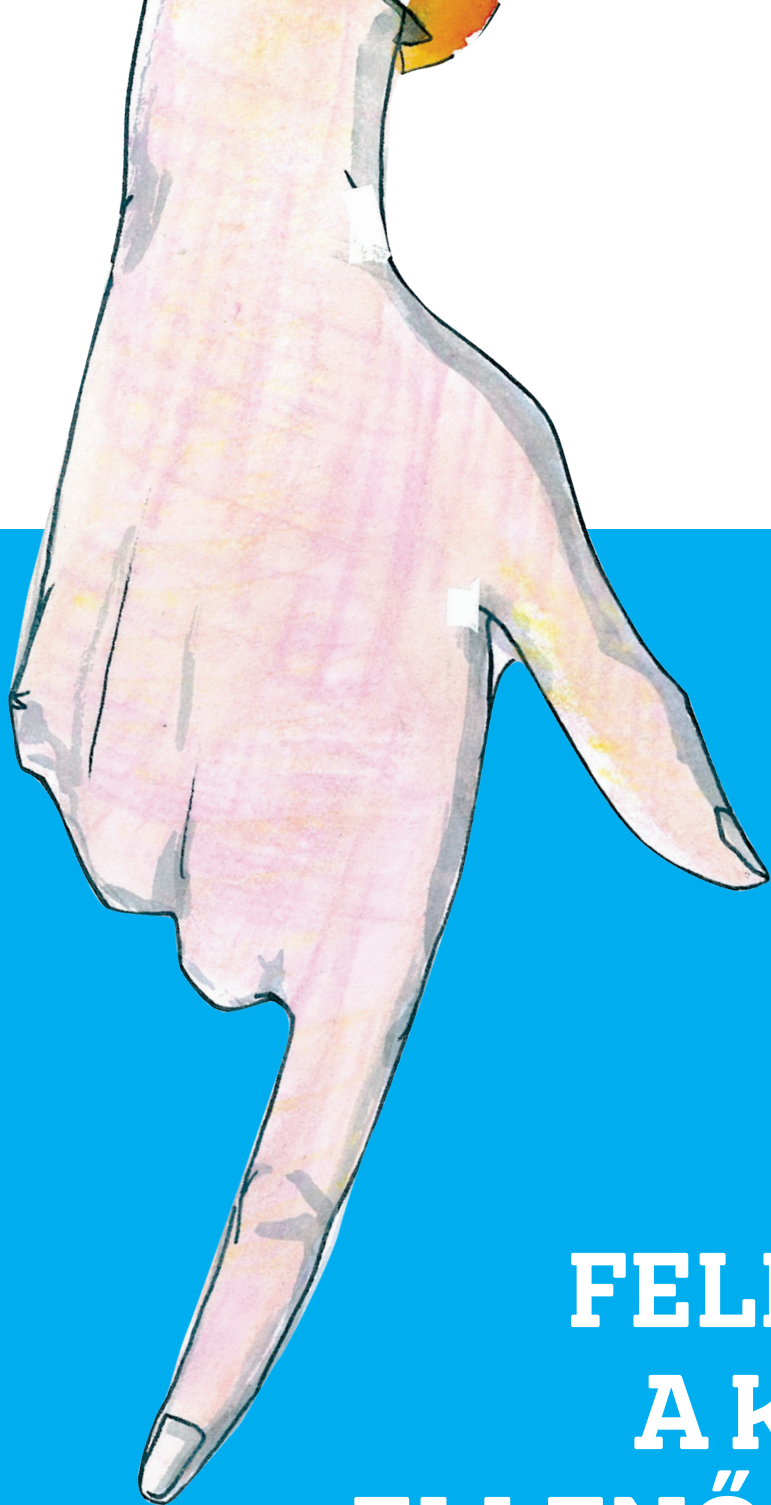
Ez a rész tartalmazza azt a hasznos ötleteket tartalmazó ellenőrző listát, amit a képzés előtt érdemes fontolóra vennie a trénernek. Segít abban, hogy a tréner jól felkészüljön és a lehető legsikeresebb képzést tartsa meg.

MÁSODIK RÉSZ

Ez egy képzési program-javaslat a képzés egyes napjainak megszervezéséhez és levezetéséhez. A tréner nap programjai részletesen bemutatják, hogyan kell a képzés minden egyes napján megszervezni, kiosztani és levezetni a feladatokat, tartalmazza az adott napon kiosztandó anyagok listáját, illetve az adott napi munkához szükséges segédeszközöket és reflexióra, kiértékelésre alkalmas „pihenő időszakot”, amire mind a mestertrénerek, mind az esetleges társ-előadó(k)nak szüksége van. Tisztában vagyunk azzal, hogy a mestertrénerek különböző országokban dolgoznak, és hogy eltérések lehetnek abban, ahogy a képzéseket tartják. A kézikönyvben található képzési program csak egy lehetséges megoldás a sok közül. A mestertréner ezt szabadon alakíthatja, hogy jobban megfeleljen a helyi körülményeknek és lehetőségeknek.

HARMADIK RÉSZ

Ez a rész azokat a kiosztandó anyagokat tartalmazza, amelyekre a képzés során szükség lesz. Minden napra nyomtasson ki ezekből annyi példányt, amennyi szükséges. Tartalmazza még a képzés során használt értékelőlapokat is. Van egy képzés előtti és egy képzés utáni értékelőlap. Nagyon fontos ezeknek az értékelőlapoknak a kitöltése, mert a kapott visszajelzések segítenek bennünket abban, hogy hogyan változtassunk a képzésen.

RÉSZ

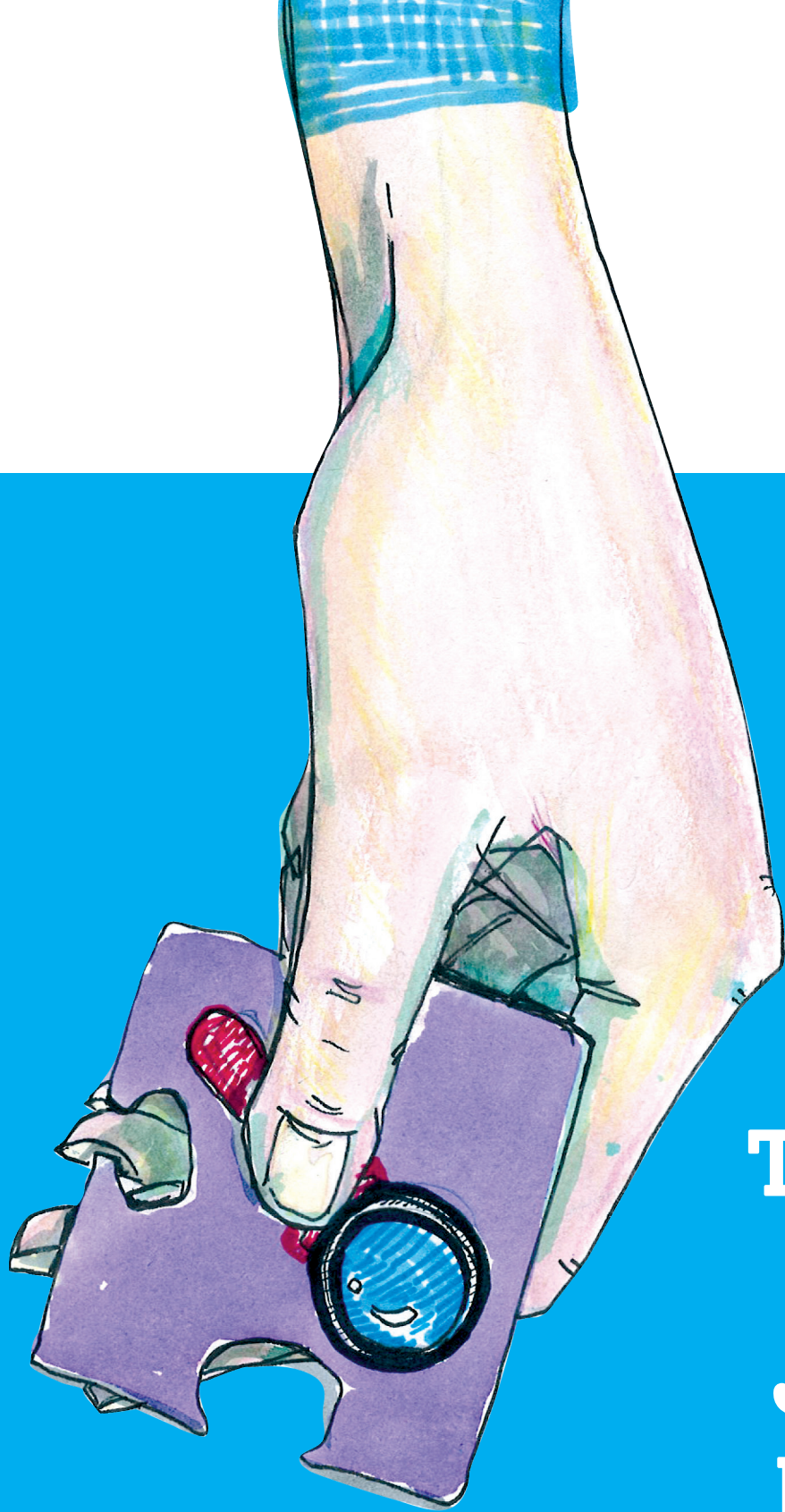
1.

FELKÉSZÜLÉS A KÉPZÉSRE: ELLENŐRZŐ LISTA

FELKÉSZÜLÉS A KÉPZÉSRE: ELLENŐRZŐ LISTA A TRÉNER SZÁMÁRA

MEGCSINÁLTA - E AZ ALÁBBI AKAT...	FELELŐS	PIPA
Lefoglalta a képzés helyszínét?		
Ellenőrizte, hogy a helyszín megfelelő-e a csoport részére?		
Gondoskodott arról, hogy a helyszín akadálymentes legyen? (pl.: a kerekesszékeseknek megfelelő WC-re van szükségük, stb.)		
Ha internetet használna, ellenőrizte, hogy van-e a helyszínen Wi-Fi?		
Ellenőrizte-e, hogy van olyan kivetítő, ami illeszkedik a laptopjához, ha PowerPoint-os előadásokat és internetet használ? (Az esetek egy részében a helyszínen rendelkezésre állnak ezek a berendezések. Ha nem, Önnek kell biztosítani azokat.)		
Megszervezte az étkeztetést? (pl.: A helyszín biztosítja az étkezést, vagy csak teát és kávét szolgál fel? Ha csak teát és kávét adnak, van-e olyan közeli hely, ahol a résztvevők meg tudnak ebédelni?)		
Kiválasztotta és értesítette a résztvevőket a képzésről?		
Felmérte, hogy a résztvevőknek vannak-e különleges igényeik és megszervezte azok kielégítését? (pl.: WC a kerekesszékesek számára? Nagybetűvel nyomtatott kiosztandó anyagok a látássérültek részére?)		
Küldött értesítést a résztvevőknek? (pl.: A képzés hol, mikor, mettől meddig lesz, hogyan lesz az étkezés, stb.)		

Készített résztvevői listát?		
Van-e elég példánya Gyakorlati útmutatóból minden résztvevő számára?		
Készített elegendő számú másolatot a kiosztandó anyagokról a képzés minden napjára?		
Ellenőrizte, hogy a képzés bevezetőjére és vázlatos áttekintésére szánt idő megfelelő-e, illetve ha nem, megváltoztatta az ezekre szánt idő-intervallumokat (első kiosztandó anyag)?		
Eldöntötte, hogy ki lesz az a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült személy, aki a képzés egyes részei során társelőadóként fog együttműködni Önnel?		
Megszervezte, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásból kilépő személy megfelelő összegű térítést kapjon a munkájáért és a képzésen töltött idejéért?		
Érthetően elmagyarázta, hogy a képzés melyik részébe kívánja bevonni a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal társelőadóként, és átbeszélte vele a szerepét, feladatát?		
Eldöntötte, hogy ki fogja a képzés egyes részeit irányítani, ha egy másik mester trénerrel dolgozik együtt?		
Ne feledje magával vinni a laptopját, amelyre feltöltötte a PowerPoint-os előadásokat, ha használ ilyeneket!		
Kinyomtatta a képzés előtti és utáni értékelőlapokat?		
Gondoskodott arról, hogy legalább egy órával a képzés megkezdése előtt megérkezzen a helyszínre, hogy ellenőrizni tudja a terem elrendezését, a Wi-Fi kapcsolatot, és a prezentációhoz szükséges eszközöket (ha vannak ilyenek)?		

RÉSZ

2.

A
TRÉNEREK
SZÁMÁRA
JAVASOLT
PROGRAM

ELSŐ NAP: TÁJÉKOZTATÁS A KÉPZÉSRŐL, JOGI HÁTTÉR ÉS A GYERMEKEK JOGAI

A NAP LÉNYEGE

Ennek a napnak az a célja, hogy:

- biztosítsa, hogy a résztvevők megismerkedjenek a képzéssel és egymással
- segítséget nyújtson a résztvevőknek, hogy megértsék, milyen érzés kikerülni a gyermekvédelmi gondoskodásból
- áttekintést adjon azokról a jogszabályokról, szakpolitikákról, illetve útmutatásokról, amelyek kihatással vannak a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalokra, és
- megvizsgálja az értelmét és a gyakorlati hasznát annak, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő, a függetlenség felé vezető úton lévő fiatalokat bevonjuk a munkánkba

A SZÜKSÉGES ANYAGOK ÉS SEGÉDESZKÖZÖK

- A *Gyakorlati útmutató* egy példánya minden résztvevő számára, beleértve a mestertrénert és a társelőadókat is
- **A KIOSZTOTT ANYAGOK CÍME**
 1. Bevezetés a képzésbe, és a képzés vázlata
 2. Akcióterv a részvétel javítására
 3. Az akcióterv kidolgozásának és a célkitűzések meghatározásának OKOS (SMART) módszere
 4. Képzés előtti értékelőlap
- Flipchart és 10 filctoll a flipchart-hoz
- Laptop és PowerPoint, ha szükséges

ELSŐ FELADAT

 30 perc

REGISZTRÁCIÓ ÉS BEMUTATKOZÁS

Mutakozzon be és mutassa be a társtrénereket illetve a társelőadókat is. Ezt követően kérje meg a résztvevőket, hogy mutatkozzanak be (név, munkahely, beosztás), beszéljenek arról, hogy miért érdeklik őket a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok, illetve hogy milyen tapasztalataik vannak a velük való közös munka terén. Irassa alá mindenki a jelenléti ívet és töltesse ki a képzés előtti értékelőlapot, amelyeket majd vissza adnak Önnek /PPT1/.

/ PPT1 /

MÁSODIK FELADAT

 30 perc

Az alábbiak szerint mutassa be a képzés általános törekvéseit és célkitűzéseit:

TÖREKVÉS

- Ösztönözni a közös gondolkodást arról, hogy mit tehetünk azért, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalokkal kapcsolatos eredményeink javuljanak.

CÉLKITŰZÉSEK

- Megismerkedni a „A gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépés támogatása – Gyakorlati útmutató” című kiadvány tartalmával.
- Megszerezni azoknak az ismereteknek és készségeknek egy részét, amelyekkel segíteni tudjuk a fiatalokat a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülés során.
- Megérteni és kifejleszteni azokat az eszközöket egy részét, amelyek segítséget nyújtanak a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülés során /PPT 2/.

Ossza szét a képzés programját és vegye át a résztvevőkkel együtt. Alakítsa a programot a helyi körülményekhez.

Vegye sorra a gyakorlati tudnivalókat (pl.: WC, hogyan és hol zajlik a szünet, stb.), és hagyjon időt a felmerülő kérdések megválaszolására.

Ossza szét a *Gyakorlati útmutatót* a résztvevők között.

Beszéljék meg a képzés alapszabályait.

/ PPT2 /

HARMADIK FELADAT

 60 perc

MILYEN ÉRZÉS ELKERÜLNI AZ OTTHONRÓL?

FELADAT

Ossza a résztvevőket 4-5 fős csoportokra. Kérje meg őket, hogy lapozzanak a *Gyakorlati útmutató* 7. részéhez, és olvassák el azt a listát, amelyben arra kéri őket, hogy gondolkozzanak el arról, hogy ők mit éreztek, amikor elkerültek otthonról. A kiscsoportokban vitassák meg azokat a kérdéseket, amelyek az otthonukból való elkerülésükkel kapcsolatosak és kérje meg a résztvevőket, hogy osszák meg saját tapasztalataikat. Ezt követően kérje meg az egyes csoportokat, hogy készítsenek rövid beszámolót az egész csoport számára a kiscsoportban zajló beszélgetésről / **PPT3** /.

/ PPT3 /

 SZÜNET: 15 perc

NEGYEDIK FELADAT

 75 perc

MILYEN ÉRZÉS KIKERÜLNI A GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁSBÓL?

Az öt országban (Horvátország, Lettország, Litvánia, Olaszország, és Spanyolország) végzett felmérés alapján röviden beszéljen a témáról és a saját országával kapcsolatos, a véleménye szerint legfontosabb kérdésekről. (A *Gyakorlati útmutató* 3. részében található információk és a trénerképzésre készített előadása alapján ez a rövid beszámoló már a rendelkezésére áll). A fentiek kiegészítéseként kérje meg a résztvevőket, hogy olvassák el a fiataloktól származó idézeteket, amelyek a *Gyakorlati útmutatóban* találhatók. Az előadás ne tartson tovább 15 percnél. Az előadás után kérje meg a résztvevőket, hogy lapozzanak a *Gyakorlati útmutató* 3. részéhez és említse meg, hogy ennek alapján készült az előadása.

FELADAT

Ossza a résztvevőket kiscsoportokra, és kérje meg őket arra, hogy nevezzenek meg egy olyan fiataalt, akivel korábban együtt dolgoztak. Kérje meg őket, hogy lapozzanak a *Gyakorlati útmutató* 7. részéhez, és röviden vitassák meg a fiataloktól származó idézeteket, amelyek az alábbi címszó alatt találhatók: „A gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülés érzelmi dinamikája”. Most pedig vetítse ki az alábbi Power Pointot / **PPT4** / ami a következőket tartalmazza:

- Mi történt a fiattal?
- Miért vették gyermekvédelmi gondoskodásba?

/ PPT4 /

- Milyen tapasztalataik vannak a gyermekvédelmi gondoskodással kapcsolatban?
- Mindez milyen hatással volt a fejlődésükre?
- Mindez hogyan befolyásolja az Önök által nyújtott támogatást a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülés és a felnőtté válás során?

Ha nem használt PowerPoint-ot, írja fel a fenti öt kérdést a flipchart-ra. A fiatalokkal kapcsolatos kiscsoportos beszélgetések, az idézetek, és a fenti öt téma alapján a résztvevőknek meg kell határozni azokat a pozitív kikerülés előtt álló legfontosabb akadályokat, amelyekkel az általuk kiválasztott fiatalnak meg kell küzdenie. A résztvevőknek be kell számolni az akadályokról az egész csoport előtt. A résztvevők által felsorolt akadályokat írja fel a flipchart-ra. Ösztönözze a résztvevőket arra, hogy minél többet beszélgessenek, vitázzanak / PPT4 /.

 EBÉDSZÜNET: 60 perc

 LAZÍTÁS-JÉGTÖRŐ/ENERGETIZÁLÁS: 15 perc

ÖTÖDIK FELADAT

 30 perc

JOGSZABÁLYOK ÉS SZAKPOLITIKÁK

Tartson rövid előadást azokról a jogszabályokról és szakpolitikákról, amelyek az Ön országában a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiataloknak nyújtandó szolgáltatásokra vonatkoznak. (Használja a trénerképzésre készített előadását).

HATODIK FELADAT

 45 perc

A GYERMEKEK JOGA A RÉSZVÉTELHEZ

Kérje meg a résztvevőket, hogy nézzék át a *Gyakorlati útmutató* 4. részét, ami a képzéssel kapcsolatos négy alapelvvel foglalkozik, amelyek a következők: **kapcsolatok, részvétel, jogok és ágazatközi megközelítés** / PPT5 /. Ebben a részben a részvételre kell koncentrálni.

Ez kiváló lehetőséget biztosít arra, hogy ezt a részt a gyermekvédelmi gondoskodást megtapasztalt fiatal irányítsa teljes egészében, vagy részben.

/ PPT5 /

/ PPT6 /

FELADAT

Ossza a résztvevőket kiscsoportokra és kérje meg az egyes kiscsoportokat arra, hogy határozzák meg a részvétel kifejezést. Kérje meg őket arra is, hogy írják le ezeket a meghatározásokat egy nagy flipchart papírra. Kérje meg az egyes csoportokat, hogy olvassák fel a saját definíciójukat és a meghatározásokat függesszék ki a falra. Ezt követően mutassa be, hogy a képzés során hogyan határozzák meg a részvétel fogalmát / PPT6 /, majd kérje meg a résztvevőket, hogy párokban beszéljenek az életük egy olyan szakaszáról, amikor nem hallgatták meg őket, illetve nem vehettek részt egy őket érintő döntés meghozatalában. Kérje meg a párokat, hogy a fenti eseményeknek a rájuk gyakorolt érzelmi hatásaival foglalkozzanak elsősorban. A pároknak be kell számolni az elhangzottakról az összes résztvevő előtt (az érzelmeket kiváltó tényleges helyzetről nem kell beszélniük). Írja fel az elhangzott érzelmeket a flipchart-ra. Ha ezt a részt egy gondozást megtapasztalt fiatallal együtt moderálja, akkor ez az a pont, amikor a gondozást megtapasztalt fiatal segíteni tud a csoportnak abban, hogy elgondolkozzanak ezekről az érzelmekről és arról, hogy ezek az érzelmek hogyan viszonyulnak ahhoz, ahogyan a fiatal érzett a gyermekvédelmi gondoskodás alatt és a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerüléskor.

Most pedig kérje meg a résztvevőket, hogy lapozzanak az Útmutató 10. részének a vége felé található **„A részvétellel kapcsolatos jó gyakorlat mutatói”** **részhez**. Ossza a résztvevőket kiscsoportokra, és kérje meg őket, hogy olvassák el a jó gyakorlat mutatóit és vitassák meg az alábbi 3 kérdést:

- Ezt már tényleg csinálják?
- Ha nem, mi akadályozza a részvételt?
- Mit tehetnek az akadályok megszüntetése érdekében?

Ezt követően a résztvevők mindegyikének meg kell nevezni egy olyan jó gyakorlat indikátort, amit a saját környezetükben jobbra kívánnak tenni. Ha egy gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatallal együtt moderálja ezt a részt, akkor a fiatal irányításával esetleg rövid vitát lehet folytatni azokról a legfőbb akadályokról, amelyekkel neki kellett megküzdeni és arról, hogy hogyan győzte le ezeket az akadályokat.

SZÜNET : 15 perc

HETEDIK FELADAT

 30 perc

AKCIÓTERV A RÉSZVÉTEL JAVÍTÁSÁRA

Mutassa be röviden azokat az aggodalmakat és befolyásolási lehetőségeket, amelyekről a trénerképzés során szó volt / PPT7 /.

/ PPT7 /

FELADAT

Ossza szét a résztvevők között az „Akcióterv a részvétel javítására”, és a „OKOS/SMART technikák az akciótervezéshez és a célok meghatározásához” című anyagokat. Röviden mutassa be, hogy mit jelentenek az OKOS/SMART célok, bár a résztvevők esetleg már ismerik ezeket / PPT8 /.

/ PPT8 /

A résztvevők párokban beszéljék meg és rögzítsenek egy olyan tevékenységi formát, amelyre koncentrálnak, majd dolgozzanak ki saját akciótervet arról, hogyan kezelik majd ezt a tevékenységet, ha visszatérnek a munkahelyükre. Menjen oda minden párhoz és ellenőrizze, hogy jól haladnak-e az akciótervük kidolgozásában. Ha ezt a részt egy fiatallal moderálja, akkor ő is menjen oda a párokhoz és ellenőrizze, hogyan készül a kért terv.

NYOLCADIK FELADAT

 15 perc

ZÁRÓKÖR

Tartson egy rövid zárókört a mai nap befejezése előtt. Röviden kérdezze meg a résztvevőket az érzéseikről és válaszolja meg a kérdéseiket. Emlékeztesse a résztvevőket arra, hogy másnap hozzák magukkal a „Felkészítés a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre. Gyakorlati útmutató” című kiadványt.

SZÜNET A TRÉNEREK SZÁMÁRA, HOGY ÁTGONDOLJÁK AZ ELSŐ NAPON TÖRTÉNTÉKET

TÉMA:

TÁJÉKOZTATÁS A KÉPZÉSRŐL,
JOGI HÁTTÉR ÉS A GYERMEKEK JOGAI

- Hogy zajlott a nap?
- Mi ment jól és miért?
- Mi nem sikerült jól és miért?
- Vannak-e a helyszínnel kapcsolatos esetleges problémák? Ha igen, hogy lehet azokat megoldani?
- Vannak-e a résztvevőkkel kapcsolatos esetleges problémák? Ha igen, hogy lehet azokat kezelni?
- Milyen volt prezentációm / másik tréneré? Mit ment jól? Mi nem ment olyan jól?
- Milyen tanulságokkal járt a mai nap, amelyeket a jövőben hasznosítani lehet?
- Egyéb?

MÁSODIK NAP: AZ ÉLETÚTTERVEZÉS MEGÉRTÉSE

A NAP LÉNYEGE

A mai napnak az a célja, hogy:

- segítsen a résztvevőknek megérteni azt, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépés egy FOLYAMAT
- feltárja a gondozási terv és az életútterv összefüggéseit
- bemutassa, hogyan lehet bővíteni és kidolgozni a jó életúttervezéshez szükséges témákat
- megmagyarázza és bemutassa azt, hogy az öko-térképek és az élettörténet módszerek hogyan járulnak hozzá a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre készülő fiatalokkal kialakítandó hosszú távú személyes kapcsolatokhoz

A SZÜKSÉGES ANYAGOK ÉS SEGÉDESZKÖZÖK

- A *Gyakorlati útmutató* egy példánya minden résztvevő számára, beleértve a mestertrénert és a társ-előadókat is
- **A KIOSZTOTT ANYAGOK CÍME**
 - 5. Ellenőrző lista a megbeszélés témáiról
 - 6. Öko-térképek
 - 7. Az élettörténetekkel foglalkozó munka menete
- Flipchart és 10 filctoll a flipchart-hoz
- Laptop és PowerPoint, ha szükséges

ELSŐ FELADAT

15 perc

Regisztráció és a résztvevők üdvözlése. Mondja el, hogy a mai napon az életúttervezéssel fognak foglalkozni. Mindenkiel írassa alá a jelenléti ívet.

/ PPT9 /

MÁSODIK FELADAT

 30 perc

A GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁSBÓL VALÓ KILÉPÉS, MINT FOLYAMAT

Magyarázza el, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépés egy olyan folyamat, amely abban a pillanatban kezdődik el, amikor a fiatal bekerül a szakellátásba /PPT9/. Ezt követően kérje meg a résztvevőket, hogy olvassák el a Gyakorlati útmutató 6. részét (három oldal). Kérdezze meg, hogy vannak-e kérdések a gyermekvédelmi gondoskodásnak megtett útként, illetve utazásként történő bemutatásával kapcsolatban és válaszolja meg a feltett kérdéseket.

Ez kiváló lehetőséget biztosít arra, hogy ezt a részt a fiatal irányítsa teljes egészében, vagy részben. A fiatal mondja el, hogy mikor érezte úgy, hogy felkészítették a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre, és hogy ez a folyamat az életének melyik szakaszában kezdődött el.

HARMADIK FELADAT

 45 perc

GONDOZÁSI TERVEK ÉS ÉLETÚTTERVEK: MI A KÜLÖNBSÉG A KETTŐ KÖZÖTT?

A trénerek beszélgessenek a csoporttal arról, hogy mit jelent a gondozási terv és kinek mi a feladata benne. Kezdje azzal, hogy megkéri a résztvevőket, keressék meg a Gyakorlati útmutató 8. fejezetének elejét, amelynek a címe „Életúttervek és a tervezési folyamat”. Az első oldalon, ennek a résznek az első pontja alatt az szerepel, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépés tervezése azonos a „gondozási tervről az életúttervre való váltással”.

FELADAT

Ossza a résztvevőket kiscsoportokra, hogy megvitassák, hogyan értelmezik a gondozási tervet, és melyik az a legfontosabb intézmény vagy szakember, amelyiknek vezető szerepe van a gondozási terv elkészítésében. Kérje meg a kiscsoportokat, hogy az elhangzottakról számoljanak be és közösen határozzák meg az egész csoport számára elfogadható definíciót a gondozási tervről. Amennyiben az adott ország különleges gondozási terv modellt alkalmaz, annak a használata is megengedett. Mutassa be a résztvevőknek, hogy mi a gondozási terv és az életútterv meghatározása /PPT10/. Hangsúlyozza, hogy az életútterv az átfogó és jó gondozási tervből fakad.

Most pedig hívja fel a figyelmet arra, hogy mit kell tartalmaznia az életúttervnek. Kérje meg a csoport tagjait, hogy lapozzanak a Gyakorlati útmutató 8. részéhez, és olvassák el az első három oldalt, beleértve az életútterv követelményeit tartalmazó listát is.

/ PPT10 /

FELADAT

Ossza a résztvevőket kiscsoportokra és kérje meg őket, hogy gondolkozzanak el az olvasottakon, különös tekintettel a legfontosabb üzenetekre. Elsősorban azokra a kihívásokra kell koncentrálniuk, amelyek a legfontosabb üzeneteknek való megfelelést nehezítik, és ezekről számoljanak be az egész csoport előtt.

SZÜNET: 15 perc

NEGYEDIK FELADAT

1 óra és 45 perc

AZ ÉLETTÜTTERVEK TÉMÁINAK KIDOLGOZÁSA

A *Gyermekek jogainak biztosítása* című kiskönyv röviden bemutatja azokat a területeket, ahol a fiataloknak támogatásra van szükségük. Vegye át ezeket a résztvevőkkel / PPT11 and 12 /. Most pedig kérje meg a csoport tagjait, hogy nyissák ki a Gyakorlati útmutatót azon az oldalon, ahol a következő cím található „Kulcsfontosságú témák az életúttervben” (11. rész második fejezete). A kulcsfontosságú témák azok a szempontok, amelyeket az életúttervnek mindenképpen tartalmaznia kell. A „*Gyermekek jogainak biztosítása*” öt pontot sorol fel a „Gyermekekvédelmi gondoskodásból való kikerülés terve” tekintetében. Ezek a következők: részvétel, lakhatás, munkavállalás, oktatás és egészségügy. A „*Gyakorlati útmutató*” ezeket nyolc fontos témára bontja le és fejti ki / PPT13 /.

/ PPT11 /
/ PPT12 /

/ PPT13 /

FELADAT

Ossza a csoportot nyolc kiscsoportra/párra. Magyarázza el, hogy a következő feladat célja az, hogy elkezdjék kidolgozni azokat az eszközöket, amelyek segítségével az életútterv minden fontos területével tudnak foglalkozni. Az egyes kiscsoportoknak/pároknak a 11. rész második fejezetében felsorolt nyolc téma közül kell választaniuk egyet. A kiscsoportok olvassák el a „*Gyakorlati útmutatónak*” azt a részét, amelyik az általuk választott témával foglalkozik. Mindegyik kiscsoportnak adja oda az 5. számú anyagot, amelynek a címe „Ellenőrző lista a megbeszélés témáiról”. Ezt követően a kiscsoportoknak meg kell határozni azokat a GYAKORLATI feladatokat, amelyeket az egyes témák esetében a fiataloknak és a gyermekvédelmi gondoskodásban dolgozóknak el kell végezni. Emléktesse a résztvevőket arra, hogy az általuk felsorolt feladatoknak *Konkrétnak, Megvalósíthatónak, a Témával kapcsolatosnak, és Részvételen alapulónak* kell lenni / PPT14 /. Adjon 10 percet erre a feladatra. Ezt követően a kiscsoportok adják tovább a korábban kiosztott anyagot egy másik kiscsoportnak/párnak. Az egyes csoportok/párok most az újonnan kapott anyagban szereplő témákat dolgozzák fel tíz percig. A témák átadását addig kell folytatni, amíg minden csoport elkészült az összes téma feldolgozásával. Ezt követően szedje össze a kiosztott anyagokat és a kiscsoportokban felvetődött témákat vitassák meg közösen. Végezetül mondja el, hogy azokat a képzés harmadik napján majd ismét használni fogják.

/ PPT14 /

 EBÉDSZÜNET: 60 perc

 JÉGTÖRŐ/ENERGETIZÁLÁS: 15 perc

ÖTÖDIK FELADAT

 75 perc

A TELJES KÉP: KAPCSOLATÉPÍTÉS AZ ÖKO-TÉRKÉPEK ÉS AZ ÉLETTÖRTÉNETEK SEGÍTSÉGÉVEL

Ebben a részben két olyan alapvető módszerrel ismerkednek meg, amelyek segítik a fiatalokat a múltjuk megértésében és annak a feltárásában, hogy a múltjuk hogyan befolyásolja a jelenüket. Ezek a módszerek hasznosak a kapcsolatépítés terén is. Az öko-térképekről és az élettörténetekről van szó. Ossza szét a 6. számú anyagot, amelynek a címe „Öko- térképek”, nézze át a kiosztott anyagot a résztvevőkkel és beszéljen arról, hogy milyen is egy öko-térkép /PPT15/.

/ PPT15

FELADAT

Kérje meg a résztvevőket, hogy dolgozzanak párokban. Az öko-térkép című, korábban kiosztott anyagban szereplő megoldások, jelmagyarázatok segítségével minden résztvevő saját maga készíti el az öko-térképét. A résztvevők mindegyike a partnere öko-térképét dolgozza ki, ezért nagyon oda kell figyelniük arra, hogy a partner mit mond. Adjon 30 percet ennek a feladatnak az elvégzésére. Amikor a résztvevők elkészültek, számoljanak be arról, hogy milyen érzéseket keltett bennük ez a feladat és hogy hasznos eszköznek tartják-e az öko-térképet.

Ezt követően röviden beszéljen az élettörténetekkel foglalkozó munkáról /PPT16-19/.

Kérdezze meg, hogy a csoportban van-e olyan résztvevő, aki már dolgozott élettörténetekkel. Ha igen, akkor kérje meg őt vagy őket, hogy számoljanak be az ezzel kapcsolatos tapasztalataikról és gondolataikról.

/ PPT16 /
/ PPT17 /
/ PPT18 /
/ PPT19 /

FELADAT

Ossza ki a 7. számú anyagot, amelynek a címe „Az élettörténetekkel folytatott munka folyamata”. A résztvevők alkossanak kiscsoportokat. Kérje meg őket, hogy olvassák el a kiosztott anyag második oldalán található élettörténetet. A kiscsoportok vegyék végig ennek a tartalmát és egészítsék ki olyan dolgokkal, amelyek szerintük hasznosak. Gondolkozzanak el azon is, hogy milyen akadályok merülhetnek fel az adott részben szereplő dolgok megvalósítása előtt és hogy tudják legyőzni ezeket az akadályokat. Minden kiscsoport számoljon be az akadályokról és azoknak a leküzdéséről folyó beszélgetésről.

 SZÜNET: 15 perc

HATODIK FELADAT

 30 perc

A BIZALMAS INFORMÁCIÓ TISZTELETBEN TARTÁSA

Hangsúlyozza kellőképpen, hogy az élettörténetek és az öko-térképek rendkívül bizalmas anyagok, ezért kellő gondossággal kell kezelni azokat. A bennük foglalt információ magánjellegű. Az alábbi feladatot végezzék el annak érdekében, hogy a résztvevők mindezt valóban megértsék.

FELADAT: Kérje meg az egyes résztvevőket, hogy az alábbi három, személyes információt írják le magukról.

- Valami olyat, amelyet szívesen elmondanak az egész csoportnak.
- Valami olyat, amelyet csak vonakodva vagy nem szívesen osztanának meg az egész csoporttal.
- Valami olyat, amelyet egész biztosan nem szeretnének megosztani az egész csoporttal

Párokban beszéljék meg, hogy miért mások az érzéseik a fenti három információval kapcsolatban (Megjegyzés: a tényleges információkat nem kell megosztani a partnerrel). Hogy éreznék magukat, ha rákényszerítenék őket arra, hogy minden információról, még a legszemélyesebből is, beszéljenek az egész csoport előtt?

HETEDIK FELADAT

 15 perc

ZÁRÓKÖR

Tartson egy rövid zárókört a nap befejezése előtt. Röviden kérdezze meg a résztvevőket az érzéseikről és válaszolja meg a kérdéseiket. Emlékeztesse a résztvevőket, hogy másnap is hozzák magukkal a *Gyakorlati útmutatót*.

SZÜNET A TRÉNEREK SZÁMÁRA, HOGY ÁTGONDOLJÁK A MÁSODIK NAPON TÖRTÉNTÉKET

TÉMA

ISMERKEDÉS AZ ÉLETÚTTERVEZÉSSSEL

- Hogy zajlott a nap?
- Mi ment jól és miért?
- Mi nem sikerült jól és miért?
- A helyszínnel kapcsolatos esetleges problémák. Ha vannak, hogyan lehet azokat megoldani?
- A résztvevőkkel kapcsolatos esetleges problémák. Ha vannak, hogyan lehet azokat kezelni?
- Milyen volt a tréner/ek prezentációja? Mit ment jól? Mi nem ment olyan jól?
- Milyen tanulságokkal járt a mai nap, amelyeket a jövőben hasznosítani lehet?
- Egyéb?

HARMADIK NAP: ESZKÖZÖK AZ ÉLETÚTTERV KIDOLGOZÁSÁHOZ

A NAP LÉNYEGE

A mai napnak az a célja, hogy:

- bemutassa, hogy kell használni a P.A.T.H.-t és a MAPS-t az életúttervezés során
- ellenőrző listát készítsen a fiatalok számára, amit akkor használnak, amikor a függetlenség felé vezető útra lépés egyes gyakorlati szempontjaival foglalkoznak
- felkészítse a résztvevőket arra a házi feladatra, amit a képzés következő, háromnapos blokkjának megkezdése előtt kell megcsinálni

A SZÜKSÉGES ANYAGOK ÉS SEGÉDESZKÖZÖK

- A *Gyakorlati útmutató* egy példánya minden résztvevő számára, beleértve a mester tréner és a társ-előadókat is
- **A KIOSZTOTT ANYAGOK CÍME**
 8. P.A.T.H.
 9. MAPS
 10. Ellenőrző lista és bizonyíték: Bankszámlanyitás
 11. Ellenőrző lista és bizonyíték: Kedvenc időtöltés (hobby) megtalálása
 12. Ellenőrző lista és bizonyíték: Főzés két személyre
 13. Ellenőrző lista és bizonyíték: Álláskeresés
 14. Ellenőrző lista és bizonyíték: Alapvető javítási munkák a háztartásban
 15. Ellenőrző lista és bizonyíték sablon
 16. A képzés második része előtt elvégzendő feladatok
 17. Kvízzjáték: Felkészülés a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre
- Flipchart és 10 filctoll a flipchart-hoz
- A képzés második napján kitöltött ellenőrző lista a témákról
- Laptop és PowerPoint, ha szükséges
- Internet hozzáférés, ha fel akarja használni a YouTube-ról javasolt klipeket

ELSŐ FELADAT

 15 perc

Regisztráció és üdvözlés. Mindenkiel írással alá a jelenléti ívet. Mondja el a résztvevőknek, hogy a mai napon az életúttervezés készítéséhez szükséges dolgokkal foglalkoznak. Emléktessen a résztvevőket, hogy már tanulmányozták az életúttervezést és néhány olyan technikát is, amelyek segítségével meg lehet érteni, hogyan kell együtt dolgozni a fiatalokkal, amikor a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésük teljes képét alakítják ki. A mai napon tovább ismerkednek az egyes, gyakorlati eszközökkel, és néhányat ki is dolgoznak azok közül.

MÁSODIK FELADAT

 75 perc

A P.A.T.H. HASZNÁLATA A TERVEZÉS SORÁN

A fiatalokkal foglalkozó szakembereknek ismerniük kell a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalokat és a szakellátásból való kilépésük során keletkező érzéseiket. Kérje meg a résztvevőket, hogy lapozzák fel a *Gyakorlati útmutató* 9. részét. Ez a rész tárgyalja az életúttervezéshez szükséges 6 feladatot, amelyek az alábbiak:

- Alakítson ki olyan kapcsolatot a fiatalokkal, hogy tisztában legyenek azzal, hogy az Önök számára fontos a jövőjük és gondoskodnak róluk.
- Úgy dolgozzanak együtt a fiatalokkal, hogy ismerik a gyermekvédelmi gondoskodásban szerzett tapasztalataikat.
- Gyűjtsenek információt.
- Táplálják bennük a reményt és a tenni akarást.
- Adjanak információt azoknak a fiataloknak, akikkel együtt dolgoznak olyan témákról, amelyek fontosak lehetnek számukra.
- Bővítsék a saját ismereteiket és alakítsák ki a saját szakmai hálózatukat.

A tréner mondja el a csoport tagjainak, hogy a következőkben két olyan módszerrel fognak foglalkozni, amelyek elősegítik, hogy valós képet kapjanak arról a fiatalemberről, akivel együtt dolgoznak. A fenti két eszköz a P.A.T.H. és a MAPS.

Most pedig röviden mutassa be a P.A.T.H.-t, ami az alábbi szavak rövidítése: Választható/alternatív Holnapok Reményteli Tervezése (*Planning Alternative Tomorrows with Hope*). Kezdheti azzal, hogy bemutatja a P.A.T.H.-ról szóló rövid klipet a YouTube-ról. Ez csak 4 percig tart, és az alábbi linken található meg: https://www.youtube.com/watch?v=TKlBcsf6_uo

Most pedig ossza szét a 8. számú anyagot, aminek a címe 'P.A.T.H.', és a csoporttal együtt menjen végig a szövegen / PPT20/.

/ PPT20/

FELADAT

Ossza a résztvevőket párokba. Minden pár esetében az egyik, önként jelentkező résztvevő P.A.T.H.-ját készítik el. A párok segítsenek egymásnak a P.A.T.H elkészítésében. Hagyjon 30 percet a P.A.T.H. kidolgozására. Kérje meg a résztvevőket, hogy rakják ki az általuk készített P.A.T.H.-okat a falra és mondják el, hogy milyen érzés volt azt elkészíteni és a partnerük is számoljon be az érzéseiről.

SZÜNET: 15 perc

HARMADIK FELADAT

 75 perc

A MAPS HASZNÁLATA A TERVEZÉSBEN

Ebben a részben a résztvevők megnézik, hogy kell használni a MAPS-et a tervezési folyamat során. Röviden mutassa be a MAPS-et. Kezdheti azzal, hogy felhasználja a YouTube-on található, MAPS-ről szóló klipet. Bár ezt a klipet iskolai használatra készítették, jó példa a MAPS használatára. Mindössze 4 perc hosszúságú, és az alábbi linken található meg:

<https://www.youtube.com/watch?v=xMIFNbN44wA>

Most pedig ossza ki a 9. számú, „MAPS” című anyagot /PPT21/.

FELADAT

Kérje meg a résztvevőket, hogy dolgozzanak ugyanazokban párokban, mint az előző feladatnál. A pár az a tagja, aki előzőleg nem készítette el a P.A.T.H.-t, most a MAP-et csinálja meg és a partnere segítsen neki. A párok dolgozzanak együtt a MAP elkészítésén. Adjon 30 percet a feladatra. Kérje meg a résztvevőket, hogy ragasszák ki a falra az elkészített MAPS-eket és mondják el, hogy mit éreztek a készítés, illetve az elkészítéshez adott segítségnyújtás során.

Ha már mindenki dolgozott a MAPS és a P.A.T.H. elkészítésén, bátorítsa a résztvevőket annak megbeszélésére, hogy mindezt hogyan tudják hasznosítani a munkájuk során.

/ PPT21 /

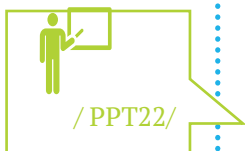
NEGYEDIK FELADAT

 30 perc

MIT KELL TUDNIUK A FIATALOKNAK? GYAKORLATI TÉMÁK

Emlékeztesse a csoport tagjait a képzés előző napján végzett feladatra, amikor megvizsgálták a nyolc kulcsfontosságú téma mindegyikét és meghatározták azokat a dolgokat, amelyeket a nyolc feladat mindegyikének a megvalósításához el kell végezni. Ebben a részben a nyolc téma közül ötöt vizsgálnak meg a résztvevők, hogy lássák, hogyan kell elkészíteni azt az ellenőrző listát, amely elősegíti a feladatok megvalósítását. A csoport tagjai által megvizsgálandó öt téma az alábbi:

1. Egészség és jóllét
2. Személyiségfejlődés
3. Tanulás és munka
4. Hol szeretnék élni
5. Pénz / PPT22/

Vázzon a résztvevőknek – a trénerképzés során tanultak alapján –, hogyan kell elkészíteni egy „ellenőrző lista és bizonyíték listát” annak biztosítására, hogy a fiatal tényleg aktívan dolgozzon az adott feladat megvalósításán.

Fontos, hogy a fiatalok részt vegyenek az ellenőrző lista elkészítésében, ezért ideális megoldás, ha ezt a részt a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal moderálja.

FELADAT

Ossza a résztvevőket öt kiscsoportra vagy öt párra, hogy áttekinthessék a fenti öt témát. Ossza ki a témáról előző nap elkészített anyagot aszerint, hogy melyik csoport milyen témát választott. Kérje meg őket, hogy olvassák el az előző napon készült anyagot, hogy emlékeztükbe idézzék az abban meghatározott feladatokat.

Most adja oda az egyes csoportoknak a témájuknak megfelelő ellenőrző listát. A kiosztott ellenőrző listák képzeletbeli fiatalok számára készültek. A kiosztott anyagok címei:

10. Ellenőrző lista: Bankszámlanyitás (A *Pénz* témával foglalkozó csoportnak adja oda)
11. Ellenőrző lista: Kedvenc időtöltés (hobby) megtalálása (A *Személyiségfejlődés* témával foglalkozó csoportnak adja oda)
12. Ellenőrző lista: Főzés két személyre (Az *Egészség és jóllét* témával foglalkozó csoportnak adja oda)
13. Ellenőrző lista: Álláskeresés (A *Tanulás és munka* témával foglalkozó csoportnak adja oda)
14. Ellenőrző lista: Alapvető javítási munkák a háztartásban (A *Hol szeretnék élni* témával foglalkozó csoportnak adja oda).

Kérje meg a résztvevőket, hogy olvassák el az elkészített ellenőrző listákat, és beszéljék meg, hogy az ellenőrző listát hogy lehet beépíteni az életúttervezésbe. Minden csoport számoljon be arról, hogy az ilyen ellenőrző listák miért hasznosak a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiataloknak, és hogy lehetne javítani rajta. Beszélgessenek, vitatkozzanak arról, hogy mikor kell elkezdni az ellenőrző listán szereplő feladatok elvégzését.

 EBÉDSZÜNET: 60 perc

 JÉGTÖRŐ/ENERGETIZÁLÁS: 15 perc

ÖTÖDIK FELADAT

 75 perc

KISEGÍTŐ ESZKÖZÖK KIDOLGOZÁSA A GYAKORLATI TÉMÁKHOZ

Ebben a részben a fenti témákhoz kapcsolódó kérdések vonatkozásában fognak ellenőrző listákat kidolgozni.

FELADAT

A résztvevőket ossza ugyanabba az öt csoportba, mint ebéd előtt. Minden csoportnak adjon oda öt példányt az „ellenőrző lista sablon” című anyagból. A sablonok üresek és a feladat elvégzése során a csoportoknak kell kitölteni a sablonokat. Az egyes csoportoknak a saját témájukon kell elgondolkozni. Az adott témán belül legalább öt olyan gyakorlati szituációt kell meghatározniuk, amelyek esetében a fiatalnak ellenőrző listát és bizonyítékot kell készítenie. Az üres sablonok segítségével öt ellenőrző listát kell kidolgozniuk, majd az összes résztvevő előtt be kell számolniuk az általuk meghatározott területekről, témákról. Az ellenőrző lista elkészítése során érdemes használniuk a *Gyakorlati útmutató* 11. részét, továbbá a második napon a saját témájukról készült és kitöltött anyagot, és az ebédszünet előtt kiosztott, példaként szolgáló ellenőrző listát.

 SZÜNET: 15 perc

HATODIK FELADAT

 45 perc

AZ ÖNÁLLÓ MUNKAVÉGZÉSRE VALÓ FELKÉSZÜLÉS

Ez a rész azoknak a feladatoknak az elvégzésére készít fel, amelyeket a képzés első, a mai napon véget érő része és az elkövetkező három képzési nap között kell elvégezni. Ossza ki a "A képzés második része előtt elvégzendő feladatok" című anyagot. Az anyag alján látható, hogy a résztvevőknek mit kell csinálni. Az első feladat egy kvíz, amit majd a háromnapos képzés második blokkjának az elején adnak oda. A második feladat az, hogy a résztvevők dolgozzanak az ellenőrző lista egyik sablonján. A résztvevők között ossza ki a kitöltött ellenőrző listákat, úgy, hogy mindenki másfélét kapjon, és magyarázza el, hogy a feladat az ellenőrző lista további finomítása egy gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatallal együtt, mielőtt újból visszajönnek a képzésre. A harmadik feladat elvégzése során egy másik résztvevővel együtt helyi kutatásokat fognak végezni. Ossza a résztvevőket párokba és gondoskodjon róla, hogy a párok – még a nap végre előtt - kicseréljék egymással az elérhetőségeiket. Az elvégzendő feladatok megtalálhatók az adott oldalon és abban az anyagban is, amit odaadott a résztvevőknek.

ELSŐ FELADAT: EGYÉNI MUNKAVÉGZÉS

A résztvevők töltsék ki azt a kvízt, amit a képzés utolsó napján kaptak, és adják oda Önnek a képzés következő blokkjának kezdete előtt.

MÁSODIK FELADAT: EGYÉNI MUNKAVÉGZÉS

Minden résztvevő válassza ki azok közül az ellenőrző listák közül azt, amelyiken a harmadik nap utolsó feladatának elvégzésekor dolgozott. Vegye fel a kapcsolatot egy olyan fiatallal, aki a gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépésre készül, és kérje meg, hogy nézze át Önnel együtt az ellenőrző listát és véleményezze. Az ellenőrző listán hajtson végre a javasolt változtatásokat, és hozza magával a képzés következő napjára.

HARMADIK FELADAT: PÁROS MUNKAVÉGZÉS

A képzésnek ez a része nagyon fontos ahhoz, hogy a képzés illeszkedjen a saját országa környezetébe. Ossza párokra a résztvevőket. A párok a következő hetek során együtt fognak dolgozni. Minden párnak 3 feladatot kell teljesíteni:

1. Végezzenek kutatómunkát, melynek során meghatározzák azokat a helyi vagy országos partner / civil szervezeteket, amelyek segítséget vagy támogatást nyújthatnak a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiataloknak. Egy lapra írják le a szervezetek nevét, címét, telefonszámát és honlapját, és mutassák be röviden az általuk nyújtott szolgáltatást a csoport többi tagjának.
2. Minden egyes pár részére meg kell határozni a következő állami szolgáltatások, vagy intézmények egyikét. A pároknak kell meghatározni, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatal azok közül a szolgáltatások melyeket veheti igénybe, illetve a felsorolt intézmények közül hová fordulhat segítségért. Azt is meg kell mondani, hogy az adott

szolgáltatást a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatal hogyan veheti igénybe, illetve hogyan tudja felvenni a kapcsolatot az adott intézménnyel.

- Szakképző iskola/egyetem
- Személyazonosság (pl.: útlevel/személyi igazolvány)
- Lakhatás
- Munkavégzés
- Pénzbeni /jóléti ellátások
- Szociális munkások által nyújtott szolgáltatások
- Egészségügyi szolgáltatások/kórház
- Közösségi kapcsolatok (pl.: ifjúsági központok)

Ezt követően az egyes pároknak rövid, 10 perces előadást kell tartani arról, hogy mire jutottak az általuk vizsgált állami szolgáltatások, illetve szervezetek kapcsán, milyen nehézségekkel kell a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalnak megküzdnie, amikor megpróbálja felvenni a kapcsolatot az adott szervezettel, és hogyan tudják a gyermekvédelmi gondoskodásban dolgozók segíteni a fiatalokat abban, hogy sikeres legyen a kapcsolatfelvételük az adott szolgáltatás, illetve szervezet tekintetében.

Írja fel a partnere, párja nevét, és e-mail címét

HETEDIK FELADAT

 15 perc

ZÁRÓKÖR

Tartson rövid zárókört a nap befejezése előtt. Kérdezze meg a résztvevőket az érzéseikről, és válaszoljon a feltett kérdésekre.

SZÜNET A TRÉNEREK SZÁMÁRA, HOGY ÁTGONDOLHASSÁK A HARMADIK NAPON TÖRTÉNTÉKET

TÉMA

AZ ÉLETÚTTERV KIDOLGOZÁSÁNAK ESZKÖZEI

- Hogy zajlott a nap?
- Mi ment jól, és miért?
- Mi nem sikerült jól, és miért?
- A helyszínnel kapcsolatos esetleges problémák. Ha vannak, hogy lehet azokat megoldani?
- A résztvevőkkel kapcsolatos esetleges problémák. Ha vannak, hogy lehet azokat kezelni?
- Milyen volt a tréner/ek prezentációja? Mit ment jól? Mi nem ment olyan jól?
- Milyen tanulságokkal járt a mai nap, amelyeket a jövőben hasznosítani lehet?
- Egyéb?

NEGYEDIK NAP: GYAKORLATI MUNKA AZ ÉLETÚTTERVEZÉS SORÁN

A NAP LÉNYEGE

A mai nap célja az, hogy:

- lehetőséget biztosítson a résztvevők számára, hogy beszámoljanak a házi feladatként végzett munkájuk eredményéről (ellenőrző lista készítése és helyi kutatómunka)
- elősegítsen egy, a gyakorlatban használható életútterv sablon megtervezését
- segítse a résztvevőket az életúttervek gyakorlati alkalmazhatóságának a megvizsgálásában

A SZÜKSÉGES ANYAGOK ÉS SEGÉDESZKÖZÖK

- A *Gyakorlati útmutató* egy példánya a résztvevőknek, beleértve a trénert és a társ-előadó(ka)t is
- **A KIOSZTOTT ANYAGOK CÍME**
 - 18. Életútterv áttekintés és példa a terv elkészítésére
 - 19. Kitöltetlen életútterv
 - 20. Akcióterv az eszközök és tervek integrálásához
- Flipchart és 10 filctoll a flipchart-hoz
- Laptop az előadásokhoz

(Ha a saját országa példáját használja az életútterv esetében, legyen ebből több példány kéznél. Ha mégsem, használja a fenti életúttervet.)

ELSŐ FELADAT

 30 perc

Regisztráció és üdvözlés. Mindenkiel írassa alá a jelenléti ívet. Kezdje azzal, hogy visszatereli a résztvevők gondolatait a képzésre úgy, hogy megkérdezi tőlük, hogy érzik magukat és hogy sikerült az egyéni munka. Vegye át még egyszer a program céljait, majd a párokat ossza be időrendi sorrendben az előadásuk megtartásához. Végül, szedje össze a kitöltött kvízeket, amelyeket majd az ebédszünetben kiértékel.

Jó ötlet, ha egy, a gyermekvédelmi gondoskodást megtapasztalt felnőttel együtt hallgatja végig az előadásokat, hogy érintettként elmondhassa a véleményét.

MÁSODIK FELADAT

 1 óra és 30 perc

A PÁROK ELŐADÁSAI

Minden pár maximum 20 percet kap arra, hogy beszámoljon a kutatómunkájáról, az ellenőrző listával kapcsolatos munkájáról és megválaszolja az előadásával kapcsolatos kérdéseket. A „visszajelzési szendvics” segítségével, amiről a trénerképzésen esett szó, adjon bátorító jellegű visszajelzést a pároknak.

 SZÜNET: 15 perc

HARMADIK FELADAT

 75 perc

A párok előadásai (folytatás). Ez a rész attól függ, hogy a csoportjából hány pár tart előadást. Ha az előadások hamar befejeződnek, kérje meg a párokat, hogy kiscsoportokban vitassák meg az egyéni munka menetét és hogy mindez hogyan segíti a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalokat.

 EBÉDSZÜNET: 60 perc

FONTOS! A szabadideje egy részét használja fel a kvízek kiértékelésére. A helyes válaszok a jelen kézikönyv mellékletében találhatók.

JÉGTÖRŐ/ENERGETIZÁLÁS ÉS A KIÉRTÉKELT KVÍZLAPOK

VISSZAADÁSA: 15 perc

NEGYEDIK FELADAT

75 perc

/ PPT23/

/ PPT24/

AZ ÉLETÚTTERV SABLON MEGTERVEZÉSE VAGY TOVÁBBFEJLESZTÉSE

Ebben a részben egy életútterv sablon megtervezésével illetve tovább fejlesztésével foglalkoznak. Röviden emlékeztesse a résztvevőket arra, hogy az életútterv egy állandóan változó és dinamikus folyamat /PPT23/. Függetlenül a terv milyenségétől, maga a FOLYAMAT a leglényegesebb. Kérje meg a résztvevőket, hogy olvassák el a Gyakorlati útmutató 8. rész, első fejezet első két oldalát /PPT24/.

Ön dönti el, hogy ennek a feladatnak melyik részét végezteti el a résztvevőkkel. Ha a csoportnak, illetve az adott országnak nincs életútterv sablonja, akkor csináltassa meg az „A” részt a résztvevőkkel. Ha a csoportnak vagy az adott országnak van életútterv sablonja, akkor a „B” részt csináltassa meg. Ne csináltassa meg mind a két részt. A résztvevőktől függően válassza vagy az „A”, vagy a „B” részt.

FELADAT

A rész

Ossza a résztvevőket 4-5 fős kiscsoportokra és ossza ki az „Életútterv és példa a terv elkészítésére”, és az „Kitöltetlen életútterv” című anyagokat a résztvevők között. Az egyes csoportok nézzék át ezeket a terveket, hogy elképzelésük legyen arról, hogy néznek ki az életúttervek. Ezt követően a kiscsoportok készítsenek egy olyan életúttervet, ami – szerintük – működőképes és használható a saját gyakorlatukban. Majd a kiscsoportok számoljanak be az összes résztvevő előtt arról, hogy néz ki a saját életútterv sablonjuk.

B rész

Ha olyan csoporttal vagy olyan országban tartja a képzést, ahol vannak életútterv sablonok, akkor használja azokat. Ossza a résztvevőket 4-5 fős kiscsoportokra és ossza ki nekik a meglévő életútterv sablonokat. Kérje meg a kiscsoportokat, hogy vitassák meg, mennyire hasznosak ezek a sablonok és hogy lehetne javítani rajtuk. Ezt követően a kiscsoportok számoljanak be az összes résztvevő előtt arról, hogy mire jutottak és bátorítsa a résztvevőket, hogy vitassák meg, hogy lehet a javaslatokat a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalokkal végzett munkába beépíteni.

SZÜNET: 15 perc

ÖTÖDIK FELADAT

 1 óra és 30 perc

AKCIÓTERV AZ ESZKÖZÖK ÉS TERVEK INTEGRÁLÁSÁRA

Segítse a csoportot az elmúlt napok és a képzések közötti szünet alatt végzett munkájuk áttekintésében, értékelésében. Már elegendő információval rendelkeznek ahhoz, hogy kidolgozhassanak egy helyi gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülési erőforrás-csomagot, hisz ismerik az életúttervet és tudják, hogy kell együtt dolgozni a fiatalokkal a tervek elkészítése érdekében. 4-5 fős kiscsoportokban most készítsenek a résztvevők egy akciótervet arról, hogy lehet az eszközöket és a tervet a gyakorlati munkájukba beépíteni. Ennek során használják a 20. számú anyagot, amelynek a címe „Akcióterv az eszközök és tervek integrálásához”.

HATODIK FELADAT

 15 perc

ZÁRÓKÖR

Tartson rövid zárókört a nap befejezése előtt. Röviden kérdezze meg a résztvevőket az érzéseikről, és válaszolja meg a kérdéseiket. Kérje meg a résztvevőket arra, hogy másnap is hozzák magukkal a *Gyakorlati útmutatót*.

SZÜNET A TRÉNEREK SZÁMÁRA, HOGY ÁTGONDOLHASSÁK A NEGYEDIK NAPON TÖRTÉNTKEKET

TÉMA

GYAKORLATI MUNKA AZ ÉLETÚTTERVEZÉS SORÁN

- Hogy zajlott a nap?
- Mi sikerült jól és miért?
- Mi nem sikerült jól és miért?
- Vannak esetleg problémák a helyszínnel kapcsolatban? Ha vannak, hogy lehet azokat megoldani?
- Vannak esetleg problémák a résztvevőkkel? Ha vannak, hogy tudjuk azokat megoldani?
- Milyen volt a tréner/ek prezentációja? Mi sikerült jól? Mi nem sikerült olyan jól?
- Milyen tanulságokkal járt a mai nap, amelyeket a jövőben lehet hasznosítani?
- Egyéb?

ÖTÖDIK NAP: PROBLÉMÁS, NEHEZEN BEVONHATÓ FIATALOKKAL VÉGZETT MUNKA

A NAP LÉNYEGE

A mai nap célja, hogy:

- segítse a résztvevőket annak megértésében, hogy a veszteségből, az elválásból, és a traumákból eredő problémák milyen hatást gyakorolhatnak a fiatalok bizalmon alapuló emberi kapcsolatainak a kiépítésére
- felismerje azt, hogy milyen kapcsolati készségekre van szükség ahhoz, hogy segíteni tudjunk a fiataloknak a bizalom kiépítésében
- bemutassa a konfliktuskezelést

A SZÜKSÉGES ANYAGOK ÉS SEGÉDESZKÖZÖK

- A *Gyakorlati útmutató* egy példánya a résztvevőknek, beleértve a trénert, és a társ-előadó(ka)t is
- **A KIOSZTOTT ANYAGOK CÍME**
 - 21. Kik a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok?
 - 22. Visszajelző lap a hallgató fél részére az aktív meghallgatási készségekről
 - 23. A hatalom, a befolyás megértése
 - 24. Konfliktuskezelési technikák
- Flipchart és 10 filctoll a flipchart-hoz
- PowerPoint prezentáció az agy fejlődéséről
- Laptop és PowerPoint
- Wifi hozzáférés, ha YouTube-ot használ

ELSŐ FELADAT

 15 perc

Regisztráció és üdvözlés. Mindenkiel írasa alá a jelenléti ívet. A mai napon az emberi kapcsolatokkal foglalkoznak. Emlékeztesse a résztvevőket, hogy a *Gyakorlati útmutató* egyik fontos alapelve az emberi kapcsolat. Délelőtt a csoport tagjai olyan kérdésekkel foglalkoznak, amelyekkel a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiataloknak kell megküzdeni, és azzal, hogy a nehézségek hogyan befolyásolhatják az emberi kapcsolataikat.

MÁSODIK FELADAT

 45 perc

A VESZTESÉG ÉS AZ ELVÁLASZTÁS MEGÉRTÉSE FELADAT

Ez a gyakorlat arról szól, hogy a résztvevők elgondolkozzanak a saját veszteséggel és elválasztással kapcsolatos tapasztalataikról. A résztvevők párokban dolgoznak és meghatároznak egy olyan személyt, akit elveszítettek, vagy akitől elválasztották, és akivel kapcsolatban szép emlékeik vannak. Beszéljék meg, hogy milyen szép, pozitív emlékeik vannak ezzel a személlyel kapcsolatban, s mit tettek annak érdekében, hogy megbirkózzanak a helyzettel, milyen támogatást kaptak és milyen érzéseik voltak. Gondolkozzanak el azon, hogy ez az élmény még most is hatással van-e az életükre. Amikor meghallgatja a visszajelzéseket a pároktól, kérje meg őket, hogy a tényleges szituáció helyett az érzéseikre, és a veszteség azóta is érezhető hatásaira koncentráljanak. A válaszokat írja fel a flipchart-ra.

HARMADIK FELADAT

 30 perc

A GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁSBÓL KILÉPŐ FIATALOK HÉTTERÉNEK ÉS PROBLÉMÁINAK A MEGÉRTÉSE

Ez a rész jó alkalmat ad arra, hogy egy gyermekvédelmi gondoskodást megtapasztalt fiatal vezesse, vagy vele együtt moderálják a feladatot, mivel ők valódi tapasztalatokkal rendelkeznek a fiatalok előtt álló nehézségekről.

FELADAT

Adja oda minden résztvevőnek a „Kik a gyermekvédelmi gondoskodásból kilépő fiatalok?” címet viselő, 21. számú anyagot. Kérje meg a résztvevőket, hogy gondoljanak olyan valódi, gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő

/ PPT25/

fiatalokra, akikkel együtt dolgoztak vagy akikről hallottak, és a velük kapcsolatban szerzett tapasztalatok alapján válaszolják meg a kérdéseket. Adjon 5 percet erre az egyéni feladatra, majd kérje meg a résztvevőket, hogy nézzék meg a *Gyakorlati útmutató* 1. részében azoknak a problémáknak a listáját, amelyekkel a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok szembesülnek /PPT25/. Most kérje meg a résztvevőket, hogy lapozzanak a 7. részhez, és nézzék meg a „reziliencia” definícióját.

A meghatározás a következő:

A reziliencia az egyén képessége arra, hogy sikeresen szembenézzen a nehéz, illetve kedvezőtlen helyzetekkel és megoldja azokat.

Nem minden gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalnak van rossz élete a kilépést követően. Mi ennek az oka? Az, hogy néhányuk rendelkezik a „reziliencia” képességével. Az(ok) a fiatal(ok), akivel, vagy akikkel együtt dolgoznak, esetleg szívesen vezetik a képzésnek ezt a részét oly módon, hogy megkérlik a résztvevőket, gondoljanak a saját életüknek abból a szakaszából, amikor fiatal felnőttek voltak, olyan dolgokra, amelyek segítették őket abban, hogy sikeresek vagy boldogok legyenek. A fiatal írja fel ezeket a dolgokat a flipchart-ra, majd reflektáljon a felírtakra és idézze fel, hogy gyermekként illetve fiataalként mi volt a segítségére a szakellátásban. Felhasználhatja a reziliencia hat területét, amit a webes trénerképzés során tárgyaltunk.

SZÜNET: 15 perc

FONTOS!

A szünetben figyeljen a résztvevők érzéseire, reakcióira, mivel ennek a résznek az eleje nehéz, megterhelő lehet egyesek számára.

NEGYEDIK FELADAT

 30 perc

A TRAUMA HATÁSA

Kérje meg a résztvevőket, hogy lapozzák fel a Gyakorlati útmutató 1. részének 9. fejezetét. A Gyakorlati útmutatónak ez a része a fiatalokkal való kapcsolatépítéssel és a traumával foglalkozik. Hangsúlyozza annak a fontosságát, hogy a fiatalokkal való kapcsolatépítés során mennyire fontos a traumájuk figyelembe vétele, megértése. Beszéljen röviden a traumának és az elhanyagoltságnak az agy fejlődésére gyakorolt hatásairól. Ha gondolja, akkor használhatja az agy fejlődéséről a webes trénerképzés során is használt PowerPoint-os előadást. A PowerPoint-os előadás megjegyzéseket is tartalmaz, amelyeket kinyomtathat és felhasználhat az előadásában. Ha gondolja, akkor használhatja azt a videoklipet is a YouTube-on, amit a webes trénerképzésen láttak. Ez a klip a gyermekkori trauma hatásairól szól, és 14,47 perc hosszúságú. Ehhez a feladathoz, csak a 3,34 és 7,45 közötti percekét játssza le a klipből.

<https://www.youtube.com/watch?v=O4zP50tEad0>

FELADAT

Az előadás után ossza a résztvevőket kiscsoportokra és kérje meg őket arra, hogy gondoljanak olyan fiatalokra, akikkel együtt dolgoztak, és akik különösen nehéz esetnek bizonyultak. Mik voltak ezek a nehézségek? Milyen érzéseik voltak, miközben egy ilyen problémás fiatalal dolgoztak együtt? Volt-e olyan stratégiájuk, ami segített? A gyermekvédelmi gondoskodásban dolgozóknak milyen készségeket és ismereteket kell gyakorolniuk ahhoz, hogy sikeresen birkózzanak meg a feladattal? Ezt követően mindegyik kiscsoport mondja el az összes résztvevő előtt, hogy milyen tapasztalatokkal rendelkeznek az érzelmileg sérült, traumát átélt fiatalokkal végzett munkával kapcsolatban, és milyen készségeket kell fejleszteniük ahhoz, hogy sikeresebbek lehessenek a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalokkal kialakított kapcsolataik területén.

ÖTÖDIK FELADAT

 75 perc

KAPCSOLATÉPÍTÉS: ALAPVETŐ KÉSZSÉGEK

KAPCSOLATÉPÍTÉS: ALAPVETŐ KÉSZSÉGEK

A gyermekvédelmi gondoskodást elhagyó fiatalokkal végzett munka során létfontosságúak a kapcsolatépítési készségek. Kérje meg a résztvevőket, hogy keressék meg a *Gyakorlati útmutató* 4. részében az első vezérelvet. A vezérelvnek való megfelelés érdekében fontos, hogy a fiatalokkal dolgozók tisztában legyenek a saját kapcsolatépítési képességeikkel. Beszéljen röviden a PowerPoint-os előadás és a trénerképzés során végzett munka segítségével az emberi kapcsolatok alapvető feltételeiről, körülményeiről és az aktív hallgatás alapvető készségéről, képességéről /PPT26 - 29/.

/ PPT26 /
/ PPT27 /
/ PPT28 /
/ PPT29 /

Most a társ-trénerrel közösen szerepjáték segítségével mutassanak be egy olyan helyzetet, amelyben valaki meghallgat egy problémát és ennek során alkalmazza az aktív hallgatás képességét. Másik lehetőség az, hogy felhasználja azt a videót a YouTube-ról, amit a trénerképzés során láttak. A videó első része a kapcsolatépítésről szól. Itt egy olyan felnőtt szerepel, aki először találkozik egy gyermekkel. Ezt követően Tulman professzor hallható, aki a korai kapcsolatépítés során szükséges tulajdonságokról beszél. A videó teljes hossza 37 perc, de ehhez a feladathoz elég, ha a résztvevők a 3,49 és 8,50 perc közötti részt nézik meg.

<https://www.youtube.com/watch?v=OYLWkVHvgOM>

FELADAT

Az előadás után ossza a résztvevőket háromfős csoportokra, ahogy a trénerképzésen is csinálták. A háromfős csoport minden tagja lehetőséget kap arra, hogy mindegyik szerepet eljátszhassa. Mindenkinek adja oda a „Visszajelző lap a hallgató fél részére az aktív meghallgatási készségekről” című, 22. számú anyagot. A háromfős csoport egyik tagja lesz az, akinek problémája van, és azt elmondja, egy másik lesz az, aki meghallgatja őt, és a harmadik lesz a megfigyelő. A csoportnak az a tagja, akinek problémája van, a saját életéből vett, valós problémát mondjon el az őt meghallgató félnek. A hallgató fél szerepe, hogy segítse az illetőt a probléma megértésében, aktívan meghallgassa, és mondja el neki, hogy mit hallott. A megfigyelő szerepe az, hogy – a visszajelzési lap segítségével – jegyzeteljen, és elmondja a hallgatóság szerepét betöltő félnek, hogy mit tett és mondott azért, hogy segítse őt a probléma megoldásában, és mit lehetne jobban csinálni. Az is a megfigyelő szerepe, hogy segítse a másik két embert a rendelkezésre álló idő betartásában. Az egyes problémák megvitatására 10 perc áll rendelkezésre, míg a megfigyelő visszajelzésére összesen 2-3 percet lehet szánni. Ezt követően a csoport tagjai szerepet cserélnek úgy, hogy a csoport mindegyik tagja lehessen aktív hallgató, problémával küzdő fél, illetve megfigyelő. Figyelje a csoportokat és győződjön meg arról, hogy mindenki a kiadott feladatot végzi. Ha befejeződött a visszajelzés, beszélgessenek röviden a képességek fontosságáról a kapcsolatépítésben. Kérje meg a résztvevőket, hogy nyissák ki a Gyakorlati útmutatót a 7. résznél, és olvassák el a fiataloktól származó idézeteket az emberi kapcsolatok fontosságáról. Elsősorban az idézet alábbi része a fontos:

... ha egy srácnak problémái vannak, meg kell őt hallgatni, még akkor is, ha lejárt a munkaidejük. Tisztában vagyok azzal, hogy ez plusz feladat számukra, de az Önök munkája, a mi életünk...

EBÉDSZÜNET: 60 perc

JÉGTÖRŐ/ENERGETIZÁLÁS: 15 perc

HATODIK FELADAT

 30 perc

KONFLIKTUSKEZELÉS

A gyakorlati munka során rendkívül jellemzőek a konfliktus helyzetek. Ahhoz, hogy a résztvevők eredményesen tudjanak foglalkozni a konfliktusokkal, meg kell érteniük magát a konfliktust és ismerniük kell a konfliktuskezelési technikákat. A konfliktusok érzelmeket és érzéseket keltenek bennünk. Ha nem értjük meg ezeket, akkor nehézséget okoz a konfliktusok kezelése.

FELADAT

Ossza a résztvevőket kiscsoportokra és kérje meg őket, hogy gondoljanak egy konkrét konfliktusra az életükből, amelyet nem tudtak sikeresen kezelni. Vitassák meg a helyzetet a kiscsoportban, majd a kiscsoport tagjai készítsenek egy listát azokról a dolgokról, amelyek – véleményük szerint – hozzájárultak a rossz végkifejlethez. Mindegyik kiscsoport számoljon be a listán szereplő dolgokról, és írja fel ezeket a flipchart-ra.

Ezt követően a kiscsoportok gondoljanak egy olyan konfliktusos helyzetre, amelynek pozitív volt a végkifejlete. Beszéljék meg ezt is és számoljanak be azokról az egész csoport előtt. Ezeket is írja fel a flipchart-ra.

HETEDIK FELADAT

 30 perc

ANNAK MEGÉRTÉSE, HOGY A HATALMI HELYZET, ILLETVE A BEFOLYÁS HOGY HAT AZ EMBERI KAPCSOLATOKRA

Beszéljen arról, hogy mit jelent a hatalom, illetve a befolyás. Kérje meg a csoport tagjait, hogy soroljanak fel különböző hatalmi, illetve befolyásolási helyzeteket. Kezdjék egy példával, mondjuk a karizmával. A felsorolt példákat írja fel a flipchart-ra.

Írja le a hatalom hat formáját (jogi, intellektuális, karizmatikus, pozícióból eredő, fizikai és információ alapuló), és beszéljen róluk. Kérje meg a csoport tagjait, hogy gondolkozzanak el azon, hogy a gyermekek, és a fiatalok vonatkozásában milyen hatalmi helyzetben vannak. Most pedig kérje meg őket, hogy mondják el, milyen érzés az, ha valakinek nincs hatalma, illetve befolyása.

Végül kérje meg a résztvevőket, hogy a 23. számú anyagban, aminek a címe „A hatalom, a befolyás megértése”, nézzék meg a hatalom 6 típusát, és gondolkozzanak el azon, hogy a gyermekeknek, illetve a fiataloknak milyen típusú hatalmuk van. Amikor készen vannak ezzel a gyakorlattal, általában az derül ki, hogy a gyermekeknek és a fiataloknak nagyon kevés a hatalmuk vagy befolyásuk. Az esetek többségében a karizmatikus, vagy fizikai befolyásukat használják fel az érdekeik érvényesítésére. Ezek azok a hatalmi formák,

amelyek alapján a gyermekeket, illetve a fiatalokat komplikált, manipulatív, vagy agresszív címkével illetik. De mit tenne ÖN, ha semmilyen más hatalma, befolyásolási képessége nem lenne?

SZÜNET: 15 perc

NYOLCADIK FELADAT

45 perc

KONFLIKTUSKEZELÉS

A tréner tartson rövid előadást a konfliktuskezelésről. Kezdje azzal, hogy a konfliktuskezelés az érzelmi kompetencia egyik aspektusa. Kezdje az érzelmi kompetencia meghatározásával /PPT30/ majd tartsa meg az előadását a többi ábra /PPT31 - 36/. Ossza ki a „Konfliktuskezelési technikák” című, 24. számú anyagot. Modellezze azt a /PPT36/, ahogy a trénerképzésen is csinálták. .

FELADAT

Ismét ossza a résztvevőket kiscsoportokra. Kérje meg őket, hogy gondoljanak azokra a pozitív konfliktusokra, amelyeket kezelniük kellett, és hogy hosszú távon milyen konfliktuskezelési technikák működtek a legjobban az adott konfliktushelyzet esetében. Kérje meg őket, hogy határozzák meg, hogy ezek ún. WIN-WIN (mindenki számára előnyös) helyzetek voltak-e?

/ PPT30 /
/ PPT31 /
/ PPT32 /
/ PPT33 /
/ PPT34 /
/ PPT35 /
/ PPT36 /

KILENCEDIK FELADAT

15 perc

ZÁRÓKÖR

Tartson rövid zárókört a nap befejezése előtt. Kérdezze körbe a résztvevőket az érzéseikről, és válaszolja meg a kérdéseiket. Kérje a résztvevőket, hogy a következő napon is hozzák magukkal a *Gyakorlati útmutatót*.

SZÜNET A TRÉNEREK SZÁMÁRA, HOGY ÁTGONDOLHASSÁK AZ ÖTÖDIK NAPON TÖRTÉNTÉKET

TÉMA

A PROBLÉMÁS FIATALOKKAL VÉGZETT MUNKA

- Hogy zajlott a nap?
- Mi sikerült jól, és miért?
- Mi nem sikerült jól, és miért?
- Vannak-e esetleg problémák a helyszínnel kapcsolatban? Ha vannak, hogy lehet azokat megoldani?
- Vannak-e esetleg problémák a résztvevőkkel? Ha vannak, hogy tudjuk azokat megoldani?
- Milyen volt a tréner/ek prezentációja? Mi sikerült jól? Mi nem sikerült olyan jól?
- Milyen tanulságokkal járt a mai nap, amelyeket a jövőben lehet hasznosítani?
- Egyéb?

HATODIK NAP:

A TERÜLETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS AZ ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉS FONTOSSÁGA

A NAP LÉNYEGE

A mai nap célja, hogy:

- segítse a résztvevőket abban, hogy megértsék a területek közötti együttműködés fontosságát
- lehetőséget biztosítson a résztvevők számára, hogy a területek közötti együttműködéshez szükséges érdekvégyenesítéshez és az asszertivitáshoz fontos készségeket megbeszéljék
- segítse a résztvevőket abban, hogy rövid akcióttervet készítsenek a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalokkal végzett munkájuk jövőbeni javítása érdekében

A SZÜKSÉGES ANYAGOK ÉS SEGÉDESZKÖZÖK

- A *Gyakorlati útmutató* egy példánya minden résztvevőnek, beleértve a trénert és a társ-előadó(ka)t is
- **A KIOSZTOTT ANYAGOK CÍME**
 - 25. Asszertivitás az érdekvégyenesítő munka során
 - 26. Akcióterv a készségek fejlesztéséhez és a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok számára szükséges támogatás feltérképezéséhez
 - 27. Képzés utáni értékelőlapok
- Flipchart és 10 filctoll a flipchart-hoz
- Laptop és PowerPoint, ha szükséges

ELSŐ FELADAT

 15 perc

Regisztráció és üdvözlés. Mindenkiel írassa alá a jelenléti ívet. A mai napon a területek közötti együttműködés a fő téma. A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiataloknak nem csak a bizalmukat élvező, és róluk gondoskodó szakember segítségére van szükségük, de hozzáférést kell biztosítani számukra egy sor, különböző támogatáshoz és alapvető szolgáltatáshoz is, amelyeket a különböző területeken dolgozó szakemberek biztosítanak. Ebben a részben azt vizsgáljuk meg, hogyan lehet elősegíteni a területek közötti együttműködést.

MÁSODIK FELADAT

 30 perc

MIT JELENT A TERÜLETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS?

Először kérje meg a résztvevőket, hogy lapozzanak a „területek közötti együttműködéssel” foglalkozó fejezetekhez, amelyek a Gyakorlati útmutató 3. részének vége felé, és a *Gyakorlati útmutató* 3. rész, 8. fejezetében találhatók. Ezek hangsúlyozzák a megfelelő szervezetek, hivatalok bevonásának a fontosságát az életútervek kidolgozásába.

FELADAT

Ossza a résztvevőket 4-5 fős kiscsoportokra és kérje meg őket, hogy határozzák meg a területek közötti együttműködés fogalmát. Közös vitassák meg a definíciókat, és jussanak egyetértésre a mindenki számára elfogadható meghatározást illetően. Ha megállapodásra jutottak a definícióról, kezdeményezzen beszélgetést, vitát minden olyan kérdésről, ami a definíció közös megvitatása során felmerült.

HARMADIK FELADAT

 75 perc

KIHÍVÁSOK ÉS LEHETŐSÉGEK A TERÜLETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉSSEN

A területek közötti együttműködés kialakítása során kihívások és lehetőségek egyaránt adódhatnak. A résztvevőknek kísérletet kell tenni ezek meghatározására. Kérjen meg minden résztvevőt, hogy nevezzen meg egy

/ PPT37/

olyan intézményt, amellyel a szakmai munkájuk során a gyermekvédelmi gondoskodásban levő fiatalok miatt együttműködtek. Ezeket írja fel a flipchart-ra.

FELADAT

Ismét ossza a résztvevőket kiscsoportokra, és osszon ki minden csoportnak egy vagy két területet, személyt, intézményt (pl.: oktatási szakemberek, lakhatással foglalkozó önkormányzati ügyintézők, ügyvédek, bírák, szociális munkások, stb.). A kiscsoportok vitassák meg az adott intézményt abból a szempontból, hogy azt miért kell bevonni a fiatalok sikeres kilépéséhez és hogy mik akadályozhatják a jó munkakapcsolat kialakítását. A kiscsoportok ezt követően tartsanak beszámolót az elhangzottakról az összes résztvevő előtt.

Most pedig adjon minden kiscsoportnak egy flipchart papírt és kérje meg őket, hogy végezzenek erőter-elemzést az adott intézménnyel kapcsolatban meghatározott és általuk vizsgált témákban, a trénerképzés során az erőterről kapott útmutatásai alapján /PPT37/. Magyarázza el, hogy az erőter-elemzés olyan módszer, aminek a segítségével fel lehet sorolni, meg lehet beszélni, és értékelni lehet a javasolt változtatás mellett és ellen ható erőket. A változtatás megvalósulását elősegítő erőket „felhajtóerőknek” nevezzük. A változtatás ellenében ható erőket „fékező erőknek” nevezzük. Ezt követően a kiscsoportok mutassák be az általuk készített erőter-elemzést az összes résztvevőnek és beszélgessenek közösen.

SZÜNET: 15 perc

NEGYEDIK FELADAT

75 perc

A TERÜLETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉST SEGÍTŐ KÉSZSÉGEK: ÉRDEKVÉDELEM ÉS ASSZERTIVITÁS

Ebben a részben az érdekérvényesítéssel és az asszertivitással foglalkoznak. Kérje meg a résztvevőket, hogy lapozzanak a 13. részben az „Érdekérvényesítés a jogszabályok és szakpolitikák megerősítése és megváltoztatása érdekében” című bekezdéshez és olvassák el a vonatkozó oldalakat.

FELADAT

Ossza a résztvevőket 4-5 fős kiscsoportokra és kérje meg, hogy definiálják az érdekérvényesítés fogalmát. Majd olvassák fel a meghatározásaikat és jussanak közös nevezőre az érdekérvényesítés meghatározásáról.

Optimális megoldás, ha ezt a részt egy gyermekvédelmi gondoskodást megtapasztalt fiatal moderálja egyedül, vagy a trénerrel közösen, mivel a gyakorlat célja, hogy működőképes meghatározásra jussanak a résztvevők.

/ PPT38/

Tartson vitát az asszertivitásról, ami az egyik legfontosabb készség a jó érdekérvényesítési munka során. Ossza szét az „asszertivitás az érdekérvényesítés során” című, 25. számú anyagot, és vegyék közösen végig az asszertivitás legfontosabb jellemzőit /PPT38/.

FELADAT

Ossza a résztvevőket párokra és kérjen meg mindenkit, hogy gondoljon egy olyan helyzetre, amelyben sikeresen képviselt valamilyen ügyet az élete során. Nem kell, hogy a helyzet a munkájukhoz kapcsolódjon. Mindenki magyarázza el az adott helyzetet a párjának, majd vitassák meg együtt, hogy miért járt az érdekérvényesítés sikerrel. Elsősorban azokra az asszertivitásra jellemző készségeket hangsúlyozzák, amelyeket a helyzet megoldása során felhasználtak. Ezt követően kérje a párokat, hogy számoljanak be arról, hogy az asszertivitással kapcsolatos készségek hogyan járultak hozzá az érdekérvényesítés sikeréhez. Hívja fel a figyelmet arra, hogy ha valaki tovább szeretne foglalkozni az asszertivitással kapcsolatos képességekkel, akkor kattintson a kiosztott anyagban található linkre.

EBÉDSZÜNET: 60 perc**JÉGTÖRŐ/ENERGETIZÁLÁS:** 15 perc**ÖTÖDIK FELADAT**

60 perc

AKCIÓTERV KÉSZÍTÉS

Ennek az utolsó feladatnak az a célja, hogy adjon a résztvevőknek egy kis fejlesztő feladatot, amit a képzés lezárása után kell elvégezniük. Túl gyakori az olyan helyzet, amikor egy képzés vége egyben az ott hallottak, tanultak végét is jelenti, ahelyett hogy a fejlődés folytatásaként tekintenének rá a résztvevők. Ezért kérjen mindenkit, hogy szánjon egy kis időt arra, hogy elgondolkozzon arról, amit a képzésen tanult.

FELADAT

Ossza a résztvevőket párokra, és ossza ki az „Akcióterv a készségek fejlesztéséhez és a gyermekvédelmi gondoskodásból kilépő fiatalok számára szükséges támogatás feltérképezéséhez” című, 26. számú anyagot. A résztvevőknek egyedül kell kitölteni az önértékelési térképet. Ezt követően a párukkal együtt vitassanak meg három olyan területet, ahol a munkába való visszatérésük után fejlődni szeretnének. A párok segítsenek egymásnak a jövőbeni fejlődésükre vonatkozó akcióterv kidolgozásában. Bátorítsa a párokat arra, hogy aktívan hallgassák a partnerüket és adjanak őszinte visszajelzést az akciótervről.

SZÜNET: 15 perc

HATODIK FELADAT

 60 perc

ÉRTÉKELES ÉS ZÁRÓKÖR

Ossza ki a képzés utáni értékelőlapot (27. számú anyag) és kérje meg a résztvevőket, hogy töltsék ki az adatlapokat, majd adják vissza. Most viszonylag hosszú idő áll rendelkezésre a záró gyakorlatra. Eljutottak a hatnapos képzés végére, és – általában – a résztvevőknek sok a mondanivalójuk, sokféle érzés kavarg bennük. Ezért szánjon több időt erre a zárókörre. Kezdheti azzal, hogy elmondja, mit érzett trénerként, illetve milyen érzései voltak a társ-trénernek a képzéssel kapcsolatban, hogy mit tanult(ak) a résztvevőktől és a képzés moderálásából. Ezt követően minden egyes résztvevőnek adjon lehetőséget arra, hogy beszélhessen az érzéseiről, és arról, hogy mi a képzés hozadéka a számára.

SZÜNET A TRÉNEREK SZÁMÁRA, HOGY ÁTGONDOLHASSÁK A HATODIK NAPON TÖRTÉNTKET

TÉMA

A TERÜLETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS FONTOSSÁGA

- Hogy zajlott a nap?
- Mi sikerült jól és miért?
- Mi nem sikerült jól és miért?
- Vannak-e esetleg problémák a helyszínnel kapcsolatban? Ha vannak, hogy lehet azokat megoldani?
- Vannak-e esetleg problémák a résztvevőkkel? Ha vannak, hogy tudjuk azokat megoldani?
- Milyen volt a tréner/ek prezentációja? Mi sikerült jól? Mi nem sikerült olyan jól?
- Milyen tanulságokkal járt a mai nap, amelyeket a jövőben lehet hasznosítani?
- Egyéb?

RÉSZ

3.

A
KÉPZÉSEN
KIOSZOTT
ANYAGOK

SZÁMÚ ANYAG

BEVEZETÉS A KÉPZÉSBE ÉS A KÉPZÉS VÁZLATA

Bevezetés

A „*Felkészítés a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre*” című képzés célja, hogy biztosítsa a résztvevők számára azt a tudást és azokat a készségeket, amelyek a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok támogatásához, segítségéhez szükségesek. A jelen képzés során a résztvevők használni fogják a „**A gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépés támogatása – Gyakorlati útmutató**” című anyagot is, amelyre a későbbiekben „Gyakorlati útmutató” néven utalunk. A „Gyakorlati útmutató” és a képzés felruházza a képzés résztvevőit annak a tudásnak, képességnek és technikának egy jelentős részével, amelyek segítik őket abban, hogy hathatós támogatást tudjanak nyújtani a fiataloknak a gyermekvédelmi gondoskodásból az önálló életbe történő sikeres átmenet érdekében. Azt is lehetővé teszi a résztvevők számára, hogy önkritikusan tekintsenek a fiatalok fent említett csoportjával végzett munkájukra, hogy a képzés során megvalósuló együttműködés révén megosszák egymással a tapasztalataikat és hogy a helyi körülmények között is hasznos erőforrásokra és tudásra tegyenek szert.

A képzés lényege

Annak ellenére, hogy köztudott, miszerint a család a legmegfelelőbb hely a gyermekek pozitív fejlődésének biztosításához, vannak olyan helyzetek, amikor a gyermekekről való gondoskodást a gyermekvédelmi szakellátásra kell bízni. A kutatások és felmérések eredményei, amelyek nagyban hozzájárultak a „Gyakorlati útmutató” elkészítéséhez, és a jelen képzés anyagának kidolgozásához, azt bizonyítják, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok rendkívüli mértékben ki vannak téve a hajléktalanság, a mentális betegségek, a szegénység, az alacsony szintű foglalkoztatás és az alacsony iskolai végzettség veszélyeinek. A „Gyakorlati útmutató” és a képzés célja az, hogy hozzásegítsük a résztvevőket a fiatalokkal kapcsolatban felmerülő, a fentiekben említett problémák felismeréséhez és felvértezzük őket a lehető legsikeresebb átmenet megvalósításához szükséges ismeretekkel és eszközökkel.

A képzés célja és szerkezete

A jelen képzés célja, hogy segítsük a gyermekvédelmi szakemberek és a nevelők reflexióját, arról, hogy mit tehetnek a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok helyzetének javítása érdekében.

A képzés célja, hogy:

- megismertesse a résztvevőket a „Gyakorlati útmutató” tartalmával.
- átadja azokat az ismereteket és készségeket, amelyek segítségével a szakemberek támogatni tudják a szakellátásból kilépő fiatalokat.
- segítse megérteni és kidolgozni azokat az eszközöket, amelyek hasznosak a kilépés során.

A képzés a felnőtt szakemberek tanulására vonatkozó alapelveket követi. A felnőttek a legjobban tapasztalati úton tanulnak. A résztvevőket bátorítjuk arra, hogy használják fel a tapasztalataikat, szerezzék meg a legfrissebb információkat és készségeket és kritikus gondolkodás, valamint értékelés segítségével építsék be az új ismereteket a gyakorlati munkájukba.

A képzés 2 háromnapos blokkból áll. A két blokk között legalább egy négyhetes szünetet kell tartani, bár ez a helyi adottságok függvényében változhat. Azon kívül, hogy a résztvevőknek a képzés minden egyes napján jelen kell lenni, elvárás velük szemben az is, hogy a képzés két blokkja közötti időre kiadott feladatokat megcsinálják.

A képzés a mestertrénerek által tartott rövid előadásokból, moderált csoportos munkából, egyéni munkából és visszajelzésekből áll. A képzés moderálásában részt vesz egy gyermekvédelmi gondoskodást megtapasztalt fiatal is.

Értékelés

A képzés megkezdése előtt a résztvevőknek ki kell tölteni egy képzés előtti értékelőlapot, míg a képzés végén egy képzés utáni értékelőlapot kell kitölteniük. Ezeket a képzés előtti és utáni értékelőlapokat elemezni fogjuk a képzés jövőbeni továbbfejlesztése érdekében.

A KÉPZÉS PROGRAMJA

Felkészülés a gondoskodásból való kilépésre - ELSŐ RÉSZ

ELSŐ NAP

Tájékoztató a képzésről, jogszabályok és a gyermekek jogai

- A képzés célkitűzései
- Milyen érzés elkerülni otthonról?
- Milyen érzés kikerülni a gyermekvédelmi gondoskodásból?
- Jogszabályok és szakpolitikák
- A gyermekek joga a részvételre
- Akcióterv a részvétel javítására
- Zárókör

MÁSODIK NAP

Az életúttervezés megértése

- A gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülés, mint folyamat
- Gondozási tervek és életúttervek: mi a különbség közöttük?
- Életúttervek készítése
- A teljes kép: kapcsolatépítés öko-térképek és élettörténetek segítségével
- A bizalmas információ tiszteletben tartása
- Zárókör

HARMADIK NAP

Eszközök az életútterv kidolgozásához

- A P.A.T.H. használata a tervezés során
- A MAPS használata a tervezés során
- Mit kell tudniuk a fiataloknak? Gyakorlati témák
- Segítő eszközök kidolgozása a gyakorlati témákhoz
- Felkészülés az önálló munkavégzésre
- Zárókör

(A képzés második része előtt meg kell csinálni az önálló feladatokat)

A gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépés támogatása - **MÁSODIK RÉSZ**

NEGYEDIK NAP

Gyakorlati munka az életúttervezés során

- A párok előadásai
- Egy életútterv sablon megtervezése
- Akcióterv az eszközök és tervek integrálására
- Zárókör

ÖTÖDIK NAP

Problémás, nehezen bevonható fiatalokkal végzett munka

- A veszteség és elválás megértése
- A szakellátásból kikerülő fiatalok háttérének és problémáinak a megértése
- A trauma hatásai
- Kapcsolatépítés: alapvető készségek
- Konfliktuskezelés
- A hatalom megértése
- A konfliktusok megoldása
- Zárókör

HATODIK NAP

A területek közötti együttműködés és az érdekérvényesítés fontossága

- Mit jelent a területek közötti együttműködés?
- A területek közötti együttműködésben rejlő kihívások és lehetőségek
- A területek közötti együttműködést elősegítő készségek: érdekérvényesítés és asszertivitás
- Akcióterv készítése
- Értékelés és zárókör

SZÁMÚ ANYAG

Akcióterv a részvétel javítására

1. Nevezzen meg egy olyan jó gyakorlati indikátort, ami a munkakörnyezetében javításra szorul
2. Körvonalazzon egy tervet SMART célkitűzésekkel
3. Az elkészült terv minden lépéséhez adja meg egy dátumot, időintervallumot

Jó gyakorlat indikátor és Ön szerint mit lehet még tenni

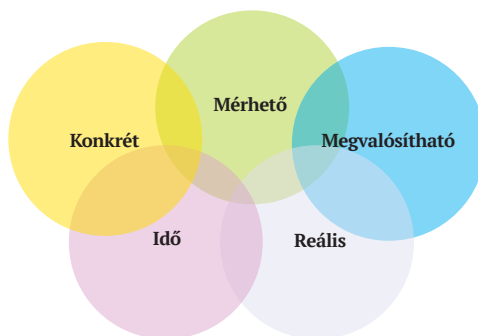
SMART terv a részvétel javítására

- KONKRÉT: mi az Ön célja?
- MÉRHETŐ: hogy méri le, hogy sikeres volt-e?
- MEGVALÓSÍTHATÓ: olyan célt válasszon, amit a jelenlegi pozíciójában meg tud valósítani.
- RELEVÁNS: ez a cél mennyire releváns a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok kilépése szempontjából?
- IDŐBEN BEHATÁROLT: határozza meg, hogy mikorra fogja megvalósítani ezt a változást.

SZÁMÚ ANYAG

Az akcióterv kidolgozásának és a célkitűzések meghatározásának OKOS (SMART) módszere

Fontos, hogy az akciótervek kidolgozásakor a gyakorlati szakemberek meghatározzák az egyéni célkitűzéseiket, és tegyenek is azok megvalósításáért. Ennek egyik módja a SMART célkitűzések meghatározása

1. KONKRÉT

A célkitűzései legyenek világosak és konkrétak, mert különben nem tudja az erőfeszítéseit fókuszálni, illetve nem lesz eléggé motivált a megvalósításukhoz. A célkitűzései meghatározásakor próbálja megválaszolni az ún. négy „W” kérdést a meghatározott célkitűzés szempontjából: What – Mi/t?; Why – Miért; Who – Ki/nek; és Where – Hol?

2. MÉRHETŐ

A mérhető célkitűzések segítenek az előrejutás nyomon követésében és a motiváltság fenntartásában. A mérhető célkitűzés a következő kérdésekre ad választ: *Mennyi? Milyen sok? és Honnan tudom, hogy megvalósult?*

3. MEGVALÓSÍTHATÓ

Előfordulhat, hogy az Ön által meghatározott célkitűzések megvalósításához meg kell erőltetnie magát, de mindenképpen **lehetségesnek és reálisnak** kell lennie a célkitűzéseknek. A megvalósítható célkitűzés általában az alábbi kérdésekre ad választ: *Hogyan tudom megvalósítani ezt a célkitűzést?, és Mennyire reális a célkitűzés, figyelembe véve az olyan korlátokat, mint pl. a pénzügyi tényező.*

4. RELEVÁNS

Ez a lépés annak biztosításáról szól, hogy a célkitűzés fontos legyen az Ön számára és összhangban álljon más, a témához tartozó célokkal. A releváns célkitűzés az alábbi kérdésekre ad igenlő választ: *Úgy tűnik, hogy érdemes? Most jött el az ideje?, és Összhangban áll a többi erőfeszítésünkkel/igényünkkel?*

5. IDŐBEN BEHATÁROLT

Minden célkitűzés esetében szükség van egy dátumra, hogy tisztában legyünk azzal a határidővel, amit be kell tartani, és amikor el kell készülni. Az időben behatárolt célkitűzés általában az alábbi kérdésekre ad választ: *Mikor? Mit tudok megcsinálni hat hónap alatt? Mit tudok megcsinálni hat hét alatt? Mit tudok megcsinálni a mai napon?*

SZÁMÚ ANYAG

Felkészítés a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre: képzés előtti értékelőlap

Név:

Ország:

Milyen formában áll kapcsolatban a szakellátásból kikerülő fiatalokkal?

LEGYEN SZÍVES, PIPÁLJA KI AZ ALÁBBIAK KÖZÜL AZT AZ ÁLLÍTÁST, AMI MEGFELEL AZ ÖN JELENLEGI BEOSZTÁSÁNAK:

PIPÁLJA KI,
HA ÖNRE
VONATKOZIK

Olyan családokat, illetve nevelőket segíték, akik gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalokkal dolgoznak	
Olyan szakember vagyok, aki bizonyos mértékig foglalkozik a gyermekvédelmi gondoskodásból kilépő fiatalokkal, de nem dolgozom szakellátásban (pl.: tanár, szociális munkás, egészségügyi szakember, stb.)	
Gyermekevédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalokkal foglalkozó nevelő vagyok	
Egy olyan intézményben irányítom a szakembereket, ahol vannak kilépő fiatalok	
Egy intézményben közvetlenül a fiatalokkal foglalkozom és segítem őket kilépésben	
A gyermekevédelmi gondoskodásból való kikerüléssel kapcsolatos szakpolitikát dolgozom ki, de nem dolgozom közvetlenül együtt a fiatalokkal	
Olyan emberek számára tartok képzéseket, akik közvetlenül a kilépő fiatalokkal foglalkoznak, de én nem foglalkozom fiatalokkal	
Ha a fenti állítások egyike sem illik az Ön munkakörére, legyen szíves röviden leírni, milyen kapcsolatban áll a gyermekevédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalokkal.	

LEGYEN SZÍVES, OLVASSA EL AZ ALÁBBI KÉRDÉSEKET ÉS KARIKÁZZON BE EGY VÁLASZT.

- Élt-e fiatakként gyermekvédelmi szakellátásban?

IGEN

NEM

- Jelenleg közvetlen, napi kapcsolatban áll-e gyermekvédelmi gondoskodásból kilépő fiatalokkal?

IGEN

NEM

MINŐSÍTSE A KÉSZSÉGÉT, JÁRTASSÁGÁT ÚGY, HOGY KIPÍPÁLJA A MEGFELELŐ OSZLOPOT.

TÉMAKÖRÖK	A KÉSZSÉG ÉRTÉKELÉSE			MEGJEGYZÉSEK
	Magas	Közepes	Alacsony	
Jogok és jogszabályok				
A gyermekvédelmi gondoskodásban élő fiatalok joga a részvételre				
A gyermekvédelmi gondoskodásban élő fiatalok részvételi jogának megvalósulása				
A gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre vonatkozó hazai jogszabályok				
A gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre vonatkozó hazai szakpolitikák és útmutatások				
A gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre vonatkozó helyi eljárások				
Kilépés tervezés				
A tervezési és felülvizsgálati ciklus				
A gondozási terv készítése				
Az életútterv elkészítése (gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülési terv)				
Az életúttervhez szükséges kapcsolatépítési eszközök				
A bizalmas információ kezelése				
PATH és MAP eszközök az életútterv elkészítéséhez				

Készségek az eszközök, erőforrások és kapcsolatok terén				
A gyermekvédelmi gondoskodásból kilépő fiatalok támogatását biztosító gyakorlati eszközök				
A kilépőket támogató állami intézmények				
A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülőket segítő helyi és országos civil szervezetek)				
Asszertivitás				
Érdekérvényesítés				
Az élettörténetekkel végzett munka				
A gyermekvédelmi gondoskodásból kilépő fiatalok előtt álló problémák				
A veszteség és elválás hatásai a kapcsolatépítésre				
A trauma hatása a kapcsolatokra				
Konfliktuskezelés és konfliktusmegoldás				
Területek közötti együttműködés				
A gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépéssel kapcsolatban végzett kutatások				
A kapcsolatépítéshez szükséges alapvető készségek (pl.: meghallgatás, empátia)				
A hatalom hatása az emberi kapcsolatokra				
Van-e még más olyan téma, amivel – reményei szerint – foglalkozni fognak a képzésen? Ha igen, írja le, legyen szíves:				

5. SZÁMÚ ANYAG

Ellenőrző lista a megbeszélés témáiról

Válasszon egy témát „A gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépés támogatása - Gyakorlati útmutató” c. kiadvány 11. fejezetéből, és olvassa el a lista témához kapcsolódó szempontjait. A csoporttal együttműködve dolgozza ki az ezen szempontokon alapuló célokat, amelyek aztán a képzési munkaterv része lehetnek később.

A TÉMA NEVE:

Határozza meg azokat a gyakorlati feladatokat, amelyeket a SZAKEMBERNEK el kell végeznie ahhoz, hogy a téma minden szempontjának megfeleljen!	Határozza meg azokat a gyakorlati feladatokat, amelyeket a FIATALNAK el kell végeznie ahhoz, hogy a téma minden szempontjának megfeleljen!

6. SZÁMÚANYAG

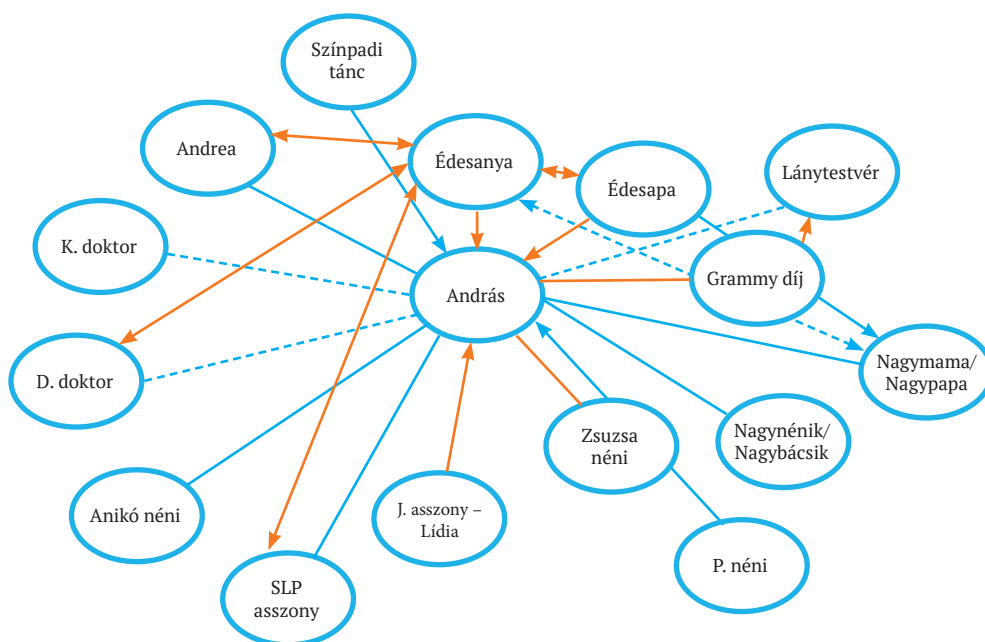
Öko-térképek

MI AZ ÖKO-TÉRKÉP?

Az öko-térkép olyan diagram, amely megmutatja az egyénnek a környezetével fennálló társadalmi és személyes kapcsolatait. A szociális munkások és ápolók, nővérek gyakran használják az öko-térképet a tanácsadási munkájuk során. Az öko-térképet Dr. Ann Hartman dolgozta ki 1975-ben. Az öko-térképeket gyakran nevezik öko-diagramnak.

HOGYAN LEHET HASZNÁLNI AZ ÖKO-TÉRKÉPEKET?

Az öko-térképek nemcsak a családtagok és a külvilág közötti kapcsolatokat mutatják be, de lehetőséget adnak arra is, hogy látható váljon a kapcsolatok milyensége is, legyenek azok pozitívak, és támogatóak, vagy negatívak és feszültséggel terhesek. A kapcsolatok lehetnek erősek, illetve gyengék. Az öko-térkép jó eszköz arra, hogy feltárjuk a depresszió és a szorongás okait, illetve a megtaláljuk a rejtett támogatási rendszereket. Az alábbiakban egy példa látható az öko-térképre:

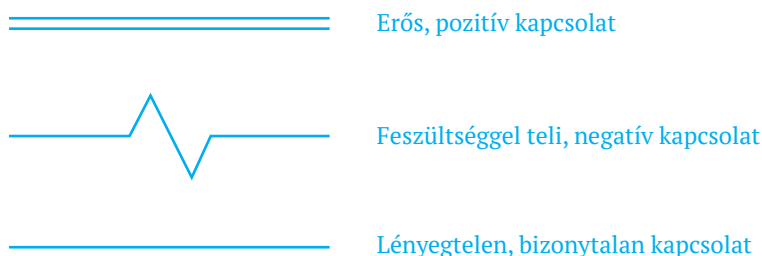
JELMAGYARÁZAT:

- A nyílak a kapcsolat irányát mutatják
- A narancsszínű vonalak az erős kapcsolatot jelzik
- A szaggatott vonalak a feszültséggel terhes kapcsolatokra utalnak

HOGY KELL ELKÉSZÍTENI AZ ÖKO-TÉRKÉPET

Az öko-térkép általában a szakember készíti el az interjúkból, nyilvántartásokból és megfigyelésekből szerzett információk alapján. Egyes esetekben azonban hasznos lehet az is, ha a fiatal maga készíti el a saját öko-térképét.

1. Kezdje azzal, hogy berajzolja a fiatalt egy nagy kör közepére.
2. A következő lépésben rajzoljon köré köröket, amelyek azt az embert, vagy az emberek azon csoportját jelzik, akivel vagy akikkel a fiatalnak kapcsolata van. Ezek lehetnek közeli és távoli rokonok, barátok, dolgozók, intézmények, stb.
3. Végül rajzolja be a fiatal és a külső személy/ek, illetve intézmények között fennálló kapcsolatokat, amelyek lehetnek erősek és pozitívak, feszültséggel terhesek és negatívak, vagy bizonytalanok. Mindegyiknek meg van a saját jelölése. A nyilak a figyelem és az energia irányát mutatják. Az alábbiakban néhány példát láthatnak a kapcsolatok berajzolására:

AZ ÖKO-TÉRKÉP KÉSZÍTÉSE SORÁN ALKALMAZOTT LEGJOBB GYAKORLATOK

- Határozza meg a fontos és az egyénnel kapcsolatos társadalmi és környezeti rendszereket. Határozza meg azokat a személyeket és intézményeket, akik és amelyek családi kapcsolatban állnak a fiatallal, illetve szerepet játszanak az életében.
- Határozza meg a kapcsolatok jellegét. Használjon vonalakat a kapcsolat létezésének a jelzésére. Használjon egymástól eltérő vonalakat a különböző típusú kapcsolatok bemutatására.
- Határozza meg a kapcsolatok irányát. Minden egyes kapcsolat esetében nyilakkal jelezze a befolyás irányát. A fiatal felé mutató nyilak arra utalnak, hogy elsősorban a rendszer befolyásolja őket. Ha a nyíl a fiataltól a rendszer irányába mutat, akkor az előbbi ellenkezője igaz. Bizonyos esetekben a befolyás kétirányú és ilyenkor a nyíl is mindkét irányba mutat.
- Adja meg az öko-térkép készítésének dátumát. Az öko-térképet minden esetben jelölje dátummal, mert idővel a kapcsolatok változhatnak, és ilyenkor Önnek át kell értékelni, vagy újra kell készíteni az öko-térképet.
- Értékelje az eredményeket. Használja az öko-térképet arra, hogy jobban megértse a fiatalt és az őt befolyásoló kapcsolatokat. Jó módszer egy beszélgetés elindításához és a helyes kérdések feltevéséhez olyankor, amikor kezdi kiépíteni a kapcsolatot a fiatallal.

7. SZÁMÚ ANYAG

Az élettörténetekkel foglalkozó munka menete

Az élettörténetekkel végzett munka azt a célt szolgálja, hogy a begyűjtött információ segítségével jobban meg tudjuk érteni a gyermek/fiatal által eddig megtett utat. Ebben a folyamatban az alábbi kulcsfontosságú dolgok segítik a munkánkat:

- Lejegyzett vagy hangfelvételre rögzített történet, ami magyarázatot ad arra, hogy a fiatal miért került ki a vérszerinti családjából – átfogó és kronológiai sorrendbe állított történet;
- A múlt beillesztése a jövőbe, úgy, hogy a gyermekkor és az élettapasztalat értelmes egységet alkosson;
- Múltbéli, kedvenc tárgyak begyűjtése, beleértve a fényképeket, és gyermekkori emlékeket;
- Információ a vérszerinti családról, és más, a múltban és a mostani életében fontos kapcsolatokról;
- A fiatal önbecsülésének, és önértékelésének növelése, és ennek segítségével a jövőbeni biztonságérzet és kontinuitás megteremtése.

Az élettörténetekkel végzett munka olyan, ami támogathatja és segítheti a fiataalt a fontos átmeneti időszakokban és a nehézségek közepette. A nagyon nehéz helyzetekben segíti őket annak megértésében, hogy mi történik velük, segíti őket az érzéseik megfogalmazásában, és hozzájárul a döntéshozatalhoz és ahhoz, hogy az élettörténetüket meg tudják osztani az új családjukkal, illetve az új barátaikkal. Ezért a tervezésnek a legfrissebb értékelésen és azon kell alapulni, hogy a fiatalnak egy adott időpontban, vagy időszakban konkrétan mire van szüksége.

HOGY VÉGEZZE AZ ÉLETTÖRTÉNETEKKEK FOLYTATOTT MUNKÁT?

1. A legfontosabb készség a kommunikáció. Ismeretekkel kell rendelkeznie továbbá a bántalmazásnak és az elhanyagolásnak a fiatalra gyakorolt hatásairól is.
2. Az élettörténetekkel végzett munkához egy sor módszer és eszköz áll rendelkezésre, a teljesség igénye nélkül például a következők: meghallgatás, beszélgetés, rajzolás, festés, játék, történetmesélés, ökö-térképek/családfák állítása és más interaktív módszerek.
3. Az élettörténetről szóló anyag elkészítéséhez általában 6x1-órás találkozásokra van szükség, de előfordulhat, hogy több idő kell hozzá. A találkozásokat előre meg kell tervezni, és nem lehet más elfoglaltságok miatt megváltoztatni. A fiataalt is fel kell készíteni a munkára úgy, hogy elmondjuk neki, mit is jelent az élettörténetről szóló anyag. Biztosítani kell azt is, hogy a fiatal is el akarja készíteni a saját élettörténetét.

4. Az élettörténetekkel végzett munka kapcsán nagyon fontos az is, hogy elfogadjuk és megismerjük a fiatal érzéseit azokkal a dolgokkal kapcsolatban, amelyek a múltban történtek vele. Az élettörténet elkészítése során egy sor, különböző érzés merülhet fel, jöhet elő bennük. Néhány fiatal még az élettörténet elkészítésekor is gyászolhat, és esetleg csak ekkor jön rá, hogy az elválás és veszteség által okozott sebek csak lassan gyógyulnak be; a szomorúságukat fel kell ismerni, meg kell érteni, és nem szabad elnyomni. Időnként a fiatalok beszélnek a vérszerinti családjukkal kapcsolatos félelmeikről és élményeikről, pl.: erőszak. Fontos, hogy azok, akik fiatalokkal dolgoznak, elfogadják és megértsek a fiatal által átélt dolgokat, és biztosítsák őt arról, hogy most már biztonságban van.
5. Azt is el kell mondani a fiatalnak, hogy az élettörténetükről szóló anyag csak az övék és ők döntenek el, hogy kinek mutatják meg. Ha valaki el akarja olvasni az anyagot, akkor ehhez a gyermek, illetve a fiatal engedélyére van szükség.
6. Fóliázza be az anyagot. Az emberek néha bedühödnek és tönkre teszik a számukra legkedvesebb tárgyakat, de utána sajnálják, hogy ezt tették, és saját magukra haragszanak érte. A befóliázott anyagot nehezebb tönkretenni.

MIT TARTALMAZ AZ ÉLETTÖRTÉNET?

Az élettörténettel végzett munka tartalma és fókusza a fiatal egyéni történetétől, korától függően változó, de – lehetőség szerint – tartalmaznia kell az alábbiakat:

- A születési anyakönyvi kivonat eredeti példányát
- A születéskori családfa egy példányát
- A fontos emberekről és helyekről készült fényképeket
- Egy térképet azokról a helyekről, ahol a fiatal együtt élt a vérszerinti családjával
- A fiatal teljes, születéskori nevét, és hogy a vérszerinti szülők miért ezt a nevet választották
- Háttér információt a fiatal vér szerinti családjáról, és minden olyan fontos eseményről, ami a születése előtt történt.
- Részleteket a fiatal megszületéséről, például, hol és mikor született, mekkora súllyal, és a szüléssel kapcsolatos körülményeket is tartalmazhatja, stb.
- Szép emlékeket és anekdotákat – pl.: közeli kapcsolatok, háziállatok, nyaralások
- Beszélgetéseket a gyermekvédelmi gondoskodás alatt elszenvedett esetleges bántalmazásról és elhanyagolásról, ha voltak ilyenek, és arról, hogy mi történt azzal az emberrel, aki bántotta vagy elhanyagolta a fiatalot. Esetleg érdemes szót ejteni az intézmények munkájáról és döntéseiről is amelyik megpróbálta megvédeni őket.
- A fontos események megtörténtének ideje, fontos dátumok, és döntések

- Kapcsolattartásra vonatkozó információ és a végkifejlet
- A fiatal mit szeretett csinálni, és miben volt jó
- Részletes információ arról, hogy kerültek a jelenlegi helyre, illetve a jelenlegi szakellátó intézménybe
- ... Az információt folyamatosan bővíteni és frissíteni kell ...

A kísérő nélküli kiskorúak esetében gyakori, hogy traumákkal teli utat járnak be, miután elhagyják a hazájuk ijesztő valóságát. Nem csak a kulturális korlátokkal kell megbirkózniuk, de meg kell tanulniuk azt is, hogy bízhatnak az emberekben és fel kell dolgozniuk a magukkal hozott emlékeket és érzéseket is. A fiataloknak ezzel a csoportjával végzett élettörténet-munka a pozitív önbecsülés kialakítása révén segítheti őket abban, hogy megbirkózzanak az élettapasztalataikkal. A kommunikációs nehézségek azonban sok esetben nagy kihívást jelentenek a szakemberek számára az élettörténettel végzett munka megtervezése során. Egy jó tolmács kulcsszerepet játszik ebben a folyamatban, de az élettörténettel végzett munka nem-verbális kommunikáció, például rajzolás és fotók segítségével is sikeres lehet.

[A jelen anyagot az alábbi dokumentumból vettük át: „ÉLETTÖRTÉNETEKKELVÉGZET MUNKA GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁSBAN ÉLŐ GYERMEKEK ÉS FIATALOK ESETÉBEN” (LIFE STORY WORK FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE IN CARE”, ami az alábbi címről tölthető le: http://kentchildcare.proceduresonline.com/pdfs/life_story_work.pdf

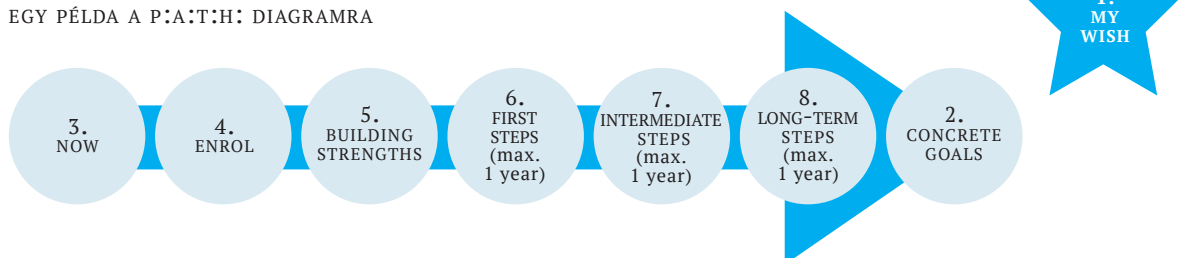
[Egy 2 éves, egy 6 éves, és egy 12 éves gyermekkel végzett élettörténet-munkára a fenti webes címen található anyag 21. oldalától találunk példákat.]

8. SZÁMÚ ANYAG

P.A.T.H

A P.A.T.H. egy olyan kreatív tervezési eszköz, amelyik a jövőben kezdődik, és visszafelé megy, egészen addig, amíg eljutunk az első (kezdő) – megvalósítható és egyben pozitív – lépések eredményeihez. Ez arról szól, hogy tényleg odafigyelünk a gyermekre, illetve a fiatalra, meghallgatjuk és megértjük a reményeit és a félelmeit, majd ezt követően olyan életúttervet készítünk számára, ami megmutatja a célok eléréséhez vezető utat. Ily módon azokra az egyszerű, napi teendőkre tudunk koncentrálni, amelyek építő irányba viszik őket.

EGY PÉLDA A P.A.T.H. DIAGRAMRA

A P.A.T.H. diagramok fiatalonként eltérőek lehetnek. A diagram ugyanis az adott fiatal saját, speciális módja arra, hogy megfogalmazza a vágyait és az álmait.

- 1 lépés:** Ismerje meg az álmokat, vágyakat, függetlenül attól, hogy milyen nagyratörőek. Teremtse olyan pozitív képet a jövőről, amelyben minden lehetséges.
- 2 lépés:** Most vizsgálja meg az álmokat és vágyakat, és gondoljon azokra, amelyek pozitívak és elérhetőek. A pozitív és elérhető vágyak alapján határozzon meg konkrét célokat.
- 3 lépés:** Mutassa be az életet olyannak, amilyen most.
- 4 lépés:** Határozzon meg és csatlakoztasson más olyan személyeket is a tervezési folyamathoz, akiknek a segítségére szükség lesz a célok elérése érdekében.
- 5 lépés:** Nézze meg, hogy mire van szüksége ahhoz, hogy megerősödjön, illetve vizsgálja meg az életének azokat az aspektusait, amelyek hozzásegítik a célja eléréséhez.
- 6 lépés:** Gondolkozzon el azokon az első lépéseken, amelyeket a célja elérése érdekében meg kell tennie, és kösse azokat határidőkhöz. Mindez a fiattól függ, és lehet egy hét, de egy hónap is.
- 7 lépés:** Most pedig gondolkozzon el azokon a közbülső lépéseken, amelyek megtételére a célok elérése érdekében szükség van. A megadott határidő lehet egy hónap, de lehet három hónap is.
- 8 lépés:** Most pedig gondolkozzon el azokon a hosszú távú lépéseken, amelyek megtételére szükség lesz a céljai elérése érdekében.

9. SZÁMÚ ANYAG

Maps

A MAPS (Akciótervek készítése - Making Action PlanS) olyan, személy-központú tervezési eszköz gyermekek és fiatalok számára, ami egy történettel kezdődik. A MAPS egy sor olyan megválaszolásra váró kérdést tartalmaz, aminek alapján a gyermek vagy a fiatal, és még sokan mások elmesélik az általuk megtett életút mérföldköveit és amelyek segítségével jobban megismerhetjük őket, és hozzáláthatunk annak a tervnek az elkészítéséhez, ami eljuttatja őket a céljaik megvalósulásához. A MAP-et 3-4 óra alatt lehet elkészíteni. Egyén-centrikus, ezért ezt a fiattal együtt kell elkészíteni. Általában egy nagy papírra készül, sok színnel és rajzzal kiegészítve.

Az alábbiakban egy példát láthatnak a MAP-re:

A részleteket a fiatal kapcsán, rá vonatkozóan kell kidolgozni. Minden MAP alapvetően különböző, de a fenti MAP mutatja, hogy kell hozzálátni az elkészítéséhez. A MAP-nek 7 része van:

1. A te történeted: ez az élettörténettel végzett munka alapján készíthető el, de lehet annak az összegzése is, amit a fiatal szerint fontos tudni az életéről.
2. A vágy, az álom: Ez tartalmazza a fiatal vágyait, álmait a jövőről.
3. A rémálom: Ezek a fiatal félelmei a jövőjével kapcsolatban.
4. Te, mint egyén: Ez a rész azt mutatja meg, milyen ember a fiatal.
5. Az „ajándékaid”: Ez a rész mutatja a fiatal erősségeit.
6. A segítség, amire szükséged van: Ez a rész mutatja, hogy a fiatalnak mire van szüksége az álmai, vágyai megvalósításához.
7. Akcióterv: Ez az életútterv. Ezt a MAP-et használja az életútterv elkészítéséhez.

10. SZÁMÚ ANYAG

Ellenőrző lista: Bankszámlanyitás

LÉPÉSEK	TELJESÍTÉS
Bemutatni, hogy miért fontos, hogy rendelkezünk egy bankszámlával	Beszélgetés Jana-val június 17-én
Bemutatni a különböző típusú bankszámlákat	Beszélgetés Jana-val június 17-én
Elmagyarázni, hogy hogyan lehet felvenni pénzt a bankból	Beszélgetés Jana-val június 17-én
Kiválasztani azt a bankot, ahol számlát szeretnénk nyitni	Tájékozódunk a különböző bankokról az internetes oldalukon, és kiválasztottuk a nekünk tetszőt
Információszerzés arról, hogy hogyan lehet bankszámlát nyitni	Megnéztük a bank honlapján: kiderült, hogy személyi igazolvány és lakcím kártya kell hozzá
Minden olyan dokumentumot összeszedni, ami szükséges a bankszámla nyitáshoz	Személyim már van. Most várok egy igazolásra, amely a lakcímemet igazolja.
Bankszámla nyitás	Az időpont egyeztetés a bankkal megtörtént. Minden szükséges dokumentumot magammal vittem, majd kitöltöttem a szükséges iratokat. Kaptam egy visszaigazoló levelet, hogy július 20-én megnyílt a bankszámlám.
Befizetés a bankszámlára	Elvittem a bevételemet a bankba, és befizettem a számlámra, július 20-án
Felvenni a bankszámláról pénzt.	Bankkártyámat használtam arra, hogy felvegyek 3500 Ft-ot egy bankautomatánál. Július 22.
Felírni azokat a telefonszámokat, és/vagy weboldalakat, amelyekkel kapcsolatba kell lépnem, ha a bankkal, számlámmal gondjaim vannak	Beírtam a telefonomba ezeket az információkat

VISSZAJELZÉS A SZAKEMERTŐL

Sergio nagyon jó munkát végzett a sportközpontba való beiratkozás során. Először elbeszélgettünk arról, hogy mit szeret csinálni és miért. Nagyon vágyik arra, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülést követően legyen valami rutin az életében és a sportközpont nagyon közel van a lakóhelyéhez. Sergio elmondta, hogy egy kicsit fél, hogy elutasítják, amikor elmegy a sportközpontba beiratkozni, ezért elmentem vele, de minden jól ment. Már négyszer volt úszni és nagyon élvezi.

Jó munkát végeztél, Sergio!

Jana Duarte: esetgazda

11. SZÁMÚ ANYAG

Ellenőrző lista: Kedvenc időöltés (hobby) megtalálása a közösségben

LÉPÉSEK	TELJESÍTÉS
Mondjam el, hogy miket szeretek csinálni	Beszélgetés Jana-val június 17-én
Megnevezek egy hobbit, amit szeretnék csinálni	Beszélgetés Jana-val június 17-én. Úgy döntöttem, hogy rendszeresen szeretnék úszni, hogy jó formában legyek, és ezt élvezem
Elmondom, hogy milyen előnyei vannak ennek a hobbinak	Beszélgetés Jana-val június 17-én
Kiválasztom azt a helyet, ahol lehetőség van ezt a tevékenységet gyakorolni	Szórólapokat szereztem, és megnéztem két olyan helyi sportközpont weboldalát, ahol lehet úszni. A Magic Központot választottam, mert ez van a legközelebb a lakóhelyemhez
Információt szerzek arról, hogy lehet beiratkozni arra a helyre	A Magic Központnak kell a lakcímkártyám és egy kis fénykép a beléptető kártyához.
Elmondani a problémáimat és az érzéseimet a közösségbe járással kapcsolatban, és azt, hogy fogok ezekkel megbirkózni	Ahányszor úszni megyek, 1 euróra van szükségem, tehát ezt bele kell számítani a költségvetésembe. Még soha nem kértem belépőt sehová, ezért egy kicsit aggódom.
Kiváltani a belépőt	Elmentem a Magic Központba a lakcímkártyámmal és egy kis fényképpel, és július 20-án megkaptam a belépőmet
Elmenni és gyakorolni a kiválasztott hobbit	Július 26-án elmentem úszni a Magic központba
Elmondani, milyen volt, és hogy tudom ezt a hobbit folytatni	Élveztem az úszást...Szerintem jól választottam, mert a Magic Központban van szauna és gőz is, és van olyan kávézó, ahol olcsón lehet enni! Kéthetente egyszer el fogok oda menni (felírom a naptáramba)
Felírni azokat a telefonszámokat, és/vagy weboldalakat, amelyekkel kapcsolatba kell lépnem, ha az intézménnyel gondjaim vannak	A naptáram hátuljára felírtam ezeket az információkat

VISSZAJELZÉS A SZAKEMERTŐL

Sergio nagyon jó munkát végzett a sportközpontba való beiratkozás során. Először elbeszélgettünk arról, hogy mit szeret csinálni és miért. Nagyon vágyik arra, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülést követően legyen valami rutin az életében és a sportközpont nagyon közel van a lakóhelyéhez. Sergio elmondta, hogy egy kicsit fél, hogy elutasítják, amikor elmegy a sportközpontba beiratkozni, ezért elmentem vele, de minden jól ment. Már négyszer volt úszni és nagyon élvezi.

Jó munkát végeztél, Sergio

Jana Duarte: esetgazda

12. SZÁMÚ ANYAG

Ellenőrző lista: Főzés két személyre

LÉPÉSEK	TELJESÍTÉS
Elmondani, hogy miért fontos a jó étkezés	Beszélgetés Jana-val június 17-én
Eldönteni, hogy melyik egészséges ételt szeretném elkészíteni	Beszélgetés Jana-val június 17-én. Úgy döntöttem, hogy bolognai spagettit szeretnék főzni
Elmondani, hogy miért jó két személyre főzni	Beszélgetés Jana-val június 17-én. Szerintem azért fontos, mert így meg tudom hívni a barátaimat ebédre/vacsorára
Megszerezni az étel receptjét, listát készíteni a hozzávalókról és megvenni a legolcsóbb alapanyagokat	Megnéztem egy YouTube klipet a receptről és arról, hogy hogyan kell elkészíteni a bolognai spagettit. A Lidl-ben június 23-án megvettem a hozzávalókat, mert ez a legolcsóbb hely
Megnézni, hogy megvannak-e a szükséges konyhai eszközeim a főzéshez	Kell mérleg, edény, fakanál, éles kés, és konzervnyitó
Értesíteni a vacsoravendégeimet a vacsora időpontjáról	Meghívtam Jana-t!
Előkészíteni és megfőzni az ételt a recept alapján	Követtem a YouTube utasításait
Szépen megteríteni	Megterítettem az asztalt villával és kanállal és mindkettőnk számára egy-egy pohár vízzel. Amikor elkészült, felszolgáltam a spagettit
Takarítani a vacsora után	Az edényeket és tányérokat az után mosogattam el, hogy Jana elment
Véleményt kérni a vacsoráról, elmondani, hogy mit tanultam mindebből, és mit csinálnék másképpen legközelebb	Jana-nak ízlett a spagetti, és azt mondta, hogy még jobb lett volna, ha teszek rá parmezán sajtot! Legközelebb, mosogatás előtt, vizet engedek az edényekre, mert az étel rászáradt és sokáig tartott a mosogatás!

VISSZAJELZÉS A SZAKEMERTŐL

Sanja megértette, hogy gondoskodnia kell magáról és egészséges ételeket kell főzni. Nagyon jól megtalálta a receptet a YouTube-on. Adott összegű pénze van és arra kért, hogy menjek el vele vásárolni, mert segítségre volt szüksége. A vacsora nagyon finom volt és nagy gondossággal készítette el. Nagyon élveztem és újból meghívott, hogy menjek el máskor is hozzá!

Jó munkát végeztél Sanja!

Jana Duarte: esetgazda

13. SZÁMÚ ANYAG

Ellenőrző lista és bizonyíték: Álláskeresés

LÉPÉSEK	TELJESÍTÉS
Beszélni azokról a munkákról, amelyeket csinálni szeretnék	Beszélgetés Jana-val június 17-én. Imádom az állatokat, velük szeretnék foglalkozni. Megbeszéltük, hogy milyen munkát lehet az állatokkal végezni
Megbeszélni az álláskeresés különböző módjait	Beszélgetés Jana-val június 17-én. Az Interneten sok hirdetés van, de népszerűek a helyi újságok és a boltok kirakatában levő álláshirdetések is
Elmondani, hogy mit kell tudnom ahhoz, hogy álmaim munkáját végezhessem	Beszélgetés Jana-val június 17-én. Állatorvos szeretnék lenni, de meg kell szereznem a képesítéseket ahhoz, hogy állatorvosi egyetemre mehessek, de addig is állatokkal szeretnék dolgozni
Beszélgetni, és az állásinterjút gyakorolni	Beszélgetés Jana-val július 29-én Szerepjátékot játszottunk!
Információt gyűjteni az engem érdeklő munkahelyeken levő megüresedett állásokról	Három lehetőségem van. Állatkereskedés, kutyasétáltatás és állat menhely
Megírni a CV-met	Augusztus 17-én az Internetről letöltöttem a sablont és Jana segített a CV megírásában, amit elküldök az állatkereskedéseknek, állatmenhelyeknek és kutyasétáltatással foglalkozó cégeknek
Kitölteni a jelentkezési lapot	Szeptember 1-jén a Pets Company nevű cég küldött egy jelentkezési lapot. Azt kitöltöttem. Két ajánlólevélre volt szükség, ezért megkértem Jana-t és a tanáromat
Ha kapok egy időpontot az állásinterjúra, biztosítani kell őket arról, hogy ott leszek, meg kell néznem, hová kell menni, és a legjobb és legmegfelelőbb ruhát kell felvennem	A Pets Company behívott állásinterjúra. Jana-val együtt busszal megnéztük az állásinterjú helyszínét. Vettem egy új szoknyát, mert nem volt rendes szoknyám. Jane-val szerepjáték formájában eljátszottuk, hogy milyen kérdéseket tehetnek fel nekem. Megkértem Jana-t, hogy jöjjön el velem október 16-án és várjon meg.
Ha az állásinterjú után vagy a jelentkezést követően elutasítanak, visszajelzést kérni, hogy legközelebb jobban sikerüljön az interjú	
Ha felvesznek, minden információt megszerezni arról, mikor és hol kell elkezdeni a munkát	Felvettek. Részmunkaidőben, heti 3 nap dolgozom, ami a tanulás mellett nagyon jó. November 1-jén kezdek. Fel kell venni velük a kapcsolatot, hogy megmondjam, elfogadom az ajánlatukat!

VISSZAJELZÉS A SZAKEMBERTŐL

Lisa mindent megtett azért, hogy olyan munkát találjon, ahol állatokkal foglalkozhat. Egy kis segítségre volt szüksége, de keményen dolgozott, és megkapta az állásta következő lépés az állatorvosi egyetem!

Jó munkát végeztél Lisa!

Jana Duarte: esetgazda

14. SZÁMÚ ANYAG

Ellenőrző lista: Alapvető javítási munkák a háztartásban

LÉPÉSEK	TELJESÍTÉS
Bemutatni azokat az alapvető háztartási problémákat, amelyek felmerülhetnek.	Beszélgetés Jana-val június 17-én. Beszélgettünk arról, hogy hogyan kell a lakást biztonságossá tenni és mik romolhatnak el a háztartásban.
Megtanulni és gyakorolni, hogy kell villanykörtét cserélni.	Megnéztem egy klipet a YouTube-on, majd gyakoroltam a fürdőszoba lámpán
Megtanulni és gyakorolni, hogy kell lekapcsolni a víz-fővezetékét.	Megtaláltam, hol jön be a vízvezeték a lakásomba, majd le- és visszakapcsoltam.
Megtanulni, hogy az áram miért mehet el.	Beszélgetés Jana-val július 29-én. Megnéztünk különböző dolgokat, mint például az eltörött konnektor, a vezetékek vagy a helyi áramkimaradás. Megtaláltam az elektromos főkapcsolót, és gyakoroltam a ki- és bekapcsolását. Miután megnéztem a YouTube-on, gyakoroltam az újrahuzalozást. Vettem egy zseblámpát, biztosítékokat, villanykörtéket és egy kis létrát.
Ki tud nekem segíteni: szolgáltató cégek.	Megnéztem a megbízható szolgáltató cégek weboldalát és felírtam a nevét egy vízvezeték szerelőnek és egy villanyszerelőnek. Leírtam a telefonszámukat, és kitűztem a cédulát a konyha falára.
Ki tud nekem segíteni: közművek.	Megtaláltam a villamos művek, a gázművek, és a vízművek sürgősségi telefonszámát és kitűztem a konyha falára.
Bemutatni és felsorolni, hogy miből áll egy egyszerű szerszámkészlet.	Jana és én elkészítettük a listát. Úgy döntöttünk, hogy első lépésben kell egy csavarhúzó, egy fogó, egy kalapács, és egy állítható csavarkulcs. A következő havi pénzemből, amit szeptember 1-jén kapok, megveszem ezeket.

VISSZAJELZÉS A SZAKEMERTŐL

Novak-ot nagyon érdekelték a kis háztartási javítási feladatok. Több héten át beszélgettünk arról, hogy mi minden történhet a háztartásban. Mindent megtett azért, hogy készen álljon az esetleges hibaelhárításra! De azt is tudja, hogy bármikor felhívhat bennünket, ha új, vagy túl bonyolult problémája adódik.

Jó munkát végeztél Novak!

Jana Duarte: esetgazda

15. SZÁMÚ ANYAG

Ellenőrző lista

A tevékenység neve: _____

LÉPÉSEK	TELJESÍTÉS

VISSZAJELZÉS A SZAKEMBERTŐL

16. SZÁMÚ ANYAG

A képzés második része előtt elvégzendő feladatok

ELSŐ FELADAT

EGYÉNI MUNKAVÉGZÉS

A résztvevők töltsék ki azt a kvízzjátékot, amit a képzés utolsó napján kaptak, és adják oda a trénerének a képzés következő blokkjának kezdete előtt.

MÁSODIK FELADAT

EGYÉNI MUNKAVÉGZÉS

Minden résztvevő válassza ki azok közül az ellenőrző listák közül azt, amelyiken a harmadik nap utolsó feladatának elvégzésekor dolgozott. Vegye fel a kapcsolatot egy olyan fiatallal, aki a gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépésre készül, és kérje meg, hogy nézze át Önnel együtt az ellenőrző listát, és véleményezze. Az ellenőrző listán hajtsa végre a javasolt változtatásokat, és hozza magával a képzés következő napjára.

HARMADIK FELADAT

MUNKAVÉGZÉS PÁROKBAN

A képzésnek ez a része nagyon fontos ahhoz, hogy a képzés illeszkedjen a saját országa környezetébe. A mestertrener párokra osztja a résztvevőket és a párok az elkövetkező hetek során együtt fognak dolgozni. Minden párnak 3 feladatot kell teljesíteni:

1. Végezzenek kutatómunkát, amelynek során meghatározzák azokat a helyi, vagy országos civil szervezetet, amelyek segítséget vagy támogatást nyújthatnak a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiataloknak. Egy lapra írják le a szervezetek nevét, címét, telefonszámát és web-címét, és mutassák be röviden az általuk nyújtott szolgáltatást a csoport többi tagjának.
2. Minden párnak ki kell osztani az alábbi állami, vagy egyéb szolgáltatások egyikét. A pároknak kell meghatározni, hogy a gyermekvédelmi

gondoskodásból kilépő fiatal azok közül a szolgáltatások közül melyeket veheti igénybe, illetve a felsorolt szervezetek, intézmények közül melyikhez fordulhat segítségért. Azt is meg kell mondani, hogy az adott szolgáltatást a fiatal hogy veheti igénybe, illetve hogy tudja felvenni a kapcsolatot az adott intézménnyel.

- Műszaki főiskola/egyetem
- Személyazonosság (pl.: útlevel/személyi igazolvány)
- Lakhatás
- Munkavégzés
- Késpénzes juttatások/jóléti ellátások
- Szociális munkások által nyújtott szolgáltatások
- Egészségügyi szolgáltatások/kórház
- Közösségi kapcsolatok (pl.: ifjúsági központok)

Ezt követően az egyes pároknak röviden le kell írni, hogy mire jutottak és 10 perces előadást kell tartani a vizsgált állami szolgáltatásokról, illetve szervezetekről, hogy milyen nehézségekkel kell a fiatalnak megküzdenie, amikor megpróbálja felvenni a kapcsolatot az adott szervezettel, és hogyan tudják a gyermekvédelmi gondoskodásban dolgozók segíteni a fiatalokat abban, hogy sikeres legyen a kapcsolatfelvételük az adott szolgáltatási intézménnyel, illetve szervezettel.

A párom neve és e-mail címe:

17. SZÁMÚ ANYAG

Kvízjáték: A gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépés támogatása

Név _____

ELSŐ RÉSZ

Olvassa el a „A gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépés támogatása, Gyakorlati útmutató” 1. részét, mivel az alábbi kérdésekre a válaszok abban a részben találhatók meg. Pipálja ki a helyes válaszokat.

			PIPA
1. KÉRDÉS Mi a meghatározása a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésnek?	A	Az a nap, amikor a fiatal elkezd egyedül élni	
	B	Az a nap, amikor a fiatal kikerül a szakellátásból	
	C	A szakellátásban élő fiatalokkal szembeni jogi felelősség vége	

			PIPA
2. kérdés A nemzetközi kutatások szerint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülőknél ezek közül a lehetséges nehézségek közül melyikkel kell a legnagyobb valószínűséggel szembenézni és megbirkózni?	A	Anyagi gondok	
	B	Sokkal nagyobb arányú korai elhalálozás	
	C	Jobb iskolai végzettség	

			PIPA
3. kérdés Milyen következtetésekre jutott az SOS által nemrégiben, 12 ország bevonásával készített tanulmány a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésről?	A	A gyermekvédelmi gondoskodásból kilépő fiatalok – a korábbi tapasztalataik miatt – rendkívül edzetek a sorscsapásokkal szemben	
	B	A gyermekvédelmi gondoskodásból kilépő fiatalok esetében nem megfelelő a tervezés	
	C	A fiatalok, a gyermekvédelmi gondoskodásból történő kilépéskor kiváló támogatásban részesülnek a társaik és a család részéről	

			PIPA
4. kérdés Mit mond a Mendes-től származó idézet (2009) a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalokról?	A	Minden fiatalnak állandó segítségre van szüksége a felnőttkorba való zökkenőmentes átmenet érdekében	
	B	Minden fiatalnak pénzügyi és lakhatási támogatásra van szüksége a felnőttkorba való zökkenőmentes átmenet érdekében	
	C	Minden fiatalnak egyforma segítségre van szüksége a felnőttkorba való zökkenőmentes átmenet érdekében	

MÁSODIK RÉSZ

Olvassa el a „A gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre Gyakorlati útmutató” 3. részét, mivel az alábbi kérdésekre a válaszok abban a részben találhatók meg. Pipálja ki a helyes válaszokat.

			PIPA
1. kérdés A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők és a nevelők közötti kapcsolat terén a fiatalok szerint melyik három dolog a legfontosabb a gyermekvédelmi gondoskodás szempontjából?	A	Pénzügyek, lakhatás és érzelmi támogatás	
	B	Bizalom, tisztelet, és a valódi gyermekvédelmi gondoskodás érzése	
	C	Jó humorérzék, a velük való beszélgetés képessége, segítségnyújtás az álláskeresésben	

			PIPA
2. kérdés A gyermekvédelmi gondoskodásból kilépő fiatalok véleménye szerint mennyire vonták be őket a jövőjükkel kapcsolatos döntésekbe?	A	Úgy érezték, hogy nem tudtak teljes mértékben részt venni a döntéshozatalban és az esetgazda véleménye elsőbbséget élvezett az övékkel szemben.	
	B	Úgy érezték, hogy nem tudtak teljes mértékben részt venni a döntéshozatalban, mivel a bíróság elképzelései felülírták az ő elképzeléseiket.	
	C	Úgy érezték, hogy időnként bevonták őket, és amikor bevonták őket, akkor az ő óhajaik teljesültek.	

			PIPA
3. kérdés A gyermekvédelmi gondoskodásból kilépők szerint mikor kellene elkezdődnie a gyermekvédelmi gondoskodásból történő kilépéséhez nyújtott segítségnek?	A	Három hónappal a gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépés előtt	
	B	Azon a napon, amikor a gyermek bekerül a szakellátásba	
	C	Hat hónappal a gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépés előtt	

			PIPA
4. kérdés A fiatalok szerint milyen készségeket kell elsajátítaniuk a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülés előtt?	A	Főzés és takarítás	
	B	A lakhatással, tanulással és álláskereséssel kapcsolatos segítség	
	C	Hogyan kell a pénzt beosztani, és hogyan lehet megszerezni a járandóságot	

			PIPA
5. KÉRDÉS A felsoroltak közül melyek segítik a szakembereket és a nevelőket a feladataik ellátásában?	A	Képzés, mentorálás (tanácsadás), és coaching	
	B	Adminisztratív készségek, jó advocacy és számítógépes ismeretek	
	C	Jobb adatgyűjtés és adatelemzés	

HARMADIK RÉSZ

Olvassa el a „A gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépés támogatása, Gyakorlati útmutató” 4. részét, mivel az alábbi kérdésekre a válaszok abban a részben találhatók meg. Pipálja ki a helyes válaszokat.

			PIPA
1. kérdés Határozza meg az első alapelvet	A	Nagyfokú részvétel elérése	
	B	Területek közötti megközelítés	
	C	Fenntartható kapcsolat kialakítása a gyermekvédelmi gondoskodás és a tisztelet között	
	D	A gyermekek és a fiatalok emberi jogai	

			PIPA
2. kérdés Határozza meg a második alapelvet	A	Nagyfokú részvétel elérése	
	B	Területek közötti megközelítés	
	C	Fenntartható kapcsolat kialakítása a gyermekvédelmi gondoskodás és a tisztelet között	
	D	A gyermekek és a fiatalok emberi jogai	

			PIPA
3. kérdés Határozza meg a harmadik alapelvet	A	Nagyfokú részvétel elérése	
	B	Területek közötti megközelítés	
	C	Fenntartható kapcsolat kialakítása a gyermekvédelmi gondoskodás és a tisztelet között	
	D	A gyermekek és a fiatalok emberi jogai	

			PIPA
4. kérdés Határozza meg a negyedik alapelvet	A	Nagyfokú részvétel elérése	
	B	Területek közötti megközelítés	
	C	Fenntartható kapcsolat kialakítása a gyermekvédelmi gondoskodás és a tisztelet között	
	D	A gyermekek és a fiatalok emberi jogai	

18. SZÁMÚ ANYAG

Az életútterv felülvizsgálata és példa a terv elkészítésére

A fiatal neve _____

Ahogy hívják (becenév) _____

Születési ideje _____

A felülvizsgálat időpontja _____

Az életútterv időpontja _____

Jelenlegi lakcím _____

Az elhelyezés formája _____

RÉSZTVEVŐK	Meghívott	Jelen van	Vélemények/Jelentés
<i>A fiatal Neve:</i>			
<i>Családtag Neve:</i>			
<i>A fiatal segítője Név:</i>			
<i>A gyermekjogok felelőse:</i>			
<i>Név:</i>			
<i>Szociális munkás Név:</i>			
<i>Oktatás/képzés/munkavállalás Név:</i>			
<i>Egészségügy Név:</i>			

NAPIREND

- Hol lakom
- Család és barátok
- Egészség és jóllét
- Tanulás és munka
- Személyiségfejlődés
- Pénz
- Jogok/Jogi kérdések

Jegyzőkönyv a beszélgetésről

HOL LAKSZ:

Az utolsó terv készítése során elhangzott javaslatok és döntések

jelenlegi helyzete: XXXX azt mondta, hogy nagyon jól érzi magát a lakásban. Kifestette és nemrégiben vett egy ágyat, így most már a hálósobájában alszik, miután sokáig a nappaliban aludt a kanapén. Nem voltak problémái az ingatlanl kapcsolatosan. Szeretne egy nagyobb TV-t venni a nappaliba.

Frissítés és új terv: XXXX azt mondta, hogy továbbra is meglehetősen boldogan él a helyen. Felvetette, hogy télen gondot okoz, hogy gyalog kell elmennie lakásából a munkahelyére, és azt mondta, hogy jobban örülne valami megfelelőbb helynek, de mindent összevetve boldog ott, ahol van. Azt mondtam neki, hogy majd beszélek a Lakhatásért felelősökkel a lehetőségeiről, de hangsúlyoztam, hogy semmi nem történik addig, amíg nem áll készen a költözködéssre. XXXX szintén kérte, hogy legyen Wi-Fi a lakásában.

BARÁTOK ÉS CSALÁD:

Az utolsó terv készítése során elhangzott javaslatok és döntések jelenlegi

helyzete: XXXX, és a partnere még mindig együtt vannak. Spóroznak, hogy össze tudjanak házasodni. Arra kértem XXXX-t, hogy jól gondolják meg ezt a lépést. XXXX azt mondta, hogy meglátogatta az édesanyját, aminek láthatóan örült. Időnként továbbra is találkozik a barátaival, amikor nem dolgozik, és együtt elmennek egy játékkerembe, vagy pihenés gyanánt söröznek.

Frissítés és új terv: XXXX megerősítette, hogy a dolgok nagyjából ugyanúgy vannak, mint az utolsó felülvizsgálatkor. Elmondta, hogy a partnerével továbbra is össze akarnak házasodni. A partnere jelenleg egy étteremben dolgozik, ami – reményei szerint – hozzájárul az esküvő költségeinek az összegyűjtéséhez.

EGÉSZSÉG ÉS JÓLLÉT:

Az utolsó terv készítése során elhangzott javaslatok és döntések

jelenlegi helyzete: XXXX elégedett az általános egészségi állapotával.

Felajánlottam, hogy megpróbálom megbeszélni neki egy másik időpontot a fogorvossal, de – úgy tűnik – nagyon fél a fogorvostól és ezt elutasította. Beszéltem XXXX-nek az üdülési utalványról, amit egy évvel meghosszabbítottak. Azt mondta, hogy szívesen járna többször az edzőterembe, de annyira változó a munkaidő beosztása, és annyira fáradt, hogy nem nagyon tudja ezt megoldani.

Frissítés és új terv: XXXX továbbra is elégedett az általános egészségi állapotával, bár továbbra sem hajlandó elmenni a fogorvoshoz. XXXX azt mondja, hogy a munkája miatt túlságosan fáradt ahhoz, hogy elmenjen az edzőterembe és használja a bérletét. Említette, hogy amikor osztott műszakban dolgozik délután, sétálni fog a városban. XXXX elmondta, hogy meg fogja javíttatni a biciklijét, és én felajánlottam a segítségemet.

TANULÁS ÉS MUNKA:

Az utolsó terv készítése során elhangzott javaslatok és döntések jelenlegi helyzete: XXXX megállapodott a munkahelyén és rendszeresen dolgozik. 2016 szeptemberében jelentős fizetésemelést kapott, ami miatt úgy érzi, hogy nagyra értékelik a csapatban. XXXX örömmel túlórázik, ha van rá lehetősége.

XXXX rendszeresen látogatja az esti iskolát, de elismerte, hogy időnként sokat küszködik a tanulással, de az oktatója megérti a helyzetét. Azt gondolja, hogy 2018 szeptembere előtt nem tudja befejezni a képzést.

Frissítés és új terv: XXXX elmondta, hogy továbbra jól érzi magát a munkahelyén, de elismerte, hogy időnként gondot okoz neki a több műszak, hisz így nagyon hosszú a munkanapja. Továbbra is abban bízik, hogy idén szeptemberben befejezi a tanulmányait, és azt mondta, hogy mielőtt elkezd tanulni a jogosítványhoz szükséges elméleti vizsgára, szeretne egy kis szünetet tartani a tanulmányaiban. XXXX beismerte, hogy néha arra gondol, új munkahelyet kellene keresnie, de azt is elmondta, hogy eléggé szereti a jelenlegi munkáját. Azt javasoltam, hogy ha elvégzi az iskolát, szánjon időt arra, hogy végiggondolja a lehetőségeit és hogy bármit is választ, rám számíthat.

SZEMÉLYISÉGFEJLŐDÉS:

Az utolsó terv készítése során elhangzott javaslatok és döntések jelenlegi helyzete: XXXX elmondta, hogy továbbra is kevés ideje van, vagy egyáltalán nincs ideje a társasági életre. Azt mondta, hogy mivel rendszertelen a munkahelyi időbeosztása, és több műszakban dolgozik, szinte az összes szabadidejét a partnerével tölti, vagy alszik, vagy a lakást teszi rendbe. Szeret moziba járni, ha valami jó van műsoron, és éppen nem dolgozik, akkor szívesen menne moziba.

Frissítés és új terv: XXXX elmondta, hogy a munkája miatt továbbra sem él aktív társasági életet. XXXX úgy gondolja, hogy most majd egy kicsit több ideje lesz, mivel a partnere is dolgozik, és abban állapodtunk meg,

hogyan megvizsgáljuk a lehetőségeket. Emlékeztettem arra, hogy az utolsó felülvizsgálat óta nem voltunk moziban, és ő azt mondta, hogy megnézi a műsort, hogy adnak-e valamit, ami érdekl, és azt megnézzük együtt. XXXX azt is tervezi, hogy hamarosan megünnepli a születésnapját, és arra meghívja az édesanyját is.

PÉNZ:

Az utolsó terv készítése során elhangzott javaslatok és döntések

jelenlegi helyzete: XXXX 2016 szeptemberében beszélt a munkahelyi főnökeivel, és komoly fizetésemelést kapott, ami miatt úgy érzi, hogy jobban megbecsülik a csapatban. XXXX továbbra is rendszeresen befizeti a csekkeket, és azt is reméli, hogy félre tud tenni egy kis pénzt az esküvőjükre.

Frissítés és új terv: Azt javasoltam XXXX-nek, hogy nyisson egy kis takarékszámát. Kezdje azzal, hogy félretesz heti 10000 forintot a fizetéséből, és majd meglátja, később mennyit tud megtakarítani. XXXX azt mondta, hogy átgondolja. Azt is reméli, hogy a partnere továbbra is dolgozni fog, és hozzájárul a rezsizhez.

JOGOK ÉS JOGI KÉRDÉSEK:

Az utolsó terv készítése során elhangzott javaslatok és döntések

jelenlegi helyzete: XXXX-nek nincsenek ilyen jellegű problémái.

Frissítés és új terv: XXXX továbbra sincsenek ilyen jellegű problémái, de tisztában van azzal, hogy segítünk neki, ha a jövőben a jogaival, illetve a jogszabályokkal kapcsolatban nehézségei lesznek.

AZ ÉLETÚTTERV FELÜLVIZSGÁLATAS ALAPJÁN SZÜLETETT JAVASLATOK ÉS DÖNTÉSEK

JAVASLATOK/DÖNTÉSEK ÉS TENNIVALÓK	KINEK?	MIKORRA?
Lakhatás Továbbra is segíteni kell XXXX-et a lakhatásban, és meg kell beszélni az esetleges költözési lehetőségeket, ha ő is úgy akarja. Meg kell nézni a Wi-Fi-vel kapcsolatos ajánlatokat, ha XXXX úgy érzi, van rá pénze.	XXXX/ Szociális munkás	2017. június
Család & barátok XXXX elégedett a jelenlegi baráti és családi kapcsolataival. Sok időt tölt a partnerével. Az esetlegesen a családjával, illetve a barátaival kapcsolatban felmerülő problémák esetén segíteni fogjuk XXXX-et.	Szociális munkás Lakhatásért felelős személy	Szükség szerint
Egészség és jóllét Továbbra is bátorítani kell XXXX-t, hogy kérjen időpontot a fogorvostól, és segíteni őt abban, hogy elmenjen, ha igényli a segítséget.	XXXX/ Szociális munkás	2017. augusztus
Tanulás és munka Támogatni kell XXXX-et a jelenlegi munkahelyén, és a tanulásában, és tanácsot kell adni neki, ha szüksége van rá. Segíteni kell XXXX-et, hogy a tanulmányai befejeztével új munkalehetőségek után nézzon, ha változtatni akar.	Szociális munkás	Folyamatos.
Személyes ügyek Segíteni kell XXXX-et, hogy megjavíttassa a biciklijét, utána kell nézni a szabadidős programoknak, és meg kell próbálni együtt elmenni moziba.	Szociális munkás	2017. július
Pénz Segíteni a takarékszámla nyitásban	XXXX/ Szociális munkás	2017. július
Jogok & jogi kérdések A szociális munkás segít XXXX-nek az emberi jogokkal és más jogi témákkal kapcsolatban esetlegesen felmerülő problémák megoldásában	Szociális munkás	Szükség szerint

- Volt-e olyan a megbeszélés résztvevők között, aki nem értett egyet a döntéssel/döntésekkel, illetve javaslattal/javaslatokkal

IGEN

NEM

- Ha igen, kérjük, hogy írja le, hogy ki és mivel nem értett egyet, és hogy mit kell tenni az egyet nem értés megoldásért

RÉSZVÉTEL A FELÜLVIZSGÁLATON

Legyen szíves, írja le azok nevét, akik részt vettek a felülvizsgálaton, függetlenül attól, hogy el kell-e küldeni nekik a teljes jelentést, vagy annak egy részét.

NÉV & SZEREPKÖR/ KAPCSOLAT	A FELÜLVIZSGÁLATI JEGYZŐKÖNYV MELYIK RÉSZÉT KELL MEGKAPNIA – PL.: JEGYZŐKÖNYV, DÖNTÉSEK/JAVASLATOK
XXXX XXXX, A fiatal	Minden.
XXXX XXXX, Szociális munkás	Minden.

Legyen szíves, sorolja fel azoknak a nevét, akiket meghívtak, de nem tudtak részt venni a felülvizsgálaton, függetlenül attól, hogy el kell-e küldeni nekik a teljes jelentést, vagy annak egy részét.

NÉV ÉS SZEREPKÖR/ KAPCSOLAT	A FELÜLVIZSGÁLATI JEGYZŐKÖNYV MELYIK RÉSZÉT KELL MEGKAPNIA, PL.: MINDEN JELENTÉST, JEGYZŐKÖNYVET, DÖNTÉSEKET/JAVASLATOKAT
Nincs adat	Nincs adat

A következő életútterv időpontja: 2018. február

A fiatal : _____

Dátum : _____

Szociális munkás: _____

19. SZÁMÚ ANYAG

KITÖLTETLEN ÉLETÚTTERV

SZEMÉLYES ADATOK

Neve:		
Születési dátuma:		
Jelenlegi címe:		
Telefonszáma:	Otthoni:	Mobil:
Személyi igazolvány száma:		
Családi állapota:		
A jelen terv dátuma:		
Személyi tanácsadó:		
Telefonszám:		
Jelenlegi elhelyezés:		
Szolgáltatási igazgató:	Telefonszám:	

Ez a terv az elkövetkező 6 hónap során nyújtott támogatási, segítségnyújtási megoldásokat tartalmazza, és megmutatja azt a segítséget, amit tőlünk fog kapni a céljai fokozatos eléréséhez.

Az életúttervet a nevelője minden félévben felülvizsgálja, és Ön is megkapja kötelező jóváhagyásra.

Ha kikerül a szakellátásból, a szakellátást elhagyókért felelős munkatárs fogja a tervet felülvizsgálni.

Ha nem elégedett a kapott szolgáltatással, forduljon annak a csapatnak a szolgáltatási vezetőjéhez, aki Önnel foglalkozik.

Az életúttervét minden esetben alá kell írnia, és abból egy példány az Öné.

1. AZ ELHELYEZÉSSSEL, SZÁLLÁSSAL, ILLETVE LAKHATÁSI IGÉNYEKSEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓ

Jelenlegi helyzet:

Az Ön tervei:

Melyek azok a lakhatással kapcsolatos legfontosabb feladatok, amelyekkel az elkövetkező 6 hónap alatt foglalkozni kell?

Feladat	Ki végzi el?	Mikorra?	Az elvégzés dátuma

Válságterv:

2. TANULÁS ÉS MUNKA

Jelenlegi helyzet

--

Tanulás / Munkavégzés:

Az iskola / munkaadó neve	Képzés vagy beosztás	Cím

Mit szeretne elérni az elkövetkező 6 hónapban?

--

Mik a távolabbi céljaid az elkövetkező 2 évre?

--

Melyek azok a legfontosabb tanulási, képzési, vagy munkavállalási feladatok, amelyeket az elkövetkező 6 hónapban meg akar valósítani?

Feladat	Ki végzi el?	Mikorra?	Az elvégzés dátuma

Válságterv

--

3. EGÉSZSÉG ÉS JÓLLÉT

Az alábbiak neve és címe:

Orvos

Név	Telefonszám	Cím

Fogorvos

Név	Telefonszám	Cím

Más egészségügyi dolgozó

Név	Telefonszám	Cím

Név	Telefonszám	Cím

- Volt-e szemvizsgálaton az elmúlt 12 hónapban?

IGEN

NEM

- Volt-e egészségügyi ellenőrzésen az elmúlt 12 hónapban?

IGEN

NEM

Véleménye szerint van-e szüksége segítségre, vagy tanácsra az alábbi területek bármelyikén:

	PIPA
Időpontkérés és a kért időponton való részvétel	
Egészség és táplálkozás	
Drogok és alkohol	
Szexuális egészség	

Mik azok a legfontosabb egészségügyi problémák, amelyekkel az elkövetkező 6 hónap alatt foglalkozni kell?

Feladat	Ki végzi el?	Mikorra?	Az elvégzés dátuma

Válságterv

4. CSALÁD ÉS BARÁTOK

Jelenlegi helyzet

Az elkövetkező 6 hónap alatt ki lesz a legfontosabb, napi szintű segítője?
pl.: nevelő, utógondozó, stb.

Működnek-e azok a rendszerek, amelyek segítségével kapcsolatot tud tartani a családjával, és milyen gyakran látja a családtagjait?

Ezen a területen van-e szüksége további segítségre?

Milyen szabadidős tevékenységeket végez, és van-e szüksége segítségre ezen a területen?

Mi a minimálisan megállapodott kapcsolattartás a szociális munkásával?

Mik az elkövetkező 6 hónap legfontosabb feladatai?

Feladat	Ki végzi el?	Mikorra?	Az elvégzés dátuma

Sürgős esetben kivel veszi fel a kapcsolatot?

5. SZEMÉLYI ÉS GYAKORLATI KÉSZSÉGEK

- Megbízható fiatal felnőtté válás (például a megbeszélt időpontok betartása).
- Pénzkezelés (például a saját pénzének kezelése, a pénz beosztása, a csekkek befizetése, megbirkózás az adósságokkal, banki ügyintézés).
- Napi feladatok (például vásárlás, főzés, kiegyensúlyozott étrend, mosás, nekilátni a dolgoknak, az alapvető háztartási javítási feladatok ellátása).

Jelenlegi helyzet

Az elkövetkező 6 hónap feladatai

A következő 6 hónap feladatai	Ki végzi el?	Mikorra?	Az elvégzés dátuma

6. PÉNZ

Jelenlegi helyzet

Ha még mindig nevelőszülőknél, vagy gyermekotthonban lakik, a nevelőitől továbbra is kap zsebpénzt és ruhapénzt.

- Van bankszámlája?

IGEN

NEM

- Rendszeresen félretesz pénzt?

IGEN

NEM

Ha nem, erről el kellene gondolkodnia, amíg gyermekvédelmi gondoskodásban él.

Lakhatással kapcsolatos kiadások

Ha 18 év alatti és közösségi-alapú ellátásban él, vagy 18 év fölötti és felsőoktatási intézményben tanul, támogatást kap a lakhatási költségei fedezésére.

Hetente szükséges összeg

Fenntartás

A hetente kapott összeg

Ez az alábbi összegekből tevődik össze:

Zsebpénz

Ruhapénz

Élelmiszer/takarítószer/ kozmetikai cikkek

Oktatási kiadások, pl.: felszerelések

Lehet, hogy a közmű díjak összegét közvetlenül kapja meg, különösen, ha támogatásban részesülő lakásban él. Ha kártyás mérőórája van, akkor heti 00.00 forintot kap hetente.

Hogy kapja meg a pénzt?

7. HOL SZERETNE ÉLNI

Jelenlegi helyzet

--

Feladatok a következő 6 hónapra

Feladatok a következő 6 hónapra	Ki végzi el?	Mikorra?	Az elvégzés dátuma

8. JOGOK ÉS JOGI KÉRDÉSEK

Függőben levő jogi kérdések

Szabálysértési ügyek

Feladatok a következő 6 hónapra

Feladatok a következő 6 hónapra	Ki végzi el?	Mikorra?	Az elvégzés dátuma

ALÁÍRÁS

A fiatal: _____

Szociális munkás/gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülésért felelős szakember:

20. SZÁMÚ ANYAG

AKCIÓTERV AZ ESZKÖZÖK ÉS TERVEK INTEGRÁLÁSÁRA

1. KÖRVONALAZZON EGY KONKRÉT TERTVET SMART CÉLKITŰZÉSEKKEL
2. RENDELJEN HOZZÁ EGY DÁTUMOT A TERV MINDEN LÉPÉSÉHEZ

SMART terv az eszközök és tervek integrálására

- Mik az integráció akadályai?
- Hogy lehet leküzdeni az akadályokat?

Mondja el, hogy fogja az általunk a képzés során kidolgozott eszközök, erőforrások és tervek legalább egyikét beépíteni a tervébe?

- **Konkrét:** Mi a pontos célja?
- **Mérhető:** hogy méri le, hogy sikerrel járt-e?
- **Megvalósítható:** A jelenlegi helyzetében meg tudja valósítani ezt a változást?
- **Reális:** Mennyire reális az, hogy meg tudja valósítani a változást?
- **Időben behatárolt:** Adjon meg egy dátumot, amikor megvalósítja a változást.

21. SZÁMÚ ANYAG

KIK A GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁSBÓL KIKERÜLŐ FIATALOK?

- Milyenek a szüleik?
(Dolgoznak? Egészségügyi problémák/fogyatékoságok?)
- Honnan jönnek, honnan származnak?
(Bármilyen különleges jellemző? Bármilyen különleges helyzet, pl.: kísértő nélküli kiskorú?)
- Milyenek voltak az élete első évei?
(Bántalmazás, elhanyagolás, trauma érte, veszteség érte, elválás?)
- Jártak-e rendszeresen iskolába?
- Milyen más intézményekkel állnak kapcsolatban?
- Milyen etnikumhoz tartoznak?
- Vannak-e mentális, vagy fizikai problémáik?

22. SZÁMÚ ANYAG

VISSZAJELZÉSI LAP A HALLGATÓ FÉL RÉSZÉRE AZ AKTÍV HALLGATÁSI KÉSZSÉGEKRŐL

Legyen szíves, figyelje a problémával küzdő fél és az őt hallgató fél közötti interakciót. Gondoskodjon arról, hogy betartsák a rendelkezésükre álló időt. A hallgató félre koncentráljon, és mondja el a véleményét a készségei alábbi vonatkozásairól:

Testhelyzet a problémával küzdő félhez viszonyítva

- Pozitívumok?
- Mit lehetne javítani?

Hangnem

- Pozitívumok?
- Mit lehetne javítani?

Hozzáállás

- Pozitívumok?
- Mit lehetne javítani?

A beszélgetés tartalmának megismétlése

- Pozitívumok?
- Mit lehetne javítani?

Átfogalmazás

- Pozitívumok?
- Mit lehetne javítani?

Az érzésekkel kapcsolatos észrevételek

- Pozitívumok?
- Mit lehetne javítani?

23. SZÁMÚ ANYAG

A HATALOM, A BEFOLYÁS MEGÉRTÉSE

A hatalom definíciója: képesség, készség arra, hogy valamit megcsináljunk, illetve egy adott módon cselekedjünk. Gyakran értelmezik olyan képességként, aminek segítségével befolyásolni lehet bizonyos eseményeket, vagy viselkedési formákat. Önmagában a hatalom semleges dolog. Az, hogy **HOGYAN** kerül felhasználásra a hatalom dönti el, hogy az jó, vagy rossz **FELHASZNÁLHATÓ POZITÍVAN** azért, hogy segítsünk másoknak a céljaik elérésében, vagy **VISSZA LEHET VELE ÉLNI**, hogy másokat egy adott cselekvésre, viselkedésre kényszerítsünk. Egy adott személy különféle hatalommal bírhat. Néhány példa erre:

1. Lehet **Jogi** hatalma, ami arra vonatkozik, hogy a jog hogyan véd meg bennünket, illetve milyen jogokat biztosít, beleértve a szavazati jogot is.
2. Lehet **Intellektuális** hatalma, ami azt mutatja, hogy használjuk fel a tudásunkat, vagy az intelligenciánkat valaminek az elérésére.
3. Lehet **Karizmatikus** hatalma, ami – például – arra vonatkozik, hogyan használjuk fel a személyiségünket, a humorérzékünket, vagy vonzerőnket.
4. Lehet **Pozícióból eredő** hatalma, ami egy adott szervezeten belül betöltött pozícióból eredő befolyásra utal (pl.: a főnök, vagy a team vezetője).
5. Lehet **Fizikai** hatalma, ami pusztán csak arról szól, hogy milyen nagy, vagy erős a többiekhez képest.
6. Az **Informális** hatalom esetén az illető hatalma azon alapszik, hogy az illetőnek esetleg több információja, tudása van bizonyos dolgokról, mint másnak, és ezt az előnyét használja, akár vissza is él vele.

Szem előtt tartva a hatalom fentiekben bemutatott különböző formáit, gondolkozzon el arról, hogy milyen hatalommal, befolyással rendelkeznek a gyermekek és a fiatalok. Ha jobban belegondol, látja, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermekeknek és fiataloknak nagyon kevés a hatalmuk. A legtöbb esetben a hatalmuk karizmatikus, vagy fizikai jellegű, amit leginkább arra használnak fel, hogy megpróbálják kielégíteni a szükségleteiket, elérni azt, amit akarnak. És a fenti két hatalmi forma az, ami alapján a gyermekeket és a fiatalokat nehéz eseteknek, manipulatívoknak, vagy agresszívnek tartják. De mit tenne ÖN, ha nem rendelkezne semmilyen más hatalommal?

Az alábbiakban néhány hasznos gyakorlatot mutatunk be ahhoz, hogy jobban elgondolkozhasssanak a hatalomról olyan esetekben, amikor fiatalokkal dolgoznak együtt. Javasoljuk, hogy ezeket a gyakorlatokat a munkahelyükön, a kollégáikkal együtt csinálják meg.

- Gondoljon arra az időre, amikor úgy érezte, hogy nincs semmilyen hatalma. Milyen érzés volt ez?
- Gondoljon arra a hatalomra, amivel a gyermekek és a fiatalok rendelkeznek. Ennek szerepe lehet abban, hogy időnként nehéz velük együtt dolgozni? Például, ha csak fizikai hatalommal rendelkezik, meg tudja érteni, hogy egy fiatal miért ezt használja fel arra, hogy megszerezze azt, amire szüksége van?
- Gondoljon arra, hogy a fenti hatalmi formák közül melyiket használja a leggyakrabban. Miért?
- Tegye fel magának a kérdést, hogy vajon használta-e valaha is a hatalmát rossz célokra? Miért történt ez meg, és hogyan tudna ezen a jövőben változtatni?

24. SZÁMÚ ANYAG

KONFLIKTUSKEZELÉSI TECHNIKÁK

A konfliktus olyan helyzet, amelyben a résztvevő felek érdekei, igényei, céljai, vagy értékei egymással ellentétben állnak. A konfliktus gyakori jelenség a munkahelyen és az életben. A különböző emberek számára különböző dolgok fontosak; a konfliktus keletkezhet a team tagjai, az intézmények különböző osztályai, a különböző projektek, intézmények és az ügyfelek, továbbá a főnök és a beosztottak, és mások között. Nagyon fontos, hogy megértsük (és alkalmazzuk) a különböző konfliktuskezelési technikákat.

KIERŐSZAKOLÁS

Az egyik ember próbálja a saját véleményét hangoztatni, annak ellenére, hogy a másik ellenáll. Ennek eredményeként az egyik fél a véleményét ráerőlteti a másik félre, illetve az egyik félben ellenállás alakul ki a másik fél cselekedetével szemben.

A *kierőszakolás* esetleges előnyei:

- Gyors megoldást adhat a konfliktusra.
- Növeli az önbecsülést, és tiszteletet ébreszt, ha a határozott ellenállás vagy tett agresszió, illetve ellenséges magatartás következménye.

Problémák a *kierőszakolással* kapcsolatban:

- Hosszú távon negatívan befolyásolhatja a másik emberrel való kapcsolatot.
- Azt eredményezheti, hogy a másik fél is hasonlóan reagál, még ha eredetileg nem is állt szándékában az erőszak.
- Nem lehet előnyt kovácsolni a másik fél által képviselt álláspontból.
- Ehhez a hozzáálláshoz sok energiára van szükség, és egyesek számára kimerítő, fárasztó lehet

MINDKÉT FÉL SZÁMÁRA ELŐNYÖS (WIN-WIN)

Elvi alapokon nyugvó tárgyalás néven is ismert. Azt jelenti, hogy megpróbálunk együttműködni a másik emberrel annak érdekében, hogy mindkettőnk számára előnyös helyzetet teremtsünk az adott probléma megoldása terén – vagyis olyan helyzetet, ami a leginkább megfelel mindkét fél számára. A mindkét fél számára előnyös megközelítés szerint a konfliktuskezelés lehetőséget biztosít arra, hogy kölcsönösen előnyös megoldást találjanak. Beletartozik a másik fél mögöttes szempontjainak a figyelembe vétele, és olyan alternatíva megtalálása, ami mindkét fél számára elfogadható.

A *win-win* helyzet esetleges előnyei:

- Megoldja az adott problémát.
- Mindkét fél számára előnyös végeredményhez vezet.
- Erősíti a kölcsönös bizalmat és tiszteletet.
- Jó alapot teremt a jövőbeni hatékony együttműködéshez.
- A végeredményért mindkét fél felelős.
- Jó hírnévre tesz szert, mint kiváló tárgyaló partner.
- A résztvevő felek számára a konfliktuskezelés végeredménye kevésbé stresszes.

Néhány probléma a *win-win* helyzettel: :

- Elkötelezettséget kíván mindkét fél részéről a kölcsönösen elfogadható megoldás megtalálása érdekében.
- Több erőfeszítésre és időre van szükség, mint más megoldások esetében. A *win-win* megoldás nem feltétlenül kézenfekvő.
- A fenti okból ez nem igazán praktikus megoldás az olyan esetekben, amikor szorít az idő, és gyors megoldásra, vagy gyors válaszra van szükség.
- Ha az egyik, vagy a másik fél elveszíti a bizalmát, a kapcsolat visszazuhan a konfliktuskezelés egyéb megoldásainak a szintjére. Ezért minden érdekelt félnek továbbra is folytatnia kell az együttműködő megközelítést az elvi alapokon nyugvó tárgyalás folytatása érdekében.

KOMPROMISSZUM

A *kompromisszum* olyan gyors és kölcsönösen elfogadható megoldásra törekszik, amelyik részlegesen elfogadható mindkét fél számára.

A *kompromisszum* esetleges előnyei:

- Gyorsabb problémamegoldás. A *kompromisszum* akkor előnyös, ha szűkös az idő.
- Ideiglenes megoldást hozhat, miközben továbbra is keresik a *win-win* megoldást.
- Csökkenti a konfliktusból eredő feszültséget és stresszt.

Néhány probléma a *kompromisszummal*:

- Olyan helyzetet teremthet, amelyben egyik fél sem elégedett a végeredménnyel (senkinek sem előnyös helyzet - lose-lose)
- Hosszú távon nem járul hozzá a bizalom kiépítéséhez.
- Szükség lehet az odafigyelésre és az ellenőrzésre azért, hogy tényleg betartsák a megállapodást.

VISSZAVONULÁS

Ez olyan helyzet, amikor valaki nem erőlteti sem a saját, sem a másik fél nézeteinek a megvalósulását. Nem keresi a konfliktust, félrevonul, elhalasztja, vagy egyszerűen elkerüli a problémát, és visszahúzódik.

A *visszavonulás* esetleges előnyei:

- Amikor a másik fél erősködik, vagy agresszív lépéseket tesz, akkor választhatjuk azt a megoldást, hogy visszavonulunk, és elhalasztjuk a válaszunkat, reagálásunkat egészen addig, amíg kedvezőbb helyzetbe kerülünk az ellentámadásra.
- A visszavonulás kis feszültséggel járó megközelítés abban az esetben, amikor a konfliktus rövid ideig tart.
- Biztosítja a lehetőséget és az időt arra, hogy helyette a fontosabb és sürgetőbb kérdésekre koncentráljunk.
- Időt ad arra, hogy jobban felkészüljünk, és információt gyűjtsünk, mielőtt cselekednénk.

Néhány probléma a *visszavonulással*:

- A pozíciónk meggyengülését, vagy elvesztését eredményezheti; a cselekvés hiányát megállapodásként is értelmezheti a másik fél. Ahhoz, hogy a visszavonulást válasszuk, anélkül, hogy gyengítenénk a helyzetünket, bizonyos készségekre és tapasztalatra van szükség.
- Ha több érintett fél van, a visszavonulás negatívan érintheti azzal az emberrel való kapcsolatunkat, aki a mi cselekvésünkre vár.

ELSIMÍTÁS

Az *elsimítés* azt jelenti, hogy első helyen nem a saját, hanem a másik fél szempontjait vesszük figyelembe.

Az *elsimítés* esetleges előnyei:

- Egyes esetekben az elsimítés segít a fontosabb érdekek megvédésében, miközben néhány, kevésbé fontos dolgot feladunk.
- Lehetőséget teremt arra, hogy a helyzetet az eddigiektől eltérő szempontokból értékeljük.

Néhány probléma az *elsimítással*:

- Fennáll az erőszak lehetősége, pl.: a másik fél megpróbál előnyt kovácsolni az elsimításra tett kísérletünkből. Ezért nagyon fontos, hogy megtaláljuk a megfelelő egyensúlyt, de ehhez készségekre van szükség.
- Negatív befolyást gyakorolhat az önbizalmunkra azzal kapcsolatban, hogy megfelelően tudunk kezelni egy erőszakos ellenfelet.
- Megnehezíti, hogy a jövőben mindkét fél számára előnyös, win-win helyzet alakuljon ki.
- A támogatóinknak nem feltétlenül tetszik az elsimításra tett kísérletünk.

A KONFLIKTUSKEZELÉSI STRATÉGIA KIDOLGOZÁSA

Ne feledje, hogy a jövőbe kell tekinteni és tanulni kell a múltból. Ne ragadjon le a múltbeli negatív konfliktusoknál, mert akkor nem lesz képes pozitívan hozzáállni a jelenhez, illetve a jövőhöz. Teremtsen különböző lehetőségeket, opciókat a többiek számára, és gondoskodjon róla, hogy a felajánlott lehetőségek mindenki számára elfogadhatók. Tegye félre a nézeteltéréseket, és koncentráljon a működőképes megoldásokra. Az opciók, különböző lehetőségek megteremtése során először kérdezze meg a konfliktusban érintett másik felet az opciókról, majd alkalmazza az alábbi stratégiát:

- Tegyen új javaslatokat, nevezzen meg új lehetőségeket.
- Állapodjanak meg arról, hogy mik azok az opciók, amelyek egyikük szerint sem működőképesek, és írják le azokat az indokokat, amiért ezek a lehetőségek egyikük szerint sem elfogadhatók.
- A beszélgetés során jósolják meg a lehetséges végeredményeket, és tegyék világossá mind a negatív, mind a pozitív következményeket. Ezen a ponton hangsúlyozni kell azokat a kockázatokat, amelyeket egy adott lehetőség magában hordoz, szem előtt tartva, hogy a kockázatnak lehetnek negatív és pozitív vonatkozásai is.
- Mindenképpen vizsgálják meg az összes lehetőséget, függetlenül attól, hogy némelyik esetleg teljesen ésszerűtlennek látszik.
- Legyen kreatív, használja a képzelőerejét, mivel ez azt mutatja a másik félnek, hogy hajlandó segíteni a konfliktus megoldásában, és képes meghallgatni a másik fél által felkínált lehetőségeket.

A legfontosabb lehetőségek, opciók meghatározásakor, és a konfliktusban érintett valamennyi fél számára elfogadható megoldás megtalálásakor, az alábbiakat kell szem előtt tartani:

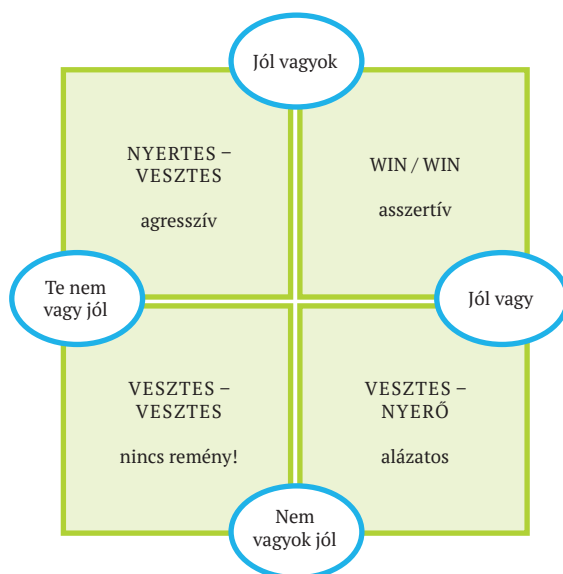
- Próbálja meg elérni, hogy a közös igények közül legalább egy kielégítésre kerül.
- Olyan lehetőségeket, opciókat ajánljon fel, amelyek javítják a konfliktusban érintett felek közötti kapcsolatot.
- Olyan ötletekkel álljon elő, amelyek esetében a legnagyobb a valószínűsége a sikernek, az elfogadásnak.
- Jussanak olyan megállapodásra, ami növeli a bizalmat.
- Vizsgálják meg minden érintett fél felelősségét a konfliktus megoldásában, és tegyék világossá ezeket.
- Egyértelműen mondja el, hogy az Ön véleménye szerint a konfliktuskezelés egy olyan folyamat, amelyben minden fél részvételére szükség van.
- Koncentráljon egy „A mi erősségünk” hozzáállásra, ahelyett, hogy az „én”, vagy a „te” hatalmi pozíciót hangsúlyozná.

A jelen anyag rövid beszélgetés, ami a vezetői konfliktusmegoldások szerzőitől származó ötleteken alapul. A két legkönnyebben olvasható szerző művei az alábbiak: Dana.D.: Konfliktuskezelés (Conflict Resolution) (McGraw-Hill, 2001) és Weeks, R.: A 8 legfontosabb lépés a konfliktuskezeléshez (The 8 Essential Steps for Conflict resolution) (Tarcher, 1994)..

25. SZÁMÚ ANYAG

ASSZERTIVITÁS AZ ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉS SORÁN

Az asszertivitás meghatározása: nyílt és pozitív ragaszkodás a jogaink elismeréséhez. Gyakorló szakemberként nagyon fontos, hogy ki tudjanak állni a gyermekek érdekeiért. Az asszertivitás szoros kapcsolatban áll a tárgyalási és konfliktuskezelési készségekkel, amint az alábbiakból is látható.

A fenti ábrán, a jobb felső sarokban, az látható, ahogy viselkedni akarunk az olyan helyzetekben, amikor az érdekeinket akarjuk képviselni. Az asszertivitás segít abban, hogy a saját érdekeinket, és a fiatalok érdekeit egyaránt szem előtt tartsuk, hogy túlzott szorongás nélkül álljunk ki magunkért, hogy az őszinte érzéseinket nyugodtan el tudjuk mondani, és hogy kifejezésre juttassuk a jogainkat anélkül, hogy mások jogait figyelmen kívül hagynánk. Az esetek egy részében ez nagy kihívást jelent a gyermekvédelmi gondoskodásban dolgozó szakemberek számára. Végül is közülünk nagyon sokan azért dolgozunk ezen a területen, mert kedves és segítőkész emberek vagyunk, és jót akarunk másoknak. Néha úgy tűnhet, hogy mindez ellentmond az asszertivitás gyakorlatának, de – amint majd a későbbiekben látni fogják – nem ez a helyzet!

Az asszertivitásról egy kiváló képzési anyag található az alábbi linken
<http://www.moodjuice.scot.nhs.uk/assertiveness.asp>

Ez az anyag sok gyakorlatot és feladatot, tevékenységet tartalmaz. Nem kell egy az egyben átvenni, mert általános képzési anyagnak készült olyanok számára, akiknek segítségre van szükségük az asszertivitásuk megerősítése terén. De nagyon jól szerkesztett anyag, tele ötletekkel és olyan gyakorlatokkal, amelyeket könnyű a képzés résztvevőihöz igazítani.

AKCIÓTERV A KÉSZSÉGEK FEJLESZTÉSÉHEZ A GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁSBÓL KIKERÜLŐ FIATALOK SZÁMÁRA SZÜKSÉGES TÁMOGATÁS FELTÉRKÉPEZÉSÉHEZ

Őszintén gondolkozzon el azon, hogy hol tart az alábbi készségek terén. Rangsorolja saját magát az alábbi skálán: **1 = kiváló** - **6 = nincs ilyen készségem**. Töltse ki az akciótervet, és értékelje újra saját magát 6 hónap elteltével.

KÉSZSÉG	MOST					
	1	2	3	4	5	6
Asszertivitas						
Erdelkervenyenesites kepesség						
Aktiv hallgatás						
Targyalas						
Konfrontacio						
Konstruktiv visszajelzes adasa						
A testbeszed ismerete						
Konfliktuskezelés						
Empatia						
A SMART celok meghatározasa						
A valodi reszvétel elősegítése						
Akcioterv készítés						
Az életutternv eszközeinek kidolgozasa						

AKCIÓTERV

1. Határozzon meg három olyan területet, ahol fejlődni akar a következő hat hónap alatt.
2. Dolgozzon ki egy tervet, SMART célkitűzésekkel.
3. A terv minden egyes lépéséhez adjon meg egy dátumot, határidőt.

Példa

1. terület Asszertivitás	Mikorra?	PIPÁLJA ki, ha elvégezte
Elvégezni a asszertivitásról szóló on-line képzést	2018. január 15.	
Ha legközelebb arra kérnek, hogy túlórázzak, és én nem akarok, akkor NEMET mondok	Amikor legközelebb lehetőség lesz rá	
Az on-line képzés elvégzése után, a mentorommal/szupevizorommal, a legközelebbi találkozáskor elbeszélgetek az asszertivitás gyakorlati alkalmazásáról	2018. március 18.	

1. terület	Mikorra?	PIPÁLJA ki, ha elvégezte
2. terület		
3. terület		

27. SZÁMÚ ANYAG

FELKÉSZÍTÉS A GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁSBÓL VALÓ KIKERÜLÉSRE: KÉPZÉS UTÁNI ÉRTÉKELŐLAP

Név: _____

Ország: _____

Kérjük, mondja el a véleményét az alábbiakról:

A képzés résztvevőinek kiosztott képzési anyagok	
Az alkalmazott képzési módszerek (beszélgetés, kiscsoportos munka, stb.)	
A trénerek hozzáállása, és a tőlük kapott segítség	
Helyszín és a praktikus dolgok, megoldások	
A képzés szerkezete (blokkok és házi feladat)	
Hogyan segíti majd Önt a képzés a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalokkal végzett munkájában?	

Mindent összevetve, hogyan értékeli a képzést?

PIPÁLJA KI

Gyenge	Megfelelő	Jó	Nagyon jó

Legyen szíves értékelje a saját készségeit a megfelelő oszlop kipipálásával.

TÉMA	A KÉSZSÉGEK ÉRTÉKELÉSE			MEGJEGYZÉSEK
	Jó	Közepes	Alacsony	
Emberi jogok és jogszabályok				
A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok részvételi jogával kapcsolatos ismeretek				
A gyermekvédelmi gondoskodásban élő fiatalok részvételi jogának alkalmazása				
A gyermekvédelmi gondoskodásból való kilépésre vonatkozó hazai jogszabályok				
A gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre vonatkozó hazai szakpolitikák és útmutatások				
A gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre vonatkozó helyi eljárások				
Tervezés				
A tervezési és felülvizsgálati ciklus				
A gyermekvédelmi gondoskodási terv				
Az életútterv (a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre vonatkozó terv)				
Kapcsolatépítési eszközök az életútterv elkészítéséhez				
Hogy kell kezelni a bizalmas információt?				
PATH és MAP eszközök az életúttervekhez				

Eszközök, erőforrások és kapcsolatépítési készségek				
Gyakorlati eszközök a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok támogatásához				
A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalokat segítő állami intézmények				
A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalokat segítő helyi és országos civil szervezetek, NGOk				
Asszertivitás				
Érdekérvényesítés				
Az élettörténetekkel végzett munka				
A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok előtt álló problémák				
A veszteség és az elválás hatásai az emberi kapcsolatokra				
A trauma hatásai az emberi kapcsolatokra				
Konfliktuskezelés és konfliktusmegoldás				
Területek közötti munka				
Kutatás a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerüléssel kapcsolatban				
Az emberi kapcsolatokra vonatkozó alapvető készségek				
A hatalom kihatásai a fiatalokkal kialakítandó kapcsolatokra				
Van-e még más megjegyzése, amit el szeretne mondani a képzéssel kapcsolatban? Legyen szíves írja le, különös tekintettel arra, hogy az Ön véleménye szerint hiányzott-e valami a képzésből:				

Köszönöm!

MELLÉKLET: FELKÉSZÍTÉS A GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁSBÓL VALÓ KIKERÜLÉSRE: VÁLASZOK A KVÍZ KÉRDÉSEKRE

ELSŐ RÉSZ

Olvassa el a „Felkészítés a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre Gyakorlati útmutató” 1. részét, mivel az alábbi kérdésekre a válaszok abban a részben találhatók meg. Pipálja ki a helyes válaszokat.

			PIPA
1. kérdés Mi a meghatározása a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésnek?	A	Az a nap, amikor a fiatal elkezd egyedül élni	
	B	Az a nap, amikor a fiatal kikerül a szakellátásból	
	C	A szakellátásban élő fiatalokkal szembeni jogi felelősség vége	✓

			PIPA
2. kérdés A nemzetközi kutatások szerint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülőknél ezek közül a lehetőségek közül melyikkel kell a legnagyobb valószínűséggel szembenézni és megbirkózni?	A	Anyagi gondok	✓
	B	Sokkal nagyobb arányú korai elhalálozás	
	C	Jobb iskolai végzettség	

			PIPA
3. kérdés Milyen következtetésekre jutott az SOS által nemrégiben, 12 ország bevonásával készített tanulmány a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésről?	A	A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok – a korábbi tapasztalataik miatt – rendkívül edzettek voltak a sorscapásokkal szemben	
	B	A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok esetében nem volt megfelelő a tervezés	√
	C	A fiatalok, a gyermekvédelmi gondoskodásból történő kilépéskor kiváló támogatásban részesülnek a társaik és a család részéről	

			PIPA
4. kérdés Mit mond a Mendestől származó idézet (2009) a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalokról?	A	Minden fiatalnak állandó segítségre van szüksége a felnőttkorba való zökkenőmentes átmenet érdekében	√
	B	Minden fiatalnak pénzügyi és lakhatási támogatásra van szüksége a felnőttkorba való zökkenőmentes átmenet érdekében	
	C	Minden fiatalnak egyforma segítségre van szüksége a felnőttkorba való zökkenőmentes átmenet érdekében	

MÁSODIK RÉSZ

Olvassa el a „*Felkészítés a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre Gyakorlati útmutató*” 3. részét, mivel az alábbi kérdésekre a válaszok abban a részben találhatók meg. Pipálja ki a helyes válaszokat.

			PIPA
1. kérdés A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők és a nevelők közötti kapcsolat terén a fiatalok szerint melyik három dolog a legfontosabb a gyermekvédelmi gondoskodás szempontjából?	A	Pénzügyek, lakhatás és érzelmi támogatás	
	B	Bizalom, tisztelet, és a valódi gyermekvédelmi gondoskodás érzése	√
	C	Jó humorérzék, a velük való beszélgetés képessége, segítségnyújtás az álláskeresésben	

			PIPA
2. kérdés A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatalok véleménye szerint mennyire vonták be őket a jövőjükkel kapcsolatos döntésekbe?	A	Úgy érezték, hogy nem tudtak teljes mértékben részt venni a döntéshozatalban, és az esetgazda véleménye elsőbbséget élvezett az övékkel szemben.	√
	B	Úgy érezték, hogy nem tudtak teljes mértékben részt venni a döntéshozatalban, mivel a bíróság elképzelései felülírták az ő elképzeléseiket.	
	C	Úgy érezték, hogy időnként bevonták őket, és amikor bevonták őket, akkor az ő óhajaik teljesültek.	

			PIPA
3. kérdés A gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők szerint mikor kellene elkezdődnie a gyermekvédelmi gondoskodásból történő kilépéséhez nyújtott segítségnek?	A	Három hónappal a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülés előtt	
	B	Azon a napon, amikor a gyermek bekerül a szakellátásba	√
	C	Hat hónappal a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülés előtt	

			PIPA
4. kérdés A fiatalok szerint milyen készségeket kell elsajátítaniuk a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülés előtt?	A	Főzés és takarítás	√
	B	A lakhatással, tanulással és álláskereséssel kapcsolatos segítség	√
	C	Hogyan kell a pénzt beosztani, és hogyan lehet megszerezni a jogosultságokat	√

			PIPA
5. kérdés A felsoroltak közül melyek segítik a szakembereket és a nevelőket a feladataik ellátásában?	A	Képzés, mentorálás (tanácsadás), és coaching	
	B	Adminisztratív készségek, jó advocacy és számítógépes ismeretek	
	C	Jobb adatgyűjtés és adatelemzés	√

HARMADIK RÉSZ

Olvassa el a „*Felkészítés a gyermekvédelmi gondoskodásból való kikerülésre Gyakorlati útmutató*” 4. részét, mivel az alábbi kérdésekre a válaszok abban a részben találhatók meg. Pipálja ki a helyes válaszokat.

			PIPA
1. kérdés Határozza meg az első alapelvet	A	Nagyfokú részvétel elérése	
	B	Területek közötti megközelítés	
	C	Fenntartható kapcsolat kialakítása a gyermekvédelmi gondoskodás és a tisztelet között	✓
	D	A gyermekek és a fiatalok emberi jogai	

			PIPA
2. kérdés Határozza meg a második alapelvet	A	Nagyfokú részvétel elérése	✓
	B	Területek közötti megközelítés	
	C	Fenntartható kapcsolat kialakítása a gyermekvédelmi gondoskodás és a tisztelet között	
	D	A gyermekek és a fiatalok emberi jogai	

			PIPA
3. kérdés Határozza meg a harmadik alapelvet	A	Nagyfokú részvétel elérése	
	B	Területek közötti megközelítés	
	C	Fenntartható kapcsolat kialakítása a gyermekvédelmi gondoskodás és a tisztelet között	
	D	A gyermekek és a fiatalok emberi jogai	✓

			PIPA
4. kérdés Határozza meg a negyedik alapelvet	A	Nagyfokú részvétel elérése	
	B	Területek közötti megközelítés	✓
	C	Fenntartható kapcsolat kialakítása a gyermekvédelmi gondoskodás és a tisztelet között	
	D	A gyermekek és a fiatalok emberi jogai	

